

Revue Piešťany, ročník XLIII.
Kultúrno-spoločenský štvrťročník.
Vydáva Mesto Piešťany.

Poverený šéfredaktor:
Kornel Duffek

Redakčná rada:
Ing. Margita Galová (predsedníčka),
Kornel Duffek,
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová

Spolupracovali:
PhDr. Robert Bača,
Ing. Jana Beňačková,
Andrej Bolerázsky,
Michal Gregorička,
Ing. Tomáš Hudcovič,
Lýdia Kokavcová,
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová

Preklad anglický jazyk:
Mgr. Tomáš Dugát

Preklad nemecký jazyk:
Olga Sulzberger

Foto:
Archív SLKP,
archív BM,
PhDr. Robert Bača,
RNDr. Denisa Bartošová,
Eva Drobná,
Viera Dušiková,
Ing. Imrich Gál,
Ing. Tomáš Hudcovič,
Dušan Knap,
Marek Mikuš,
Roman Tibenský

Jazyková úprava:
Kornel Duffek, Ing. Imrich Gál

Grafická úprava:
Re Public group s.r.o., Piešťany

Tlač:
PN print s.r.o., Piešťany

Adresa redakcie:
Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3
921 45 Piešťany
tel.: +421 33 7765449, +421 33 7765301
fax: +421 33 7765333
mob.: +421 903 712545
e-mail: sekretariat@piestany.sk

Reg. č.: MK SR 05408/93 RP

Revue Piešťany - Leto 2007 - Summer 2007 - Sommer 2007

2-4

Angel Gurriá v piešťanských kúpeľoch (Jana Beňačková)

- Angel Gurriá in Piešťany Spa
- Angel Gurriá im Heilbad Piešťany

5-7

Komfort a luxus v kúpeľnom dome Irma (Jana Beňačková)

- Comfort and luxury in Irma bathhouse
- Komfort und Luxus im Kurhaus Irma

8

Slávnostné otvorenie hotela Thermia Palace (Jana Beňačková)

- Thermia Palace Hotel festive opening
- Feierliche Eröffnung des Hotels Thermia Palace

10-12

Významní návštevníci piešťanských kúpeľov - XIII. (Vladimír Krupa)

- Prominent Visitors of the Piešťany Spa - XIII.
- Bedeutende Besucher des Heilbades Piešťany -XIII.

13-17

Kúpeľné oblátky (Drahomíra Moretová)

- The spa waffles
- Kuroblaten

18-19

Príďte skúsiť šťastie do Kasína Piešťany (Tomáš Hudcovič)

- Come to try your luck in Casino Piešťany
- Versuchen Sie ihr Glück im Casino Piešťany

20-22

Heinola - Piešťany

- Z histórie jedného partnerstva (Kornel Duffek)
- From the history of one partnership
- Die Geschichte einer Partnerschaft

23-25

Dušan Knap - príbehy písané fotografiami (Lýdia Kokavcová)

- Dušan Knap - stories written by photographs
- Dušan Knap - Geschichten mit Bildern geschrieben

26-28

Krst „Indického denníka“ z rokov 1938 -1945 (Andrej Bolerázsky)

- The inauguration of the "Indian Diary from 1938 -1945"
- Die Taufe des „Indický denník“ aus den Jahren 1938 -1945

29-31

Navštívili ste už... Obec Nižná (Vladimír Krupa)

- Have you already visited...The village Nižná
- Besuchten Sie schon...Die Ortschaft Nižná

32-33

Jeden večer v Kursalone alebo Tri v jednom (Tomáš Hudcovič)

- One night in Kursalon or three in one?
- Ein Abend im Kursalon oder drei in einem

34-35

ENZO - Komfort, relax a dobrá investícia

- ENZO - Comfort, relaxation and a good investment
- ENZO - Komfort, Relax und eine gute Investition

36-38

Reprezentačný tréner býva v Piešťanoch (Michal Gregorička)

- The national team coach lives in Piešťany
- Der Trainer der Nationalmannschaft wohnt in Piešťany

39-40

Piešťanskí nohejbalisti medzi najlepšimi (Tomáš Hudcovič)

- Piešťany football-tennis players among the best
- Beinballer aus Piešťany gehören zu den Besten

41-42

Bowling - pohyb, relax, zábava a šport pre všetkých (Jana Obertová)

- Bowling - exercise, leisure, fun and sport for everybody
- Bowling - Bewegung, Relax, Unterhaltung und Sport für Jedermann

46-48

Ede Tolnai - šedá eminencia Piešťan (Robert Bača)

- Ede Tolnai - The grey eminence of Piešťany
- Ede Tolnai - Die graue Eminenz von Piešťany

Kalendáre z Piešťan sú najkrajšie (Drahomíra Moretová)

- The calendars from Piešťany are the nicest
- Kalender aus Piešťany sind am schönsten

Foto na obálke: Tomáš Hudcovič

Generálny tajomník OECD Angel Gurría na návšteve
v piešťanských kúpeľoch.
The OECD Secretary General Angel Gurría visiting
the Piešťany spa.
Der OECD-Generalsekretär Angel Gurría während
seines Besuches im Heilbad Piešťany.

Cez veľkonočné sviatky navštívil Piešťany generálny tajomník OECD Angel Gurría. Tento bývalý minister zahraničných vecí a neskôr minister financií Mexika, momentálne najvyšší predstaviteľ OECD, si po náročných stretnutiach prišiel do Piešťan oddýchnuť. Na návšteve v kúpeľoch ho sprevádzala manželka Lulu Gurría, osemnásťročná dcéra Eva a pani Jana Kotová, veľvyslankyňa SR pri OECD v Paríži.

During the Easter, the OECD Secretary General Angel Gurría visited Piešťany. The former Mexican Minister of Foreign Affairs and later the Minister of Finance, who is currently the OECD highest representative, came to Piešťany to take a rest after his demanding meetings. During his visit to the Spa, he was accompanied by his wife Lulu Gurría, their eighteen-years-old daughter Eva and Ms Jana Kotová, the Slovak Republic Ambassador to OECD in Paris.

Während der Osterfeiertage besuchte der OECD-Generalsekretär Angel Gurría Piešťany.

Der Ex-Außenminister und spätere Finanzminister Mexikos und derzeit der höchste Funktionär der OECD kam nach Piešťany, um hier nach wichtigen Treffen Erholung zu finden.

Während seines Besuches im Heilbad begleiteten ihn Ehefrau Lulu Gurría, seine 18-jährige Tochter Eva sowie Jana Kotová, die Botschafterin der Slowakischen Republik bei der OECD in Paris.

ANGEL GURRÍA

V PIEŠŤANSKÝCH KÚPEĽOCH

- ANGEL GURRÍA IN THE PIEŠŤANY SPA
- ANGEL GURRÍA IM HEILBAD PIEŠŤANY

Jana Beňačková Foto: Tomáš Hudcovič

■ Ako prebiehal program Vašej oficiálnej návštevy na Slovensku?

■ Ako určite viete, na prvé dva dni som mal naplánovanú návštevu prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča, premiéra Roberta Fica, ministra zahraničných vecí Ivana Kubiša, ministra financií Jána Počiatka a ministra školstva Jána Mikelaja. Okrem toho som prezentoval ekonomické pôsobenie SR v OECD. Pracovné stretnutia v Bratislave pokračovali prijatím u primátora Bratislavy Andreja Ďurkovského a prehliadkou Primaciálneho paláca. Oficiálnym ukončením bola návšteva rafinérie Slovnaft a krátka tlačová konferencia. Po únavnej ceste som sa konečne dostal z Bratislavy do Piešťan.

■ Ako ste sa dostali k Piešťanom a k pobytu v kúpeľoch?

■ Spojiť pracovné stretnutia v Bratislave s oddychom niekde inde som považoval za výborný nápad. Pani veľvyslankyňa SR pri OECD Jana Kotová, ktorá má skvelé skúsenosti s kúpeľmi a výborne sa jej spolupracuje aj s Mestom Piešťany, ich zaradila do programu a už som musel jednoducho prísť.. (smiech). Po ôsmich mesiacoch vytrvalej práce som relax doslova potreboval.

■ Už ste predtým navštívili Slovensko a Piešťany?

■ Na Slovensku som už bol. V Piešťanoch ešte nie. Piešťany sa stali pre mňa úžasným objavom.

■ Čo sa Vám tu páčilo najviac ?

■ Najviac sa mi páčili ľudia a ich pohostinnosť. Majú otvorené srdcia a sú veľmi prístupní. Napríklad personál v kúpeľoch sa správa úplne profesionálne. A to nie je veru jednoduché dosiahnuť. Vyžaduje si to zmeniť myslenie ľudí, keďže boli zvyknutí na socialistický režim a iné vystupovanie. Ste dobrým príkladom.

■ Ako ste boli spokojný s pripraveným programom v Piešťanoch?

■ V Piešťanoch sme boli v termálnom kúpeľi, v bahne, na prehliadke mesta a kúpeľov, v podniku Jazz Art na večeri. Program bol o to krajší, že generálny riaditeľ Kúpeľov Piešťany, Klaus Pilz, primátor Piešťan Remo Cicutto aj pani Jana Kotová, nezdíľali so mnou len čas, ale aj svoje rodiny. Prvý večer som spoznal mamičku a vnuka pani Kotovej, deti generálneho riaditeľa kúpeľov, a manželku pána primátora. Úplne som si oddýchol. Idem do práce s nabitými baterkami. Inak bolo všetko perfektne pripravené. Určite je za tým aj spolupráca Mesta Piešťany a Kúpeľov.

■ Máte nejaké obľúbené miesto na relax?

■ Cancún, keďže pochádzam z Mexika.

Okrem toho rád spoznávam nové miesta. Keď sa mi niekde zapáči, rád sa tam vraciam. A v Piešťanoch sa mi páčilo. Budem vás len odporúčať.

■ Vráťte sa do Piešťan?

■ Ak mi to dovoľí čas, pri ďalšej prezentácii ekonomických výsledkov SR v OECD o osemnásť mesiacov, určite prídem. ■

■ What was the programme of your official visit in Slovakia?

■ As you surely know, in the first two days I had a planned visit with the Slovak Republic President Ivan Gašparovič, the Prime Minister Robert Fico, the Minister of Foreign Affairs Ivan Kubiš, the Minister of Finance Ján Počiatek and the Minister of Education Ján Mikelaj. Apart from this, I presented the economic activities of the Slovak Republic in the OECD. The business meetings in Bratislava continued with the reception hosted by the Mayor of Bratislava Andrej Ďurkovský and with a viewing The Primate's Palace. The programme was officially completed by the visit to the Slovnaft refinery and a short press conference. After an exhausting journey, I finally got from Bratislava to Piešťany.

■ How have you found out about Piešťany and the stay in the Spa?

▼ Generálny tajomník OECD Angel Gurria v spoločnosti primátora mesta Piešťany Rema Cicutta (prvý zľava), veľvyslankyňa SR pri OECD Jany Kotovej a generálneho riaditeľa SLKP Klausu Pilza.

The OECD Secretary General Angel Gurria accompanied by Piešťany Mayor Remo Cicutto (first from left), the Slovak Republic Ambassador to OECD Jana Kotová and the Slovak Health Spa Piešťany Director General Klaus Pilz.

Der OECD-Generalsekretär Angel Gurria in Gesellschaft des Bürgermeister der Stadt Piešťany Remo Cicutta (erster v. l.), der Botschafterin der SR bei der OECD Jana Kotová und des Generaldirektors der SLKP Klaus Pilz.

■ I considered linking the business meetings in Bratislava with a vacation somewhere else an excellent idea. The Slovak Republic Ambassador to OECD Ms Jana Kotová, who has an excellent experience with the Spa and cooperates successfully also with the town of Piešťany, has put it in the programme, so I simply had to come... (laughter). After eight months of hard work, I really needed a rest.

■ **Have you ever visited Slovakia and Piešťany before?**

■ I have already been to Slovakia. However, not yet to Piešťany. Piešťany has become an amazing discovery for me.

■ **What have you liked here the most?**

■ I have liked most the people and their hospitality. The people have open hearts and they are very approachable. For instance, the Spa personnel behave totally professionally. And indeed, this is not easy to reach. It requires a change in peoples' thinking as they were used to a socialist regime and to a different behaviour. You are a good example.

■ **How are you satisfied with the programme prepared in Piešťany?**

Mr. Cicutto's wife. I have relaxed totally. I am going back to work with my batteries charged. Otherwise, everything has been arranged perfectly. The town of Piešťany and the Spa cooperation has surely contributed to it.

■ **Do you have any favourite spot for relaxation?**

■ Cancún, as I come from Mexico. Apart from this, I like exploring new places. When I become fond of some place, I like coming back there. And I liked it very much in Piešťany. I will nothing but recommend it.

■ **Will you come back to Piešťany?**

■ If the time permits me, I will surely come in eighteen months, during the next OECD presentation of the Slovak Republic economic results. ■

■ **Wie verlief das Programm Ihres offiziellen Besuches in der Slowakei?**

■ Wie Ihnen bestimmt bekannt ist, standen in den ersten zwei Tagen Besuche des Präsidenten der Slowakischen Republik Ivan Gašparovič, des Ministerpräsidenten Robert Fico, des Außenministers Ivan Kubiš, des Finanzministers Ján Počiatek sowie des Kultusministers

Aufenthalt im Heilbad gekommen?

■ Die Arbeitstreffen in Bratislava mit der Erholung an einem anderen Ort zu verbinden, hielt ich für eine exzellente Idee. Die Botschafterin der SR bei der OECD Jana Kotová hat die besten Erfahrungen mit dem Heilbad und arbeitet ebenfalls hervorragend mit der Stadt Piešťany zusammen. Sie hat es in mein Programm aufgenommen und so musste ich einfach kommen ... (lacht). Nach acht Monaten Arbeit ohne Unterbrechung, habe ich die Erholung wirklich dringend benötigt.

■ **Besuchten Sie bereits zuvor die Slowakei und Piešťany?**

■ In der Slowakei war ich schon, in Piešťany noch nie. Piešťany ist für mich eine wundervolle Entdeckung.

■ **Was beeindruckte Sie hier am meisten?**

■ Am meisten gefielen mir die Menschen und ihre Gastfreundlichkeit. Sie haben offene Herzen und sind sehr zugänglich. Das Personal im Heilbad verhält sich beispielweise absolut professionell. Es ist nicht einfach, so etwas zu erreichen. Es verlangt, die Denkweise der Menschen zu ändern, da sie das sozialistische Regime und ein vollkommen anderes Auftreten gewohnt waren. Sie sind ein gutes Beispiel.

■ **Waren Sie mit dem vorbereiteten Programm in Piešťany zufrieden?**

■ Wir haben in Piešťany ein Thermal- und ein Schlammbad absolviert, uns die Stadt und das Heilbad angesehen und gingen in das Restaurant Jazz Art zum Dinner. Das Programm war umso schöner, da der Generaldirektor des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz, der Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto sowie die Botschafterin Jana Kotová, teilten nicht nur ihre Zeit mit mir, sondern auch ihre Familien. Am ersten Abend lernte ich die Mutter und den Enkel von Jana Kotová, die Kinder des Generaldirektors des Heilbades sowie die Ehefrau des Bürgermeisters kennen. Und ich habe mich absolut erholt. Ich gehe mit geladenen Batterien an die Arbeit. Ansonsten war alles perfekt vorbereitet. Gewiss verbirgt sich auch die Mitarbeit der Stadt Piešťany sowie des Heilbades dahinter.

■ **Haben sie einen beliebten Ort zur Erholung?**

■ Cancún, da ich aus Mexiko stamme. Außerdem entdecke ich gern neue Orte. Und wenn es mir irgendwo gefällt, kehre ich gern dorthin zurück. Und in Piešťany gefiel es mir sehr. Ich werde Ihre Stadt weiterempfehlen.

■ **Kehren Sie nach Piešťany zurück?**

■ Sofern es mir meine Zeit erlaubt. Bei der nächsten Präsentation wirtschaftlicher Ergebnisse der Slowakei in der OECD, in 18 Monaten, komme ich mit Sicherheit. ■

▲ Vzácní hostia so suvenírmí z Piešťan.
The precious guests with souvenirs from Piešťany.
Die seltenen Gäste mit Souvenirs aus Piešťany.

■ In Piešťany, we have been in a thermal bath, in mud, done some town and Spa sight-seeing, and had a dinner in the Jazz Art Gallery. The programme has been all the nicer that the Spa Piešťany Director General Klaus Pilz, Piešťany Mayor Remo Cicutto and also Ms Jana Kotová have not only shared their time, but also their families with me. The first evening, I met Ms Kotová's mother and grandson, the children the Spa Director General's and

Ján Mikolaj auf dem Plan. Zusätzlich präsentierte ich die wirtschaftlichen Ergebnisse der SR in der OECD. Die Arbeitstreffen in der Hauptstadt wurden mit dem Empfang bei dem Oberbürgermeister von Bratislava Andrej Ďurkovský und dem Rundgang durch das Primatialpalais fortgesetzt. Der offizielle Abschluss war die Besichtigung der Raffinerie „Slovnaft“ und die anschließende kurze Pressekonferenz. Nach einer ermüdenden Fahrt kam ich endlich in Piešťany an.

■ **Wie sind Sie auf Piešťany und zum**

KOMFORT A LUXUS

Po dokončení generálnej rekonštrukcie päťhviezdičkového hotela Thermia Palace v Piešťanoch poskytujú pre hostí všetky procedúry aj kúpele Irma, ktoré sú so secesným hotelom spojené chodbou.

Interiéry znásobili krásu jednotlivých keramických detailov, maskarónov a ďalších prvkov secesnej architektúry. Kúpele Irma poskytujú v súčasnosti viac ako 60 liečebných a relaxačných procedúr v nádherných esteticky zariadených priestoroch, ktoré zaručujú intimitu a pohodlie pre kúpeľných hostí.

With the general reconstruction of the five-star Thermia Palace Hotel in Piešťany finished, all the treatments for the guests are also provided by the Irma Bathhouse, that is connected with the Art Nouveau Thermia Palace Hotel by a corridor. The interiors have multiplied the beauty of the individual ceramic details, mascarons and other elements of the Art Nouveau architecture. Currently, the Irma Bathhouse provides more than 60 medical and relaxation treatments in beautiful, aesthetically furnished premises, which also guarantee the intimacy and comfort for the Spa guests.

Nach der Beendigung der Renovierungsarbeiten am Fünf-Sterne-Hotel Thermia Palace in Piešťany, bietet ebenfalls das Kurhaus Irma, durch einen Gang mit dem Jugendstil-Hotel verbunden, sämtliche Anwendungen für die Gäste. Die Innenausstattung vervollständigte die Schönheit der einzelnen Keramik-Details, Maskaronen (Steingesichter) und weiterer Elemente der Jugendstil-Architektur. Das Kurhaus bietet mehr als 60 therapeutische und Relax-Anwendungen in wunderschönen, geschmackvoll eingerichteten Räumlichkeiten, die den Gästen Privatsphäre und Komfort garantieren.

V KÚPEĽNOM DOME IRMA

Jana Beňáčková

Foto: Tomáš Hudcovič, archív SLKP

**Comfort and luxury
in the Irma Bathhouse**

**Komfort und Luxus
im Kurhaus Irma**

Unikátnu Winterovu myšlienku spojiť hotel Thermia Palace s kúpeľmi Irma neprekonal ani nové tisícročie. V kúpeľoch Irma, ktoré nesú meno po grófke Erdődyovej, nájdete európsky unikát - bahnisiko postavené priamo na termálnom prameni. Už v roku 1912 tu bola klasická európska kúpeľná liečba doplnená o najmodernejšie novinky - švédsku gymnastiku, elektroliečbu, štvorvaníčkové kúpele, inhalatórium a mnohé iné. Dnes, takmer po sto rokoch, pribudlo v Irme niekoľko úplných novinek.

Okrem klasických procedúr - zrkadliska (termálneho minerálneho bazéna), bahnisika, vodoliečby, vaňového oddelenia, masáží, je tu nový trakčný bazén, nechýba oddelenie rehabilitácie s reflexnými masážami, elektroliečbou, magnetoterapiou, suchý uhličitý kúpeľ, suché trakcie a ďalšie. Vznikol tu aj úplne nový priestor na fitness s novým najmodernejším vybavením a saunou. Pribudlo nové oddelenie špeciálnych vaňových kúpeľov a masáží, kde si môžu hostia vybrať napríklad Deluxe kúpeľ s luxusným bylinkovým zábalom, Royal Irma Deluxe masáž, masáž horúcimi kameňmi,

Irma masáž „od končekov prstov po koreňky vlasov“, Irma Supreme - štvorručnú masáž alebo z ďalších takmer 20 masáží. V ponuke sú aj špeciálne balíčky procedúr - Dokonalý relax pre dámy, ktorého súčasťou je Clarins multi-intenzívna starostlivosť, zrkadlisko a suchý zábal, Schwarzwaldská povzbudzujúca masáž. Anti-stres, ktorý zahŕňa bahnisiko, zrkadlisko a suchý zábal, osviežujúcu aromatickú masáž a reflexnú

masáž chodidiel.

Úplnou novinkou je Salón Emporium Wellness & Beauty na prvom poschodí kúpeľov Irma, ktorého súčasťou je Clarins Beauty - salón s telovou a pleťovou kozmetikou. Vyskúšať možno napríklad Pro-aktiv ošetrovanie tváre, starostlivosť o citlivú pleť, multiregeneračnú starostlivosť a špeciálne pre pánov ošetrovanie Clarinsmen. ■

The unique idea of Mr. Winter to connect Thermia Palace Hotel and Irma Bathhouse has not been overcome even by the new millennium. In the Irma Bathhouse named after the Countess Erdődy, you can find a European curio - a mud bath built directly on a thermal spring. As early as 1912, the classic European spa treatment was supplemented here with the state-of-the-art novelties - the Swedish gymnastics, electrotherapy, four-tub baths, inhalator and many others. Today, almost one hundred years later, several absolute novelties appeared in Irma. Apart from the classic treatments like mirror bath (thermal mineral pool), mud bath, hydrotherapy, bathtub department and massages, there is a new traction pool as well as the rehabilitation department providing reflex massages, electrotherapy, magnetic therapy, dry carbonic bath, dry tractions and others. Also, completely new premises for fitness with the latest equipment and sauna have been created. A new department has been added too, that provides special tub baths and massages, where the guests can choose for example the Deluxe bath with luxurious herbal wrap, the Royal Irma Deluxe massage, the hot stones massage, the Irma massage "from the tiptoes to the hair roots", the Irma Supreme - a four-hand massage or another almost 20 massages. The offer also includes special treatment packages like the Perfect lady relaxation that also includes the Clarins multi-intense care, mirror bath and dry wrap, the

Winters hervorragende Idee, das Hotel Thermia Palace mit dem Kurhaus Irma zu verbinden, konnte sich auch im neuen Jahrtausend behaupten. Im Kurhaus Irma, das den Namen der mondänen Gräfin Erdődy trägt, befindet sich ein Schlammbecken, gebaut direkt auf einer Thermalquelle, einmalig in ganz Europa. Bereits 1912 wurde hier die klassische europäische Kurtherapie um die modernsten Errungenschaften auf diesem Gebiet - die schwedische Gymnastik mit Zander-Geräten, die Elektrotherapie, Vierzellen-Bäder, einen Inhalationsraum und viele andere erweitert. Heute, nach knapp hundert Jahren, verfügt Irma über einige absolute Neuheiten.

Das Kurhaus bietet neben der gesamten Palette klassischer Anwendungen wie dem Spiegelbad (thermales Mineralbad), dem Schlammbecken, der Wassertherapie, dem Wannenbereich und den Massagen ebenfalls ein neues Bassin für die Traktionstherapie, eine Rehabilitationsabteilung mit Reflexmassagen, Elektrotherapie, magnetischer Therapie, trockenem CO₂ Bad, Traktionen, u.a. Es entstanden auch ein komplett neuer Fitness-Bereich mit modernster Ausstattung und Sauna sowie eine neue Abteilung für spezielle Wannenbäder und Massagen. Zur Auswahl stehen Ihnen hier u.a. das Deluxe

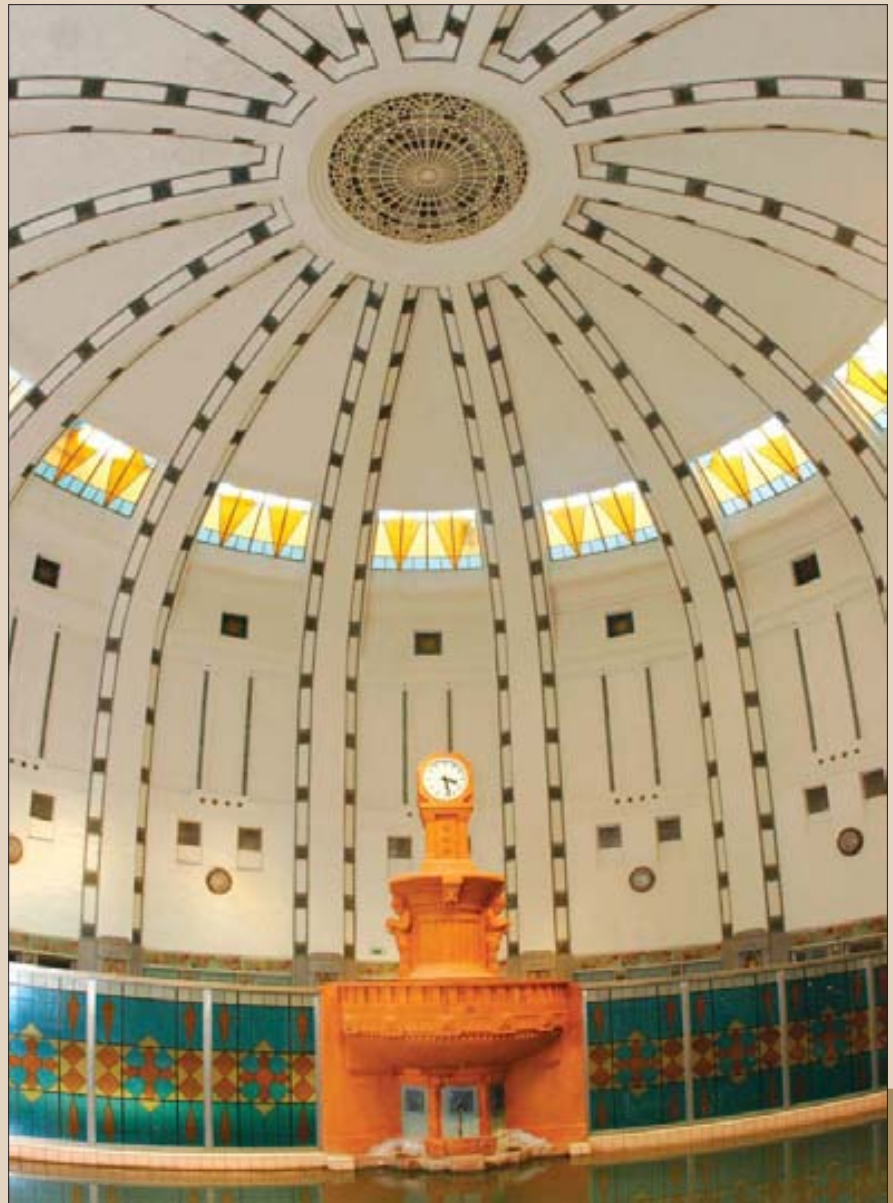
Bad mit luxuriöser Kräuterpackung, die Royal Irma Deluxe Massage, eine Massage mit heißen Steinen, die Irma-Massage „von Zehen-spitzen bis zu den Haarwurzeln“, die Irma Suprême - eine vierhändige Massage und knapp 20 weitere. Im Angebot befinden sich ebenfalls spezielle Pakete mit Anwendungen - „Relax pur für Damen“, dessen Bestandteil die multiintensive Clarins-Pflege, das Spiegelbad sowie eine Trockenpackung und eine anregende Schwarzwälder Massage sind und das „Anti-Stress“ Programm, das ein Schlamm- und Spiegelbad sowie eine Trockenpackung, eine erfrischende Aroma-Massage und eine Fuß-Reflexmassage enthält.

Eine vollkommene Neuheit ist das Beauty Emporium im 1. Obergeschoss des Kurhauses Irma, in dem sich der Clarins Beauty Salon, mit Gesichts- und Körperpflege für Damen und Herren befindet. Getestet werden kann hier z.B. die Proaktiv Gesichtspflege, die erhellende Pflege, die Pflege für empfindliche Haut, die multiregenerierende Pflege und speziell für Herren - die Clarins Men-Pflege. ■

Schwarzwald stimulating massage, the Anti-stress that includes a mud bath, mirror bath and a dry wrap, the refreshing aromatic massage, and the foot-reflex massage.

An absolute novelty is the Emporium Wellness & Beauty Salon on the Irma Bathhouse first floor, part of which is also the Clarins Beauty - body and face cosmetics salon. It is possible to try the Pro-active face treatment, the dry skin care, the multi-regenerating care and the Clarinsmen treatment, designed especially for men. ■

THERMIA PALACE HOTEL FESTIVE OPENING

FEIERLICHE ERÖFFNUNG DES HOTELS THERMIA PALACE

■ Dňa 27. apríla sa uskutočnilo slávnostné otvorenie hotela Thermia Palace. Pozvanie na túto slávnosť prijali prezident SR Ivan Gašparovič s manželkou, veľvyslanci, predstavitelia obchodných komôr a ďalšie významné osobnosti. Na úvod sa k hosťom prihovoril pán John Smith, zástupca majoritného akcionára Slovenských liečebných kúpeľov Piešťany, a.s. Po ňom ovládli koncertné pódium Peter Dvorský a jeho priatelia - Luciana La Monico, Otokar Klein, Martin Babjak a Jaroslav Dvorský, ktorí zaspievali operné árie pre takmer 500 pozvaných hostov. Šek v hodnote 250 tis. Sk odovzdal nadácii Silvie Gašparovičovej za Kúpele Piešťany generálny riaditeľ Klaus Pilz a šek v hodnote 50 tis. Sk za Casinos Slovakia Ing. Peter Pisoň. Program skončil veľkolepým ohňostrojom a rozsvietením hotela. Po skončení programu bola pre VIP hostí pripravená večera v secesej reštaurácii prvého 5-hviezdičkového hotela na Slovensku. ■

■ Thermia Palace Hotel was solemnly opened on 27 April. The Slovak Republic President Ivan Gašparovič with spouse, ambassadors, commercial chambers representatives and other important personalities accepted invitation to this occasion. John Smith, Slovak Health Spa Piešťany Inc. majority holder representative had the opening speech. After, the concert stage was taken over by Peter Dvorský and his friends - Luciana La Monico, Otokar Klein, Martin Babjak and Jaroslav Dvorský who sung opera arias for nearly 500 invited guests. A cheque worth 250 000 SKK was given to the Silvia Gašparovičová Foundation by Spa Piešťany General Director Klaus Pilz and

Prezident SR Ivan Gašparovič pri podpise do pamätnej knihy hotela Thermia Palace spolu s manželkou Silviou Gašparovičovou a Klausom Pilzom.

Slovak Republic President Ivan Gašparovič signing Thermia Palace Hotel memorial book slony with his spouse Silvia Gašparovičová a Klaus Pilz.

Der Präsident der Slowakischen Republik, Ivan Gašparovič, beim Eintragen in das Goldene Buch des Hotels Thermia Palace, zusammen mit Ehefrau Silvia Gašparovičová und Klaus Pilz.

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE HOTELA THERMIA PALACE

Peter Pisoň (zľava), Casinos Slovakia, Klaus Pilz, generálny riaditeľ Kúpeľov Piešťany, Silvia Gašparovičová a Lev Novobilsky, generálny riaditeľ Mariánskych Lázní, pri odovzdávaní finančného daru v hodnote 250 tis. a 50 tis. Sk, ktorý venovali Slovenské liečebné kúpele Piešťany a Casinos Slovakia Nadácii Silvie Gašparovičovej.

Peter Pisoň (left) from Casinos Slovakia, Spa Piešťany General Director Klaus Pilz, Silvia Gašparovičová and Mariensbad General Director Lev Novobilsky handing over 250 000 SKK from Slovak Health Spa Piešťany and 50 000 SKK from Casinos Slovakia donation to Silvia Gašparovičová Foundation.

Peter Pisoň (v.l.), Casinos Slovakia, Klaus Pilz, Generaldirektor des Heilbades Piešťany, Silvia Gašparovičová und Lev Novobilsky - Generaldirektor des Heilbades Mariánské Lázně, überreichen die Schecks im Wert von 250 Tausend und 50 Tausend slowakischen Kronen, die das Slowakische Heilbad Piešťany sowie die „Casinos Slovakia“ der Stiftung von Silvia Gašparovičová widmeten.

Hviezdy slovenského operného neba (zľava): Martin Babjak, Jaroslav Dvorský, Otokar Klein, Peter Dvorský a hosť z New Yorku - Luciana La Monico, na pódium pred hotelom Thermia Palace.

Slovak opera stars (from left): Martin Babjak, Jaroslav Dvorský, Otokar Klein, Peter Dvorský and guest from New York - Luciana La Monico, on the stage before Thermia Palace Hotel. Die Stars am slowakischen Opernhimmel (v.l.): Martin Babjak, Jaroslav Dvorský, Otokar Klein, Peter Dvorský und ein Gast aus New York - Luciana La Monico, auf der Bühne vor dem Hotel Thermia Palace.

cheque for 50 000 SKK to the same foundation went from Casinos Slovakia Peter Pisoň. The programme finished with magnificent fireworks and Hotel lights were turned on. After the programme, VIP guests sat to gala dinner in Art Nouveau restaurant of the first five star hotel in Slovakia. ■

■ Am 27.4. fand die feierliche Eröffnung des Hotels Thermia Palace statt. Der Einladung zu diesem Event folgten der Präsident der Slowakischen Republik, Ivan Gašparovič mit Ehefrau, Botschafter, Vertreter der Handelskammern und weitere bedeutende Gäste. Die Feier begann mit der Ansprache von John Smith, dem Vertreter des Hauptaktionärs an der Slowakisches Heilbad Piešťany AG. Danach gehörte die Konzertbühne Peter Dvorský und seinen Freunden - Luciana La Monico, Otokar Klein, Martin Babjak und Jaroslav Dvorský. Sie trugen den knapp 500 geladenen Gästen Opernarien vor. Für das Heilbad Piešťany überreichte dessen Generaldirektor Klaus Pilz an die Stiftung von Silvia Gašparovičová einen Scheck im Wert von 250 Tausend slowakischen Kronen, einen weiteren, im Wert von 50 Tausend slowakischen Kronen übergab an selbige Ing. Peter Pisoň für die Casinos Slovakia. Das Programm gipfelte in einem spektakulären Feuerwerk und der anschließenden Illumination des Hotels. Zum Schluss wurde für die VIP-Gäste ein Dinner in dem Jugendstil-Restaurant des ersten Fünf-Sterne-Kurhotels der Slowakei abgehalten. ■

THERMAE PIEŠŤANY

pohlavie
žena

vek
nepatri sa
zverejniť

zamestnanie
asistentka

stav
vydatá, 1 dieťa

diagnóza
neustály stres,
vyčerpanosť, žiadny čas
na seba a rodinu

doporučená liečba
Kúpele Piešťany
prevencia, liečba,
očista organizmu,
rekondícia, relax

www.spapiestany.sk

...keď je čas
vypnúť

meeting!

Poprad
→ piatok 6.30

ždravotná prehliadka

KÚPELE
PIEŠŤANY!

reservations@
spapiestany.sk

033 775 77 33

školský náčelník
pátek!

Eye
makeup

DANUBIUS
HEALTH SPA RESORTS

VÝZNAMNÍ NÁVŠTEVNÍCI PIEŠŤANSKÝCH KÚPEĽOV - XIII.

Prominent Visitors of the Piešťany Spa - XIII.
Bedeutende Besucher des Heilbades Piešťany - XIII.

Vladimír Krupa Reprofoto: Eva Drobná

Druhá polovica 30. rokov 20. storočia bola pre piešťanské kúpele úspešným obdobím. Kúpele boli vybudované, moderný a elegantný vzhľad získalo aj centrum Piešťan a dobrú povesť liečivých prameňov znásobovalo množstvo rozličných podujatí.

The second half of the 1930's was a successful period for the Piešťany Spa. The Spa was built up, the centre of Piešťany took on modern and elegant appearance and the healing springs good reputation was multiplied by a number of various events.

Die zweite Hälfte der 30er Jahre des 20. Jh. war für das Heilbad Piešťany eine erfolgreiche Ära. Das Heilbad wurde aufgebaut, auch das Zentrum von Piešťany bekam ein modernes und elegantes Aussehen und der Ruhm der Heilquellen wurde zusätzlich durch eine breite Palette von Veranstaltungen verstärkt.

Kúpeľnú atmosféru si môžeme priblížiť výstižným opisom návštevníčky Thermia Palace, spisovateľky a publicistky G. Granville-Geiringerovej v knižke „Zápisky z Piešťan“ (vydanej v roku 1935): „Čaj v Thermia Palace. Anglický lord, švédsky a dánsky diplomat, ruský ľudový komisár, Francúzka, americký milionár so ženou, bývalá ruská kňažná, nemecký vedec, český športovec s československým ministrom, ktosi zo suity maharadžu, holandský obchodník, mladé dievčatá, dôstojné dámy, veselí chlapi a vážni otcovia...“.

Ale kúpeľný život pulzoval v celých kúpeľoch i v súkromných sanatóriách, kúpeľných vilkách a penziónoch.

Zaujímaví hostia, nielen kúpeľní pacienti, ale i návštevníci každoročne prichádzajú liečiť sa, či len za oddychom. Z cirkevných hodnostárov môžeme spomenúť: kňaza a poslanca Dr. Ferdiša Jurigu, kardinála Verdiera (1935), metropolitu z mesta Jasi vo vtedajšom Rumunsku Nicodima Munteanu (1935) i známeho slovenského kňaza a maliara Msgr. Alexandra Buznu (1935), Karola kardinála Kašpara, arcibiskupa pražského a prímasa českého (1936), rabína Abe Abrahama Wagnera z Budapešti (4. XII. 1936, býval na súkromí).

Nezanedbateľnú skupinu kúpeľných hostí tvorili dôstojníci a vojenská hodnostári. Spomeňme aspoň niektorých: anglický generál William Herbert Studd (1937), turecký generál Ismail Cevad Cobanli (8. VII. 1937, Thermia Palace), podplukovník generálneho štábu československej armády Heliodor Píka (17. VII. 1937 sa ubytoval vo Vile Pavla), rumunský generál G. Mardarescu s manželkou (6. VIII. 1937 sa ubytovali v Royali), admirál Percy Roids s manželkou (17. VIII. 1938 sa ubytoval v Thermii), generál Mohamed Emin Al'Ameri z Iraku (1938) a mnohí iní.

Fjodor Šalajpin pri termálnych jazierkach v kúpeľnom parku.

Feodor Chaliapin at the thermal pools in Spa Park.

Fiodor Shaliapin bei den thermalen Seen im Kurpark.

Medzi návštevníkov kúpeľov patria v tých časoch aj maharadžovia. Naváb z Bhópálu, ktorý prvýkrát navštívil kúpele roku 1934 sa do Piešťan vrátil roku 1937 s manželkou begum Maimunou, dcérou Sajidou a adoptívnou dcérou Rábiou a služobníctvom. Roku 1936 absolvoval kúpeľný pobyt v Piešťanoch sultán Sir Ibrahim z malajského štátu Johor s manželkou Helenou. Ubytoval sa v luxusných apartmánoch Thermia Palace (4. VIII.). V júli 1937 sa prišli do piešťanských kúpeľov liečiť maharadža Čánd Mahtab z Burdwanu so synom Kumarom (ubytovali sa 19. VII. v Thermia Palace) a maharadža a maharani z Tehri-Garhwal (ubytovali sa 29. VII. v Excelsiore - dnešnej Jalte). Títo exotickí hostia vzbudzovali obrovský záujem a mnohí ľudia v Piešťanoch na nich spomínali ešte desiatky rokov po ich návštevách. Boli čestnými hosťami mnohých spoločenských podujatí. Obdobie ich návštev v Piešťanoch patrí celkom iste k „zlatej ére“ kúpeľov. Okrem maharadžov však piešťanské kúpele navštevovali aj ďalší hostia

▲ Maharadža z Tehri-Garhwálu s rodinou počas pobytu v kúpeľoch Piešťany.
Maharaja of Tehri-Garhwal with family during their stay in Piešťany Spa.
Maharadscha von Tehri-Garhwal mit Familie während seines Kuraufenthaltes im Heilbad Piešťany.

z vtedajšej britskej Indie z vyšších a stredných vrstiev - bankár E. Rowlandson z Madrásu (ubytoval sa v Thermii 21. X. 1936). Napríklad v júli 1936 absolvovali kúpeľný pobyt významní indickí hostia: minister financií z Kašmíru pán Nehta, štátny inžinier pán Peries a pán Caiptan, riaditeľ banky z Cejlónu (Sri Lanka) s rodinami, v roku 1938 to bol indický plukovník Basu Nat Panindra z Kalkaty.

Nechýbali ani aristokrati, domáci i zahraniční politici a podnikatelia: architekt G. Gerenday (12. XII. 1935 sa ubytoval v Pro Patrii), barónka Clarice Rothschild s dvoma spoločníčkami (ubytovala sa 13. VI. 1936 v Thermii), poslanec a parížsky policajný prefekt Jean Chiappe s manželkou Marcelle (7. IX. 1936, Thermia Palace), bulharský excár Ferdinand (pod pseudonymom gróf Murányi) sa so sprievodom, v ktorom bol aj generál Alexi Stojanov, ubytoval vo svojej obľúbenej Thermii v roku 1936 a opäť v roku 1937 (5. XI.), Marie Beranová - manželka predsedu Republikánskej strany (1937), barón Heinrich Heine-Geldern s manželkou, sekretár Viedenského golfového klubu (1937), manželka majiteľa hotela Alcron Olga Kroftová so synom a vychovateľkou (20. V. 1937 sa ubytovali v hoteli Thermia), portugalský veľvyslanec vo Francúzsku Armando Ochoa da Gama (3. VIII. 1937, Thermia Palace), parížsky bankár Fernand d'Espinay (1937), argentínsky diplomat Dr. Alberto J. Vignes so ženou (1937), hotelier Theodor Pupp z Karlových Varov (26. VIII. 1937 sa ubytoval v Thermii), Constantin Bratianu s manželkou (1938), bývalý rumunský minister financií.

Dr. Eduard Beneš vo funkcii prezidenta Československej republiky navštívil kúpele spolu s manželkou Hanou 30. septembra 1936. V zozname kúpeľných hostí sú pod číslom 11.404. Ich slávnostné prijatie sa tradične uskutočnilo pred Thermiou, kde prezident predniesol slávnostný

príhovor k zhromaždeným občanom.

Hoci kúpele prežívali možno obdobie svojej najväčšej slávy, politická situácia v Európe a vo svete nedávala veľmi optimistické vyhliadky do budúcnosti. ■

The spa atmosphere can be conveyed by the Thermia Palace visitor's apt description, the writer and publicist G. Granville-Geiringer in her book "Zápisky z Piešťan" ("The Piešťany Memoirs") published in 1935: "The tea in Thermia Palace. An English lord, a Swedish and a Danish diplomat, a Russian Peoples' Commissioner, a French woman, an American millionaire with his wife, a former Russian Princess, a German widower, a Czech sportsman with a Czechoslovak minister, somebody from the Maharaja's suite, a Dutch tradesman, young girls, worthy ladies, lively boys and serious fathers..."

But the spa life pulsed in the whole Spa as well as in the private sanatoriums, the Spa villas and the boarding houses.

Interesting guests, and not only the Spa patients, but also visitors, came every year to cure or just to rest. From the clergy we can mention priest and parliamentarian Dr. Ferdiš Juriga, Cardinal Verdier (1935), the Metropolitan from the town of Jasi in then Romania Nicodim Munteanu (1935), the famous Slovak priest and painter Msgr. Alexander Buzna (1935), Karol Cardinal Kašpar, the Archbishop of Prague and the Czech Primate (1936), and Rabbi Abe Abraham Wagner from Budapest (4 December 1936, he was staying in a private home).

A considerable group of spa guests consisted from officers and high military echelons. Let's mention at least some of them: English General William Herbert Studd (1937), Turkish General Ismail Cevad Cobanlı (8 July 1937, Thermia Palace), the General Staff of the Czechoslovak Army Lieutenant-Colonel Heliodor Pika (17 July 1937, he took lodgings in the Villa Pavla), Romanian General

G. Mardarescu with his wife (6 August 1937, they took lodgings in the Royal), Admiral Percy Roids with his wife (17 August 1938, they were lodged in the Thermia), General Mohamed Emin Al'Ameri from Iraq (1938) and many others.

In those times, Maharajas also belonged to the spa visitors. The Nawab from Bhopal, who visited the Spa for the first time in 1934, came back to Piešťany in 1937 with his wife Begum Maimuna, his daughter Sajida and his adoptive daughter Rabia, and servants. In 1936, Sultan Sir Ibrahim from the Malaysian state of Johore and his wife Helena came for a spa stay to Piešťany. They were lodged in the luxurious apartments of Thermia Palace (4 August). In July 1937, Maharaja Chand Mahtab from Burdwan and his son Kumar came to get a treatment in the Piešťany Spa (19 July, they checked in at Thermia Palace) and the Maharaja and Maharani from Tehri-Garhwal (29 July, they checked in at the Excelsior - today Jalta). These exotic guests were of great interest and many people in Piešťany recollected them even decades after their visits. They were guests of honour at numerous social events. The period of their visits to Piešťany surely belongs to the Spa "Golden Era". Apart from the Maharajas, the Piešťany Spa was also visited by other guests from the former British India coming from higher and middle social ranks - banker E. Rowlandson from Madrás (21 October 1936, he lodged in Thermia). For instance, in July 1936, the spa stay was undergone by notable Indian guests: the Minister of Finance from Kashmir Mr. Nehta, the State Engineer Mr. Peries and Mr. Caiptan, a bank director from Ceylon (Sri Lanka) with their families, while in 1938, it was the Indian Colonel Basu Nat Panindra from Calcutta.

Even the aristocrats, the national and foreign politicians and businessmen were not missing: architect G. Gerenday (12 December 1935, he took lodgings in Pro Patria), Baroness Clarice Rothschild with her two companions (13 June 1936, she checked in at Thermia), parliamentarian and Paris police Prefect Jean

▼ Sultán Ibrahim z Johore s manželkou Helenou v piešťanských kúpeľoch.
Sultan Ibrahim of Johore with his wife Helena in Piešťany Spa.
Sultan Ibrahim von Johor mit Ehefrau Helena im Heilbad Piešťany.

Chiappe with his wife Marcelle (7 September 1936, Thermia Palace), Bulgarian ex-Tsar Ferdinand (under his pseudonym Count Murányi), who together with his suite also including General Alexi Stojanov, was lodged in his favourite Thermia in 1936 and once again in 1937 (5 November), Marie Beranová - the Republican Party Chairman's wife (1937), Baron Heinrich Heine-Geldern, the Vienna Golf Club Secretary with his wife (1937), Hotel Alcron owner's spouse Olga Kroftová with her son and his governess (20 May 1937, they took lodgings in Thermia Hotel), Portuguese Ambassador to France Armando Ochoa da Gama (3 August 1937, Thermia Palace), Paris banker Fernand d'Espinay (1937), Argentinean diplomat Dr. Alberto J. Vignes with his wife (1937), hotel proprietor Theodor Pupp from Carlsbad (26 August 1937, he was lodged in Thermia), and former Romanian Minister of Finance Constantin Brătianu with his wife (1938).

Dr. Eduard Beneš as the Czechoslovak Republic President visited the Spa together with his wife Hana on 30 September 1936. On the Spa guests' list, they are under the number 11,404. Their ceremonial reception traditionally took place in front of Thermia, where the President gave a speech to the citizens gathered. Even though the Spa was enjoying the period of its greatest fame, the political situation in Europe and in the world did not suggest very optimistic expectations for the future. ■

▲ Návšteva - exkurzia skupiny lekárov a novinárov z Maďarska, rok 1936.
A visit - group of Hungarian physicians and journalists' excursion in 1936.
Exkursion - eine Gruppe von Ärzten und Journalisten aus Ungarn, 1936.

Die Atmosphäre der Kuranstalt bringt uns die lebendige Beschreibung einer Besucherin des Thermia Palace näher, der Schriftstellerin und Publizistin G. Granville-Geiringer, in ihrem Buch „Zápisky z Piešťan“ (Notizen aus Piešťany), herausgegeben im Jahre 1935: „Tee-Time im Thermia Palace. Ein englischer Lord, ein schwedischer und ein dänischer Diplomat, ein russischer Volkskommissar, eine Französin,

ein US-Millionär mit Frau, eine ehemalige russische Fürstin, ein deutscher Wissenschaftler, ein tschechischer Sportler mit dem tschechoslowakischem Minister, jemand aus dem Gefolge des Maharadschas, ein niederländischer Kaufmann, junge Mädchen, ehrenwerte Damen, lustige Jungs und ernsthafte Väter...“.

Aber das Kurleben pulsierte im gesamten Heilbad, wie auch in den privaten Sanatorien, Kurvillen und Pensionen. Interessante Gäste, nicht nur die Kurpatienten allein, sondern auch viele Besucher kamen alljährlich hierher zur Therapie oder einfach nur um Erholung zu finden. Von den kirchlichen Würdenträgern waren es: der Geistliche und Abgeordnete Dr. Ferdiš Juriga, der Kardinal Verdier (1935), der Metropolit der Stadt Jasi im damaligen Rumänien Nicodim Munteanu (1935), der bekannte slowakische Geistliche und Maler Msgr. Alexander Buzna (1935), Karol Kardinal Kašpar, der Prager Erzbischof und tschechischer Primas (1936), der Rabi Abe Abraham Wagner aus Budapest (4. XII. 1936, private Unterkunft).

Eine beachtliche Anzahl der Kurgäste stellten Offiziere und Würdenträger der Armee dar. Hier einige Namen: der englische General William Herbert Studd (1937), der türkische General Ismail Cevad Cobanlı (8. VII. 1937, Thermia Palace), der Oberstleutnant des Generalstabs der Tschechoslowakischen Armee Heliodor Píka (17. VII. 1937, Unterkunft in Villa Pavla), der rumänische General G. Mardarescu mit Ehefrau (6. VIII. 1937, Unterkunft im Royal), Admiral Percy

Roids mit Ehefrau (17. VIII. 1938, Unterkunft im Thermia), der General Mohamed Emin Al-Ameri aus dem Irak (1938) und viele andere.

Zu den Besuchern des Heilbades zählten in der damaligen Zeit ebenfalls Maharadschas. Der Nawab von Bhopal, der das Heilbad zum ersten Mal 1934 besuchte, kehrte im Jahre 1937 nach Piešťany zurück, diesmal mit Ehefrau Begum Maimuna, Tochter Sayida, Adoptivtochter Rabyia sowie seinen Bediensteten. Im Jahre 1936 absolvierte auch Sultan Sir Ibrahim aus dem malaisischen Staat Johor, mit Ehefrau Helena einen Kuraufenthalt in Piešťany. Sie bewohnten die Luxus-Apartments im Hotel Thermia Palace (4.

VIII.). Im Juli 1937 kamen der Maharadscha Tschand Mahtab aus Burdwan, mit Sohn Kumar (Unterkunft bis zum 19. VII. im Thermia Palace) sowie Maharadscha und Maharani aus Tehri-Garhwal (Unterkunft am 29. VII. im Excelsior - das heutige Jalta) zur Therapie nach Piešťany. Diese exotischen Gäste weckten ein enormes Interesse und viele Menschen in Piešťany schwelgten noch Jahrzehnte nach ihrem Besuch in Erinnerungen. Sie waren Ehrengäste vieler gesellschaftlicher Ereignisse. Die Zeit ihres Besuches in Piešťany zählt mit Sicherheit zu der sog. „goldenen Ära“ des Heilbades. Neben Maharadschas besuchten das Heilbad Piešťany auch andere Gäste aus dem damaligen britischen Indien, Angehörige der höheren und mittleren Gesellschaftsschichten z.B. der Bankier E. Rowlandson aus Madras (Unterkunft im Thermia, 21. X. 1936). Im Juli 1936 absolvierten weitere bedeutende indische Gäste einen Kuraufenthalt: der Finanzminister von Kaschmir Nehta, der Staatsingenieur Peries und der Bankdirektor Caipatan aus Ceylon (Sri Lanka) mit ihren Familien, im Jahre 1938 war es der indische Oberst Basu Nat Panindra aus Kalkutta.

Auch Adelige sowie inländische und ausländische Politiker und Unternehmer fehlten nicht: der Architekt G. Gerenday (12. XII. 1935, Unterkunft im Pro Patria), die Baronin Clarice Rothschild mit zwei Begleiterinnen (Unterkunft 13. VI. 1936 im Thermia), der Abgeordnete und Pariser Polizeipräfekt Jean Chiappe mit Ehefrau Marcelle (7. IX. 1936, Thermia Palace), der bulgarische Ex-Zar Ferdinand (unter dem Pseudonym Graf Murányi) ließ sich 1936 mit seinem Gefolge, in dem sich auch der General Alexi Stojanov befand, in seinem beliebten Thermia nieder und dann erneut im Jahre 1937 (5. XI.), Marie Beranová - Ehefrau des Vorsitzenden der Republikanerpartei (1937), Baron Heinrich Heine-Geldern mit Ehefrau, Sekretär des Wiener Golfklubs (1937), Ehefrau des Besitzers des Hotels Alcron Olga Kroftová mit Sohn und Erzieherin (20. V. 1937, Unterkunft im Hotel Thermia), der portugiesische Botschafter in Frankreich Armando Ochoa da Gama (3. VIII. 1937, Thermia Palace), der Pariser Bankier d'Espinay (1937), der argentinische Diplomat Dr. Alberto J. Vignes mit Ehefrau (1937), der Hotelier Theodor Pupp aus Karlovy Vary (26. VIII. 1937, Unterkunft im Thermia), und der ehemalige rumänische Finanzminister Constantin Brătianu mit Ehefrau (1938).

Dr. Eduard Beneš besuchte in seinem Amt als Präsident der Tschechoslowakischen Republik das Heilbad zusammen mit Gattin Hana am 30. September 1936. In der Liste der Kurgäste befinden sich ihre Namen unter der Nummer 11.404. Die feierliche Begrüßung fand traditionell vor dem Hotel Thermia Palace statt, wo der Präsident eine Ansprache zu den anwesenden Bürgern hielt.

Obwohl das Heilbad zu dieser Zeit möglicherweise den Höhepunkt seines Ruhmes erlebt hatte, die damalige politische Situation in Europa und weltweit bot keine optimistischen Aussichten für die Zukunft. ■

KÚPEĽNÉ OBLÁTKY

THE SPA WAFFLES KUROBLATEN

Drahomíra Moretová Foto: Tomáš Hudcovič

■ Prvé kúpeľné oblátky sa objavili už v 18. storočí (približne roku 1785) v okolí Karlových Varov. V historických prameňoch sa zachovala zmienka o tom, že „niektoré meštianky pečú oblátky, a potom ich nechávajú roznášať k predaju“. Je to dôkaz o pôvodne domácom charaktere výroby oblátok. Dodnes sú zachované formy na pečenie, z ktorých najstaršia pochádza približne z druhej tretiny 18. storočia. Oblátky tejto doby bývali už rôzne zdobené, v priemere mali len okolo 13 cm. Svojou ľahkou stráviteľnosťou prispievali k spjestreniu jedálneho hostí.

■ The first spa waffles appeared as early as in the 18th century (around 1785) in the surroundings of the town of Carlsbad (Karlovy Vary). In the historical records, a mention has been preserved that “some townswomen bake waffles and then have them distributed for sale”. This is the evidence about the primarily home-based character of waffle production. The baking pans, the oldest from around the second third of the 18th century, have been preserved until these days. The waffles of those days were already decorated in various manners and were only 13 cm long on average. Thanks to their easy digestibility, they contributed to the guests' menu diversity.

■ Die ersten Kuroblaten kamen bereits im 18. Jh. (um das Jahr 1785) in der Umgebung von Karlovy Vary (Karlsbad) vor. In den historischen Quellen blieb eine Anmerkung darüber, dass „einige Städterinnen Oblaten backen und sie anschließend zum Verkauf tragen lassen“, erhalten. Es ist ein Beweis über den ursprünglich häuslichen Charakter der Herstellung von Oblaten. Bis heute blieben Backformen erhalten, von denen die älteste ungefähr aus dem 2. Drittel des 18. Jh. stammt. Die Oblaten waren zu dieser Zeit schon verschiedenartig verziert und hatten einen Durchmesser von gerade mal 13 cm. Durch die leichte Verdaulichkeit trugen sie zur Bereicherung der Speisekarte für Gäste bei.

Tradícia pečenia oblátok v kúpeľoch vznikla v Mariánskych Láznach v roku 1856, kedy sa v malej rodinnej továrni začali piecť jedinečné kúpeľné oblátky. Jej majiteľ Karel Reitenberger (synovec jedného zo zakladateľov Mariánskych Lázní - opáta Karla Kašpara Reitenbergera) mal vtedy svoju pekáreň v dome „U tří bažantů“ a ročne vyrábalo 200 až 500 tisíc kusov oblátok. Výrobky balil do krabíc a prevážoval ozdobnou šnúrkou. Od roku 1864 sa už oblátky začali predávať aj v iných mestách. Boli svetlohnedej farby, plnené mandľami a cukrom. Od tej doby sa oblátky pečú podľa rokmi preverenej receptúry, ktorá sa dodnes takmer nezmenila.

V Karlových Varoch koncom 19. storočia najviac vynikla firma Karl Bayer. Jej pôvod začal u Barbary Naslerovej z Liberca, odkiaľ zakladateľka firmy, neskôr vydatá Bayerová, do Karlových Varov prišla. Vraj práve ona dokázala pripraviť obzvlášť jemné cesto a začala piecť oblátky takej chute a kvality, ako ich poznáme dnes. Firma Karl Bayer sa stala výsadným dodávateľom oblátok na cisársky dvor v Nemecku a Rakúsko-Uhorsku.

Kúpeľné oblátky svojou jedinečnou chuťou, ľahkosťou a lahodnou vôňou pripomínajú návštevníkom z celého sveta atmosféru kúpeľných promenád. Medzi tých, ktorí si radi pochutnávali na čerstvých teplých oblátkach patrili napríklad anglický kráľ Edward VII., skladateľ Johann Strauss či Frederik Chopin, spisovateľ Jan Neruda, básnik J. W. Goethe, vynálezca A. B. Nobel i psychoanalytik Sigmund Freud.

V dejinách kúpeľných oblátok je dôležitý rok 1947. Vtedy sa okrem takzvaných „bielych“ kúpeľných oblátok začali vyrábať aj čokoládové. Dnes ich považujeme za automatickú súčasť ponuky, ale vo vtedajšej dobe to znamenalo revolučnú zmenu. Ich výrobu zaviedol v Mariánskych Láznach Josef Homolka, ktorý sa po druhej svetovej vojne vrátil z emigrácie v Rakúsku do Československa. Čokoládové oblátky vymyslel už vo Viedni v rokoch 1923 - 24. Po mnohých rokoch testov a zdokonaľovania vynášel vlastné formy, ktoré vkladal na pečenie do plynových pecí. Dokázal tak denne upiecť 26 až 30 kilogramov oblátok. Nezameniteľnú podobu dávajú oblátkam „kliešte“, v ktorých sa spekávajú pláty cesta s náplňou. V samotných počiatkoch výroby (po roku 1856) tvorila náplň zmes mandlí s cukrom. V tej dobe sa objavilo veľké množstvo rôznych malovýrobcov oblátok. Každý z pekárov či cukrárov, ktorí sa výroby ujali, mali vlastné kliešte s ornamentálnymi vrypami, obvykle s menom firmy. Kliešte sa vkladali do pecí, vykurovaných uhlím a prebytočné cesto sa odkrajovalo. Ani odkrojky ale nekončili v koši. Za symbolickú cenu sa predávali deťom. Vtedy však receptúry neboli ešte jednotné, podliehali obchodným tajomstvám jednotlivých malovýrobcov. Od roku 1950 sa pečenie a spekanie oblátok opäť zdokonalilo. Nastúpili elektricky vyhrievané kliešte. Ich vládu na začiatku 70. rokov definitívne vytlačili poloautomatické stroje. Do pečúcich kolies je mechanicky privádzané cesto. Kliešte sa samočinne otvárajú a zatvárajú.

Na Slovensku je sice kúpeľníctvo známe dlhé roky, vlastná výroba oblátok tu však neexistovala. Vďaka Piešťancovi Ľudovítovi Munkovi bola sem prinesená z Mariánskych Lázní až v roku 1989. Jeho firma Laguna Centrum je od roku 1990 dodnes ich

najväčším výrobcom.

Ako sa sem vlastne výroba oblátok dostala? : „Piešťanské kúpele boli jedny z najvýznamnejších vo vtedajšom Československu, avšak oblátky boli špecialitou len Karlových Varov a Mariánskych Lázní“, prezrádza Ľudovít Munk a pokračuje: „Pravdu povediac, rozbehnutie výroby oblátok aj u nás sme dostali ako stranícku úlohu od vtedajších vládnych činiteľov. Nebolo však nikoho, kto by sa tejto úlohy ujal. Vtedajšie JRD (Jednotné roľnícke družstvo) v Piešťanoch ma poverilo, priniesť oblátky vlastnej produkcie na slovenský trh.“

„Našli sme chodníčky do fabríky „Kolonáda“ v Mariánskych Láznach. Tamojší výrobcovia nám všetko ukázali. Tak sa mi podarilo získať tajomstvo presných receptúr pravých kúpeľných oblátok a technológiu ich výroby. Potom som tam priviedol našich strojárov a technologov. Prvýkrát sme sa skontaktovali v januári 1989 a už v septembri toho istého roku sa v piešťanskom Ružovom mlyne začali vyrábať prvé kúpeľné oblátky. Stroje - karusely - nikto v Európe nevyrábal, vyrobili sme si ich vlastnými rukami podľa vzoru nemeckých prvovýrobcov a dodnes na nich pracujeme.“

Piešťanskí výrobcovia dodávajú kúpeľné oblátky nielen iným slovenským kúpeľným mestám, ale robia aj pre českých zákazníkov, dokonca sú dodávateľom oblátok do jedného veľkého zahraničného obchodného refazca, etablovaného aj na Slovensku.

Ako sa vlastne oblátky vyrábajú? Sú dve základné ingrediencie: mlynármi špeciálne pripravená kvalitná múka, minimálne 21 dní odležaná, a kvalitná voda (z toho dôvodu museli piešťanskí výrobcovia vybudovať úpravňu vody), cukor a tuky. Ostatné ingrediencie sú výrobným tajomstvom, ale musia spĺňať podmienky kvality.

Klasické oblátky - Victoria - sú tie, ktoré sa

posypávajú zmesou lieskových orechov, vanilky, cukru a škorice. Kvalita oblátky závisí od množstva a rozloženia zmesi medzi dvoma plátmí. Nakoniec sa oblátky spejú k sebe - to trvá dve minúty.

Oblátky Regia sa plnia až piatimi (čokoládová, kakaová, kokosová, punčová a vanilková) druhmi súdržnej krémovitej náplne, ktorá nevyžaduje ďalšiu tepelnú úpravu. Výrobok neobsahuje syntetické farbivá, sladidlá ani konzervačné látky.

Záujem o piešťanské oblátky je napriek konkurencii - ktorá nie vždy spĺňa kritériá kvality - stále veľký. Najlepšie o tom svedčia tony každoročne vyrobených oblátok. Je to ale určite aj výsledok dodržiavania technológie pôvodných výrobcov oblátok a sústavná kontrola kvality. O tom, že piešťanské oblátky majú jedinečnú kvalitu, svedčí aj certifikát o udelení ochrannej značky kvality a Zlatej medaily SLOVAK GOLD, ktorú si už takmer desať rokov výrobca stále udržiava.

V piešťanskej výrobni oblátok sme sa dozvedeli aj to, prečo majú oblátky okrúhly tvar. Prapôvod oblátok je zrejme ukrytý v omšových hostiách - oblátkach na sväté prijímanie. Boli menšie a na prvých dochovaných oblátkach je svätý motív. Spoločné s dnešnými oblátkami majú tvar, motív, charakter nekvaseného cesta z múky a vody a napokon i okolnosť, že oblátky, rovnako ako hostie, sa pečú v špeciálnej forme v kliešťoch. Výrobca však vychádza v ústrety zákazníkom, preto k okrúhlym oblátkam pribudli trojhranky. Podobne je to aj s náplňou; okrem klasických spekaných oreškových je záujem aj o čokoládové, kakaové, jablkovo-škoricové, pistáciové a mnohé ďalšie. Spolu ich je až devätnásť druhov.

Oblátky sa stali súčasťou každej batožiny, s ktorou sa z kúpeľov vracia návštevník k svojim najbližším. Patria k neodmysliteľným suvenírom nielen z piešťanských kúpeľov, ale aj zo Smrdákov, Dudinciev, Sliača a mnohých ďalších. Firma Laguna Centrum robí

Bayer's company became the exclusive waffle supplier to the imperial courts in Germany and Austria-Hungary.

Through their unique flavour, lightness and delicious aroma, the spa waffles remind the visitors from all over the world of the spa promenades atmosphere. Among those who liked to enjoy the fresh warm waffles belonged for instance the English King Edward VII, composers Johann Strauss and Frederic Chopin, writer Jan Neruda, poet J. W. Goethe, inventor A. B. Nobel and even psychoanalyst Sigmund Freud.

An important year in the history of the spa waffles was 1947. This was when besides the so-called "white" spa waffles, the production of chocolate waffles also started. Today, they are a commonplace part of the offer, but at that time, it meant a revolutionary change. Waffle production in Mariánske Lázně was started by Josef Homolka, who returned to Czechoslovakia from emigration in Austria after the Second World War. He had invented the chocolate waffles already in Vienna, in 1923 - 1924. After many years of testing and improving, he invented his own baking pans, which he put into gas ovens for baking. In this

way, he managed to bake 26 to 30 kilograms of waffles a day. The "fritting pans", in which sheets of dough are baked together with the filling, provide the waffles with an unmistakable form. In the very beginnings of waffle production (after 1856), the filling was a mixture of almonds and sugar. In that period, a multitude of various small-scale waffle producers appeared. Every baker and pastry cook who started to produce had his own fritting pans with ornamental streaks, usually with the company name on it. The fritting pans were put into coal-heated stoves and the excessive dough was cut off. But the chunks did not end up in a bin. They were sold to children at a symbolic price. At that time, the recipes were not unified, were subject to business secrets of the individual small producers. Since 1950, baking and fritting the waffles improved again. The electrically heated fritting pans appeared. At the beginning of the 1970's, they were replaced by the semi-automatic machines once for all. The dough is conveyed to the baking wheels mechanically, while the pans open and close automatically.

Although the spa industry has been famous in Slovakia for many years, the waffle

dokonce aj zásielkovú službu - návštevník Piešťan si môže dať poslať domov balík oblátok.

História piešťanských oblátok je oveľa mladšia ako história piešťanských kúpeľov. Napriek tomu sa stali najvyhľadávanejším artiklom kúpeľných hostí, ktorí svoje spomienky na Piešťany nespájajú iba s obligátnou termálnou vodou a liečivým bahnom, ale aj s neopakovateľnou vôňou čerstvých chrumkajúcich oblátok... ■

<http://www.kupelneoblatky.sk/>

The tradition to bake spa waffles originated in Marienbad (Mariánske Lázně) - a small family factory started to make unique waffles in 1856. At that time, the factory - bakery of Karel Reitenberger (nephew of one of the founders of the town of Mariánske Lázně - abbot Karl Kašpar Reitenberg) was located in the house "U tří bažantů" ("The Three Pheasants"), where he produced between 200 and 500 thousand pieces of waffles every year. He packed his products into boxes tied with a galloon. Since 1864, the waffles started to be sold also in other towns. They were of light brown colour, filled with almonds and sugar. Since that time, the waffles have been baked according to a recipe proven by years of experience, that has changed only very little up to now.

At the end of the 19th century, the most distinguished company in Carlsbad was the Karl Bayer's company. Its origins are linked to Barbara Naslerová, married Bayerová from Liberec, who founded the company after her arrival to Carlsbad. Presumably, it was her who managed to prepare the extra-fine dough and started baking waffles of the flavour and quality we know today. The Karl

production as such did not exist here. Only in 1989, the production was imported from Mariánske Lázně thanks to Ľudovít Munk from Piešťany. His company Laguna Centrum has been their biggest producer since 1990 until now.

How did the waffle production actually got here? "The Piešťany Spa has been one of the most significant spas in the then Czechoslovakia, but the waffles were a specialty only in Carlsbad and Mariánske Lázně," reveals Ľudovít Munk and continues: "To say the truth, starting waffle production also in Slovakia was assigned to us as the (Communist) party task by the then government officials. However, there was nobody who would assume this. The then JRD (farmers' cooperative) in Piešťany delegated it on me to supply the Slovak market with waffles of own production."

"We have found the way to the "Kolonáda" (The Colonnade) factory in Mariánske Lázně. The producers from there showed us everything. In this way, I managed to obtain the secret of the exact recipes for genuine spa waffles and their production technology. Afterwards, I brought there our engineers and technologists. For the first time, we established a contact in January 1989 and already in September that year, the first spa waffles started to be produced in the Piešťany Ružový mlyn ("the Pink Flourmill"). The machines - the carousels - were not produced anywhere in Europe, we made them ourselves according to the model of the German pioneer manufacturers and we have been using them ever since."

The Piešťany producers deliver the spa waffles not only to the other Slovak spa towns, but they also supply to Czech customers and even to one of the big foreign chain stores established also in Slovakia.

How are the waffles actually produced? There are two basic ingredients: quality flour specially prepared by the millers and stored for at least 21 days and quality water (Piešťany

producers had to build a water treatment plant because of this), besides that sugar and fat. The other ingredients are a business secret, but they must meet the quality requirements.

The classic waffles - Victoria - are those sprinkled by a mixture of hazelnuts, vanilla, sugar and cinnamon. The waffle quality depends on the amount and distribution of the mixture between the two sheets. Finally, the waffles are baked (fritted) together - this lasts two minutes.

The Regia waffles are filled by as many as five types of a cohesive creamy filling (chocolate, cocoa, coconut, punch and vanilla), which does not require any further warm treatment. The product does not contain any synthetic colouring agents, sweeteners or preserving agents.

Despite the competition which is not always meeting the quality criteria, there is still a great interest in the Piešťany waffles. The best evidence is the tons of waffles produced every year. Of course, it is also the result keeping the technology of the original waffle producers and systematic quality control. The unique quality of the Piešťany waffles is also confirmed by the certificate awarding the quality trademark and the SLOVAK GOLD golden medal, which has been kept by the producer for almost ten years.

In the Piešťany waffle factory, we have also found out why the waffles have round shape. The waffles origin is apparently hidden in the altar-bread - the wafers used in the Holy Communion. They were of a smaller size and on the first preserved waffles, there is a holy motive. They have a lot in common with today's waffles - the shape, the motive, the unfermented bread made from flour and water and also the fact that waffles just as the wafers are baked in a special form - in pans. However, the producer wants to meet the customer requirements, so there are also the "triangles" in addition to the round waffles. The same applies to the filling - apart from the classic fillings made from pecans, there is also demand

for the chocolate, cocoa, apple and cinnamon, pistachio and many other fillings. Altogether, there are as many as nineteen filling types.

The waffles became part of every luggage a visitor is returning home to his relatives with. They belong to the essential souvenirs not only from the Piešťany Spa, but also from Smrdáky, Dudince, Sliač and many others. The Laguna Centrum Company even offers mail-order - Piešťany visitor can have a parcel of waffles sent to his home.

The Piešťany waffles history is much shorter than the history of the Piešťany Spa. Despite this, the waffles have become the most sought-after article by the spa guests, whose memories are linked not only to the imperative thermal water and healing mud, but also to the unrepeatable scent of the fresh crunchy waffles... ■

<http://www.kupelneoblatky.sk>

Die Tradition des Backens von Oblaten in einem Heilbad entstand in Mariánské Lázně (Marienbad) im Jahre 1856, als ein kleiner Familienbetrieb begann die einzigartigen Kuroblaten herzustellen. Sein Besitzer Karel Reitenberger (Neffe eines der Begründer von Mariánské Lázně - des Abts Karl Kašpar Reitenberger) hatte damals seine Backstube im Haus „U tři bažantů“ (Haus zu drei Fasanen) und produzierte jährlich 200 bis 500 Tausend Oblaten. Seine Erzeugnisse verpackte er in Kartons und verband diese mit einer Zierkordel. Ab 1864 begann auch in anderen Städten der Verkauf von Oblaten. Sie hatten eine hellbraune Farbe und waren mit Mandeln und Zucker gefüllt. Seit dieser Zeit werden Oblaten nach der alten bewährten Rezeptur gebacken, die bis heute fast unverändert blieb.

In Karlovy Vary hob sich in diesem Bereich Ende des 19. Jh. maßgebend die Firma Karl Bayer ab. Ihr Ursprung geht an Barbara Naslerová aus Liberec (Reichenberg) zurück. Von dort aus kam die Begründerin der Firma - später verheiratete

Bayerová - nach Karlovy Vary. Sie konnte angeblich besonders feinen Teig zubereiten und begann Oblaten in der Qualität und demselben Geschmack, wie wir sie heute kennen, zu backen. Die Firma Karl Bayer wurde zum Monopol-Lieferanten von Oblaten für die kaiserlichen Höfe in Deutschland und Österreich-Ungarn.

Kuroblaten evozieren durch ihren einmaligen Geschmack, Feinheit und lieblichen Duft, in Besuchern aus aller Welt, die Atmosphäre der Kurpromenaden. Zu denjenigen, die mit Freude frische, warme Oblaten naschten, gehörte z. B. der englische König Edward VII., die Komponisten Johann Strauss und Frederik Chopin, der Schriftsteller Jan Neruda, der Dichter J. W. Goethe, der Erfinder A. B. Nobel aber auch der Psychoanalytiker Sigmund Freud.

In der Geschichte der Kuroblaten hat das Jahr 1947 eine besondere Bedeutung. Damals startete neben den sog. „weißen“ Kuroblaten die Produktion der Schokooblatten. Heute sind sie für uns ein selbstverständlicher Teil des Angebots, in der damaligen Zeit stellten sie jedoch eine revolutionäre Änderung dar. Ihre Herstellung führte Josef Homolka, der nach dem 2. Weltkrieg aus der Emigration in Österreich zurück in die Tschechoslowakei kehrte, in Mariánské Lázně ein. Die Idee für die Schokooblatten kam ihm noch während seines Aufenthaltes in Wien, in den Jahren 1923 - 24. Nach etlichen Jahren, erfüllt mit Testen und Verbessern, erfand er eigene Formen, die er zum Backen in kleine Gasbacköfen legte. So schaffte er täglich 26 bis 30 Kilogramm Oblaten zu backen. Eine unverwechselbare Form geben den Oblaten sog. „Zangen“, in denen die Teigbahnen mit der Füllung zusammen gebacken werden. Ganz am Anfang der Herstellung (nach 1856) bestand die Füllung aus einer Masse von Mandeln und Zucker. In dieser Zeit entstanden viele kleine Betriebe zur Herstellung von Oblaten. Jeder einzelne unter den Bäckern oder Konditoren hatte seine eigene Zange mit einer Ornamentgravur, üblicherweise mit dem Firmennamen. Die Zangen wurden in die mit Kohle beheizten Öfen gelegt, der überflüssige Teig wurde abgeschnitten. Aber auch diese Abschnitte landeten nicht im Abfall, sondern wurden für einen symbolischen Preis an Kinder verkauft. Die Rezepturen waren zu der Zeit noch nicht einheitlich und unterlagen dem Produktionsgeheimnis der einzelnen kleinen Hersteller. Ab dem Jahr 1950 wurde das Backen und Zusammenbacken der Oblaten erneut verbessert. Zum Einsatz kamen elektrisch erhitzte Zangen. Ihre Vorherrschaft wurde Anfang der 70er Jahre von den halbautomatischen Maschinen definitiv beendet. Die Zufuhr vom Teig in die Backräder erfolgt automatisch. Auch die Zangen öffnen und schließen sich automatisch.

In der Slowakei ist das Kurwesen seit langem bekannt, eine eigene Oblaten-Produktion existierte hier jedoch nicht. Erst im Jahre 1989 kam sie dank Ľudovít Munko aus Mariánské Lázně hierher. Seine Firma „Laguna Centrum“ blieb seit 1990 bis heute ihr größter Hersteller.

Wie kam die Produktion eigentlich hierher?

„Das Heilbad Piešťany gehörte zu den bedeutendsten Kuranstalten in der damaligen Tschechoslowakei, die Oblaten waren jedoch eine vorbehaltene Spezialität von Karlovy Vary und Mariánské Lázně, verrät Ľudovít Munko und fügt hinzu: „Offen gesagt, die Einführung der Produktion von Oblaten hier bei uns, wurde uns als Parteaufgabe von den damaligen Parteifunktionären übertragen. Es gab allerdings niemanden, der sich dieser Aufgabe angenommen hätte. Die damalige landwirtschaftliche Einheitsgenossenschaft (JRD) in Piešťany betraute mich damit, Oblaten aus meiner eigenen Produktion auf dem slowakischen Markt einzuführen.“

„Wir fanden ein Hintertürchen in die Fabrik „Kolonáda“ in Mariánské Lázně. Die hiesigen Hersteller zeigten uns alles. So ist es mir gelungen, das Geheimnis der genauen Rezepturen für die echten Kuroblaten sowie die Technologie ihrer Herstellung zu gewinnen. Dann brachte ich unsere Maschinenbauer und Technologen hin. Die ersten Kontakte knüpften wir im Januar 1989 und bereits im September desselben Jahres wurden im „Ružový mlyn“ (die Rosa Mühle) in Piešťany die ersten Kuroblaten hergestellt. Die Maschinen - sog. Karussells - baute niemand in ganz Europa, wir stellten sie eigenhändig nach Vorlage der deutschen Erstersteller zusammen und arbeiten damit bis heute.“

Die Hersteller aus Piešťany beliefern mit Kuroblaten nicht nur andere slowakische Kurstädte, sondern produzieren ebenfalls für tschechische Kunden und sind sogar der Lieferant für eine große ausländische, in der Slowakei etablierte Kaufhauskette.

Wie werden Oblaten eigentlich hergestellt? Es gibt zwei grundlegende Ingredienzien: von Müllermeistern speziell zubereitetes, qualitativ hochwertiges Mehl, das 21 Tage ruhen muss und Wasser von ebenfalls hoher Qualität (aus diesem Grund mussten die Hersteller in Piešťany eine Wasseraufbereitungsanlage bauen), dazu kommen noch Zucker und Fett. Die restlichen Zutaten unterliegen dem Produktionsgeheimnis und müssen ebenfalls die Qualitätsbedingungen erfüllen.

Die klassischen Oblaten „Victoria“ sind mit einer Masse aus Haselnüssen, Vanille, Zucker und Zimt gefüllt. Die Qualität der einzelnen Oblaten hängt von der Menge sowie Verteilung der Masse zwischen zwei Waffeln ab. Anschließend werden diese zusammen gebacken - dies dauert zwei Minuten.

Die Oblaten „Regia“ werden mit fünf Sorten (Schoko, Kakao, Kokos, Punsch und Vanille) cremeartiger Füllung gefüllt, die keine weitere Zubereitung durch Erhitzen erfordert. Das Produkt enthält keinerlei synthetischer Farbstoffe, Süßungsmittel oder Konservierungsstoffe.

Die Nachfrage nach den Oblaten aus Piešťany bleibt trotz Konkurrenz, die nicht immer die Qualitätskriterien erfüllt, stets hoch. Der beste Beweis dafür sind mehrere Tonnen von Oblaten, die alljährlich produziert werden. Es ist aber auch das Resultat der Einhaltung der ursprünglichen

Herstellungstechnologie und der stetigen Qualitätskontrolle. Darüber, dass die Oblaten aus Piešťany eine hervorragende Qualität vorweisen, zeugt auch das Zertifikat über die Vergabe der Schutzmarke für Qualität sowie der goldenen Medaille SLOVAK GOLD, die der Hersteller seit nunmehr zehn Jahren hält.

In der Produktionsstätte in Piešťany erfahren wir auch den Grund für die runde Form der Oblaten. Der Ursprung von Oblaten ist vermutlich auf die Messe-Hostien - die Oblaten für die heilige Kommunion - zurück zu führen. Sie waren am Anfang kleiner und auf den ersten erhaltenen Oblaten befindet sich ein sakrales Motiv. Eine Gemeinsamkeit mit den heutigen Oblaten war die Form, das Motiv, der Charakter des Teiges aus Mehl und Wasser, ohne Hefe und nicht zuletzt die Tatsache dass Oblaten, ebenfalls wie Hostien, in einer speziellen Form - der Zange - gebacken werden. Der Hersteller kommt jedoch dem Kunden entgegen und deshalb gibt es neben den runden Oblaten auch dreieckige. Ähnlich verhält es sich auch in Bezug auf die Füllung: neben den klassischen, nussgefüllt und zusammen gebacken sind auch Schoko-, Kakao-, Apfel-Zimt-, Pistazien- und viele andere Oblaten gefragt. Insgesamt sind es inzwischen 19 Sorten.

Oblaten wurden Bestandteil jedes Gepäcks, mit dem ein Besucher des Heilbades zu seinen Nächsten zurückkehrt. Sie gehören zu jenen nicht wegzudenkenden Souvenirs nicht nur aus dem Heilbad Piešťany, sondern auch aus Smrdáky, Dudince, Sliač und vielen weiteren Kurorten. Die Firma „Laguna Centrum“ bietet auch einen Versanddienst - Besucher von Piešťany können eine Packung Oblaten nach Hause schicken lassen.

Die Geschichte der Oblaten aus Piešťany ist um ein Vielfaches jünger als die Geschichte des Heilbades. Und doch wurden sie zu dem meist gesuchten Artikel der Kurgäste, die ihre Erinnerungen an Piešťany nicht nur mit dem obligaten Thermalwasser und dem Heilschlamm verbinden, sondern ebenfalls mit dem unvergleichlichen Duft frischer, knuspriger Oblaten... ■

<http://www.kupelneoblatky.sk/>

PRÍDTE SKÚSIŤ ŠŤASTIE DO KASÍNA PIEŠŤANY

COME TO TRY YOUR LUCK IN CASINO PIEŠŤANY
VERSUCHEN SIE IHR GLÜCK IM CASINO PIEŠŤANY

Americká ruleta, Black Jack, Oasis Draw Poker, Texas Hold'em Poker, elektronická ruleta, výherné prístroje, interaktívne video terminály, stávkový terminál pre kurzové stávky, či možnosť zahrať si biliard, to všetko vám ponúka Casino Piešťany na Pribinovej ulici v tesnej blízkosti pešej zóny v príjemnom prostredí mestského parku. Neváhajte, pri troche šťastia si okrem zdravia odnesiete z Piešťan aj slušnú výhru v peňaženke!

American roulette, Black Jack, Oasis Draw Poker, Texas Hold'em Poker, electronic roulette, slot machines, interactive video terminals, betting terminal for course bets, plus possibility to play pool, that all is brought to you by Casino Piešťany in Pribinova Street in the immediate proximity of the pedestrian zone and the town park pleasant environment. Do not hesitate to come, with a bit of luck, you will leave Piešťany both healthy and rich!

Amerikanisches Roulette, Black Jack, Oasis Draw Poker, Texas Hold'em Poker, elektronisches Roulette, Spielautomaten, interaktive Video-Terminals, Wett-Terminal für Kurswetten oder die Möglichkeit Billard zu spielen - all das bietet Ihnen das Casino Piešťany in der Pribinova Straße, in unmittelbarer Nähe der Fuß-gängerzone, in angenehmer Umgebung des städtischen Parks. Zögern Sie nicht, bei etwas Glück können Sie sich aus Piešťany außer guter Gesundheit auch einen beachtlichen Gewinn mit nach Hause nehmen!

V piešťanskom kasíne sa každý štvrtok a nedeľu konajú turnaje v Texas Hold'em Pokeri. „Turnaj sa začína vždy o 21.00 h. Buy in je 2000 korún a poplatok za účasť je 200 Sk. Ceny vyhrávajú prví traja a zvyčajne je to 50, 30 a 20% zo sumy tvoriacej všetky Buy in plus Add on, ktorý je možný počas prvej polhodiny. Každý druhý turnaj býva dotovaný aj kasínom. Tritisíc korún vo vstupných žetónoch od nás dostáva víťaz, dvetisíc hráč na druhom mieste a tisíc tretí v poradí,“ hovorí Jozef Skubeň, manažér kasína.

V Casine Piešťany si na svoje prídu i gurmáni milujúci exotické jedlá Blízkeho východu. Miestni kuchári sú odborníkmi na ich prípravu. Špecialitou je víno KOLBY, ktoré je možné na Slovensku kúpiť iba v podnikoch spoločnosti Casinos Slovakia.

Kasíno vlni otvorilo tiež prevádzku v hoteli Balnea Esplanade na Kúpeľnom ostrove, kde je možné zahrať si na nevýherných prístrojoch futbal, air hockey, SONY play station, plus 150 ďalších hier na virtuálnych herných konzolách. Okrem toho sú biliard, výherné prístroje a elektronická ruleta k dispozícii denne od 12.00 do 22.00 h.

Príďte skúsiť svoje šťastie! ■

starts at 9 p.m. The Buy-in is 2,000 Slovak crowns and the participation fee is 200 crowns. The first three winners get a prize, which is usually 50, 30 and 20 percent of all Buy-in totals plus the Add-on that is possible during the first 30 minutes. Every other tournament is also sponsored by the Casino. The winner gets three thousand crowns in starting chips, two thousand goes to the runner-up and a thousand to the third,” says the Casino Manager Jozef Skubeň.

Casino Piešťany will also satisfy gourmets who love exotic meals from Middle East. The local cooks are experts in their preparation. A specialty is KOLBY wine, which can only be bought in Slovakia the Casinos Slovakia Company restaurants.

Last year, the Casino also opened a branch in the Balnea Esplanade Hotel on Spa Island, where you can play football, air hockey, SONY Play Station and 150 other games on virtual consoles. Besides that pool, slot machines and electronic roulette are available from noon to 10 p.m., seven days a week.

Come and try your luck! ■

Turnier beginnt immer um 21.00 Uhr, das Buy in steht bei 2000 Kronen und die Teilnahmegebühr beträgt je 200 Sk. Preise gewinnen die ersten drei Spieler, üblich sind 50, 30 und 20% der Summe aus allen Buy ins plus Add on, das in den ersten 30 Minuten möglich ist. Jedes zweite Turnier wird zusätzlich vom Casino dotiert. Drei Tausend Kronen in Spielmarken erhält von uns der Gewinner, zwei Tausend der Zweitplatzierte und Tausend der Spieler auf dem dritten Platz,“ sagt der Casino-Manager Jozef Skubeň.

Im Casino Piešťany kommen ebenfalls Gourmets, die exotische Speisen des Nahen Ostens lieben, auf ihre Kosten. Die Köche vor Ort sind Spezialisten für ihre Zubereitung. Eine Besonderheit ist der Wein KOLBY, der in der Slowakei ausschließlich in den Unternehmen der Gesellschaft „Casinos Slovakia“ erhältlich ist.

Das Casino eröffnete im vergangenen Jahr ebenfalls im Hotel Balnea Esplanade auf der Kurinsel eine Niederlassung. Hier besteht die Möglichkeit an Automaten Fußball, Air Hockey, SONY Play Station, plus 150 weitere Spiele auf virtuellen Spielkonsolen zu spielen. Zusätzlich stehen täglich von 12.00 bis 22.00 Uhr Billard, Spielautomaten und elektronisches Roulette zur Verfügung. Besuchen Sie uns und probieren Sie Ihr Glück! ■

On Thursdays and Sundays, the Casino Piešťany holds tournaments in Texas Hold'em Poker. "The tournament always

in Casino Piešťany werden Donnerstag und Sonntag regelmäßig Turniere im Texas Hold'em Poker veranstaltet. „Das

American Roulette •
Black Jack •
Oasis Draw Poker •
Texas Hold'em Poker •
Casino Bar •

CASINO PIEŠŤANY

PRIBINOVA

CASINO PIEŠŤANY

BALNEA ESPLANADE

Otvorené denne od 18.00 h do 4.00 h. Vstup voľný.

Open daily from 6. pm till 4. am. Admission free.

Geöffnet täglich von 18.00 bis 4.00 Uhr. Eintritt kostenlos.

V tomto roku si pripomínáme 40. výročie podpísania dohody o partnerstve medzi fínskym mestom Heinola a Piešťanmi. Napriek rôznym nástrahám a veľkým spoločensko-politickým zmenám, ktorými prešlo najmä Slovensko, sa až doposiaľ podarilo udržať tradíciu vzájomných kontaktov, čo je v našich zemepisných šírkach dosť zriedkavý jav. Vráťme sa však do čias, keď sa to všetko začalo.

This year, we commemorate the 40th anniversary of signing the partnership agreement between the Finnish town of Heinola and Piešťany. Despite various problems and great social and political changes, which especially Slovakia went through, both towns have managed to keep the tradition of mutual contact until these days; that can be considered a rather rare phenomenon in our quarters. However, let's go back to the times when it all started.

In diesem Jahr gedenken wir des 40. Jahrestages der Unterzeichnung des Abkommens über eine Partnerschaft zwischen der finnischen Stadt Heinola und Piešťany. Trotz verschiedener Stolpersteine und großer gesellschaftlicher und politischer Veränderungen, die vor allem die Slowakei durchlief, konnte bis zum heutigen Tag die Tradition der gemeinsamen Kontakte aufrecht erhalten werden - in unseren geographischen Breiten eine eher seltene Erscheinung. Kehren wir jetzt zuerst in die Zeit zurück, in der alles begonnen hat.

Moderné stĺpy verejného osvetlenia
v uliciach Heinoly.

Modern public lighting
in the streets of Heinola.

Die modernen Säulen
der Straßenbeleuchtung in Heinola.

HEINOLA-PIEŠŤANY

Z HISTÓRIE JEDNÉHO PARTNERSTVA

HEINOLA - PIEŠŤANY
FROM THE HISTORY OF ONE PARTNERSHIP

HEINOLA - PIEŠŤANY
DIE GESCHICHTE EINER PARTNERSCHAFT

Kornel Duffek Foto: Denisa Bartošová, Tomáš Hudcovič

Nadväzovanie partnerských vzťahov - kedysi sa tomu hovorilo družba - so zahraničnými mestami bolo u nás už v minulosti veľmi rozšírené, ale administratívne prísne riadené. Na správny výber družobných partnerov dohliadala Československá spoločnosť pre medzinárodné styky. Táto inštitúcia bola poverená vládou, aby riadila a koordinovala družobné styky medzi mestami, okresmi a krajinami. Schvaľovací proces pokračoval na Ministerstve vnútra a na Krajskom národnom výbore. Jedna podmienka musela byť splnená - aby štát, v ktorom sa družobné mesto nachádzalo, bol súčasťou tzv. socialistického tábora. Z tohto hľadiska štátny súhlas k podpísaniu dohody o partnerstve medzi fínskym mestom Heinola a Piešťanmi vybočoval z radu. Benevolentnejší prístup k Fínsku zrejme vychádzal zo skutočnosti, že išlo o neutrálnu krajinu a u nás sa už nenápadne prebúdzal k životu umiernenější „socializmus s ľudskou tvárou“. Navyše iniciatíva vyšla od vtedajšieho tajomníka fínskeho veľvyslanectva v Prahe Antti Karppinena a ťažko by sa hľadali logické dôvody na odmietnutie takéhoto návrhu.

Prečo padla voľba práve na Heinolu a Piešťany, čo ich vlastne spája? Hoci tieto mestá sú od seba geograficky dosť vzdialené, majú podobný kúpeľno-rekreačný charakter. Druhým, ešte dôležitejším momentom bolo, že v oboch mestách sídlia ústavy na liečbu reumatických chorôb s celoštátnou pôsobnosťou. V Heinole sa táto liečebňa volá REUMA, u nás Národný ústav reumatických chorôb.

Prvé vzájomné kontakty prebehli v dňoch 19. - 22. júla 1967, keď vtedajší starosta Heinoly R. Salmi pricestoval do Piešťan. Podpísanie protokolu o priateľstve medzi mestami sa uskutočnilo o dva mesiace v Heinole. Od tohto termínu sa striedavo stretávali delegácie zástupcov komunálnej politiky v oboch mestách. Postupne sa zapojili do výmeny aj lekári, najmä reumatológovia a ortopédi, folklórne súbory, vedúci jednotlivých mestských organizácií atď. Z príležitosti 25. výročia uzavretia partnerských vzťahov bol v piešťanskom mestskom parku odhalený pamätník s nápisom Heinola - Piešťany, dielo sochára Ladislava Sulíka. Heinola si zase uctila naše

mesto pomenovaním jedného zo svojich malebných nábreží na Piešťanské, nové obytné sídlo v Piešťanoch nesie názov Heinola. V tejto časti mesta aj pomenovanie ulíc vychádza z fínskych reálií. Ani sauna sa v Piešťanoch nemôže volať inak ako Heinola. A keď sme sa dostali až k saunám, tak ako zaujímavosť ešte uvedieme, že od roku 1999 sa v Heinole každoročne konajú Majstrovstvá sveta v saunovaní v dvoch kategóriách - muži a ženy. Dlhoročný predseda Mestskej rady v Heinole Timo Ihamäki by rád privítal medzi súťažiacimi aj pretekárov zo Slovenska. V tomto roku sa bude súťaž konať v dňoch 3. - 4. augusta. Tí, ktorí vydržia v rozpálenej saune viac ako 12 minút, majú šance zasiahnuť do finálových bojov.

Keďže niekdajšie „družby“ boli direktívne nariadené zhora, drvivá väčšina z nich po novembri '89 zanikla. Partnerstvo medzi Heinolou a Piešťanmi však pokračovalo bez otrasov ďalej. Najskôr preto, že vzájomné kontakty obohacovali obe strany a prinášali do ich práce nové impulzy. A práve kdesi tam treba hľadať zmysel a význam partnerských vzťahov. ■

Establishing the partnership contacts with foreign towns (formerly, this was called „družba“ or friendship) was rather frequent in our country already in the past, but it was administered strictly. The right choice of a twin-town was supervised by the Czechoslovak Society for International Relations. This institution was entrusted by the government to administrate and coordinate the twin-relations between towns, districts and regions. The approval process continued at the Ministry of Interior and at the Regional People's Committee. There was one condition to be fulfilled - the state where the twin-town was situated had to be part of the so-called socialist camp. In this respect, the state approval to sign a partnership agreement between the Finnish town of Heinola and Piešťany was exceptional. The more benevolent attitude to Finland apparently resulted from the fact that Finland was a neutral country and in our country, the more moderate „socialism with a human face“ was gaining ground

discreetly. Moreover, the initiative came from the then secretary of the Finnish embassy in Prague Antti Karppinen and logical reasons to reject such a suggestion would have been hard to find.

Why it were Heinola and Piešťany that were chosen, what actually connected them? Although these towns are rather far from each other geographically, they have a similar spa and recreational character. A second, even more important moment was that in both towns, institutes for rheumatic diseases treatment with national competence resided. In Heinola, this medical institution is called REUMA, in Piešťany it is the National Institute of Rheumatic Diseases.

The first contacts were established in the period between 19 and 22 July 1967, when the then mayor of Heinola R. Salmi arrived to Piešťany. The Protocol on Friendship between the towns was signed two months later in Heinola. From this date, the meetings of municipal political representatives' delegations were alternating between the towns. Gradually, doctors, especially rheumatologists and orthopaedists, folklore ensembles, various municipal organisations' heads and others took part in the exchange.

On the occasion of the 25th anniversary of partnership contacts establishment, a monument with the inscription Heinola - Piešťany, a work by sculptor Ladislav Sulík, was revealed in the Piešťany Town Park. In turn, Heinola honoured our town by naming one of its picturesque quays after Piešťany, while the new residential area in Piešťany is called Heinola. In this part of the town, even the street names have their roots in the Finnish life and culture. Not even the sauna in Piešťany can be called differently than Heinola. And speaking of saunas, we can mention as a curiosity that since 1999, the Sauna World Championship in two categories - men and women - has been taking place annually in Heinola. Timo Ihamäki, the long-time chairman of the town council in Heinola, would like to welcome also the

Typická fínska krajina v okolí Heinoly.

Typical Finnish landscape in Heinola surroundings.

Die typisch finnische Landschaft in der Umgebung von Heinola.

▲ Iný kraj, iná dopravná značka...
A different land, a different road sign...
Andere Länder, andere Verkehrsschilder...

Slovak competitors in the contest. This year, the competition will take place on 3 and 4 August. Those who can survive in the sizzling sauna for more than 12 minutes have a chance to qualify for the final contest.

As the former "friendships" were prescribed in a directive manner from "above", the overwhelming majority of them faded away after November 1989. However, the partnership between Heinola and Piešťany continued unshaken. This was firstly because the mutual contacts enriched both sides and brought new stimuli into their work. And that's where we should look for the partnership relations sense and significance. ■

Die Knüpfung von partnerschaftlichen Beziehungen mit ausländischen Städten - früher als „Druschba“ bezeichnet - war bei uns schon früher sehr verbreitet, administrativ jedoch äußerst streng geregelt. Über die geeignete Wahl der Partnerschaftsstädte wachte die Tschechoslowakische Gesellschaft für internationale Beziehungen. Diese Institution wurde von der Regierung beauftragt die partnerschaftlichen Kontakte zwischen den Städten, Bezirken und Regionen zu lenken und zu koordinieren. Die Fortsetzung des

Genehmigungsprozedere folgte am Innenministerium und dem zuständigen Bezirksnationalausschuss. Eine Bedingung musste dabei erfüllt werden - der Staat, in dem sich die Partnerstadt befand, sollte dem sog. sozialistischen Lager angehören. In dieser Hinsicht bildete die staatliche Genehmigung zur Unterzeichnung des Abkommens über die Partnerschaft zwischen der finnischen Stadt Heinola und Piešťany eine Ausnahme. Diese etwas lockere Einstellung zu Finnland resultierte offensichtlich aus der Tatsache, dass es sich um ein neutrales Land handelte und in der Slowakei unauffällig eine gemäßigte Form des „Sozialismus mit menschlichen Zügen“ zum Leben erwachte. Darüber hinaus kam die Initiative von dem damaligen Sekretär der finnischen Botschaft in Prag, Antti Karppinen, und eine logische Begründung für die Ablehnung solch eines Vorschlages wäre äußerst schwer zu finden gewesen.

Warum fiel die Wahl ausgerechnet auf Heinola und Piešťany, was verbindet sie eigentlich? Obwohl zwischen beiden Städten geographisch gesehen eine große Entfernung liegt, haben sie einen ähnlichen Kur- und Erholungscharakter. Die zweite, noch wichtigere Tatsache ist, dass in beiden Städten Institute für die Therapie von Rheumaerkrankungen, mit landesweiter Wirkung, ihren Sitz haben. In Heinola heißt diese Heilanstalt REUMA, bei uns Nationalanstalt für Rheumakrankheiten.

Die ersten gegenseitigen Kontakte kamen in den Tagen vom 19. - 22. Juli 1967 zustande, als der damalige Bürgermeister von Heinola R. Salmi nach Piešťany reiste. Die Unterzeichnung des Abkommens über die Partnerschaft zwischen beiden Städten fand zwei Monate später in Heinola statt. Von diesem Termin an trafen sich abwechselnd Delegationen von Vertretern der kommunalen Politik aus beiden Städten. Mit der Zeit wurden in diesen Austausch ebenfalls Ärzte integriert, vor allem Rheumatologen und Orthopäden, aber auch Folkloregruppen, Leiter der städtischen Organisationen usw.

Aus Anlass des 25. Jahrestages der Städtepartnerschaft wurde im städtischen Park von Piešťany ein Denkmal mit der Inschrift Heinola - Piešťany enthüllt, ein Werk des Bildhauers Ladislav Sulík. Heinola

ehrte wiederum unsere Stadt mit der Benennung eines seiner malerischen Ufer als Piešťany Ufer. In Piešťany trägt eine neue Wohnsiedlung den Namen Heinola. In diesem Stadtteil lehnt sich ebenfalls die Benennung der Straßen an finnische Namen. Und die Sauna in Piešťany kann selbstverständlich nicht anders als Heinola heißen. Und da wir schon bei Saunen sind, sollte die interessante Tatsache, dass ab dem Jahr 1999 in Heinola alljährlich die Weltmeisterschaft im Saunieren der Männer und Frauen ausgetragen wird, nicht außer Acht gelassen werden. Der langjährige Vorsitzende des Stadtrates von Heinola, Timo Ihamäki, würde unter den Wettbewerbern auch Teilnehmer aus der Slowakei mit Freude begrüßen. In diesem Jahr findet der Wettkampf in den Tagen vom 3. - 4. August statt. Diejenigen, die es in der erhitzten Sauna länger als 12 Minuten aushalten, haben eine Chance, in den Finalkämpfen mitzumischen.

▲ Funkciu predsedu Mestskej rady v Heinole dlhé roky vykonáva Timo Ihamäki.
For a long time, the office of the Town Council Chairman in Heinola has been held by Timo Ihamäki.
Den Posten des Vorsitzenden des Stadtrates von Heinola hat Timo Ihamäki seit vielen Jahren inne.

► Pamätník partnerstva
Heinola - Piešťany
v mestskom parku.

Monument to twin-towns
Heinola and Piešťany in Town Park.

Das Denkmal der Partnerschaft
Heinola - Piešťany
im städtischen Park.

Da jede „Druschba“ damals direktiv von oben angeordnet wurde, erloschen nach dem November '89 die meisten davon. Die Partnerschaft zwischen Heinola und Piešťany ging jedoch unerschütterlich weiter. Wahrscheinlich deshalb, weil die gegenseitigen Kontakte beide Seiten bereicherten und neue Impulse in ihre Arbeit brachten. Und irgendwo dort muss nach dem Sinn und der Bedeutung partnerschaftlicher Beziehungen gesucht werden. ■

DUŠAN KNAP

PRÍBEHY PÍSANÉ FOTOGRAFIAMI

DUŠAN KNAP - STORIES WRITTEN BY PHOTOGRAPHS
DUŠAN KNAP - GESCHICHTEN MIT BILDERN GESCHRIEBEN

Lýdia Kokavcová Foto: Dušan Knap

Fotografia nie je len moment zachytený na fotografickom papieri alebo displeji. Je to prostriedok, ktorým človek - fotograf vystavuje svetu svoje vnútro, a to od jeho najhlbšej hĺbky. Vidieť, vnímať, precítiť a napokon zvečniť realitu jedinečným a neopakovateľným spôsobom znamená písať prostredníctvom vecí a iných ľudských príbehov príbeh vlastný. Rovnako neopakovateľný a jedinečný.

Piešťanský fotograf Dušan Knap tvrdí, že fotografia znamená dokonalé spojenie umenia a techniky. „Bez talentu len cvakáte, fotografia nemá dušu,“ hovorí. Rovnako dôležitá je vraj technika, ktorá veľa pomôže, ale aj veľa užitočného zruší. „Pamätám si na časy, vlastne to nebolo ani tak dávno, keď som vo fotokomore

vyvolával čierno-biele fotografie a ručne ich zväčšoval. Človek musí mať cit pre svetlo, a vtedy potreboval rôzne druhy vývojok, musel sa hrať so svetelným spektrom tak, aby sa farebná realita pretavila do čierno-bielej, a bola aspoň rovnako, ak nie viac presvedčivá. Každú fotografiu bolo treba takpovediac vytesať,“ spomína na svoje fotografické začiatky Dušan Knap.

Začínal ako žurnalistický fotograf, a vlastne nikdy ním byť neprestal. Zachytával ľudí v najrozličnejších životných situáciách a povolaniach - od robotníkov až po politikov svetového významu. Neskôr sa začal venovať štylizovanej fotografii, využívanej najmä v reklamnom priemysle. V súčasnosti, ako tvrdí, spája umeleckú štylizáciu s najdrsnejšou realitou. „Pracujem

na sérii štylizovaných glamour portrétov s erotickým nádychom a objektmi mojich fotografií budú mladí z rómskych osád,“ hovorí Knap o svojom najnovšom projekte.

Fotografovia však nemajú radi dlhé reči. Každému, kto sa chce dozvedieť viac o piešťanskom fotografovi Dušanovi Knapovi, postačí, ak si otvorí jeho internetovú stránku www.knapphoto.com. Vo zvuku sa vám ozve adrenalínové gitarové sólo Jeffa Becka, pomocou kurzora sa dá do pohybu farebný film. Rumunsko, Izrael, Chorvátsko, Orava, Liptov, Piešťany... Portrét americkej ministerky zahraničných vecí, rybí trh v Tokiu, atmosféra košického maratónu alebo hokejových zápasov... Tým je povedané všetko. Dušan Knap svojimi fotografiami dokazuje, že až príbehy iných dávajú zmysel jeho vlastnému príbehu. ■

The United States Secretary of State portrait, fish market in Tokyo, marathon in Košice or hockey matches atmosphere... This says everything. Dušan Knap proves with his photographs that only the stories of the others give sense to his own story. ■

A photograph is not only a moment captured on a photographic paper or display. It is an instrument; by its means one - the photographer - unveils his or hers heart very depths to the world. To see, to perceive, to feel and finally to eternalize the reality in a unique and unrepeatable way means to write a story of your own through other people's things and stories. A story just as unrepeatable and unique.

The Piešťany photographer Dušan Knap claims that a photograph means a perfect combination of art and technology. "Without any talent you just keep snapping, but the photograph doesn't have any soul," he says. The mechanics is supposed to be just as important, it helps a lot, but at the same time it blocks a lot of useful stuff away. "I remember the time, actually, it was not that long ago, when I used to develop black-and-white photographs in the dark chamber and enlarged them manually. You have to have a sense for light and at that time you needed various kinds of developers, you had to play with the light spectrum in such a way that the reality in colour would be recast into the black-and-white, which would be at least as much, if not even more persuasive. Each photograph needed to be so to say sculptured," Dušan Knap recollects his photographic beginnings.

He started as a journalistic photographer and, actually, he never stopped being one. He has kept capturing people in the most different situations of life and occupations - from workers to politicians of world significance. Later, he got more engaged in stylised photography used mostly in the advertising industry. Currently, as he claims, he combines the artistic stylisation with the harshest reality. "I am working on a series of stylised glamour portraits with erotic air, while the objects in my photographs will be the youth from Roma settlements,"

Knap mentions his latest project.

However, the photographers don't like too much talking. Anyone who wants to find out more about the Piešťany photographer Dušan Knap should just log in to his web page www.knapphoto.com. You will hear the sound of an adrenaline guitar solo by Jeff Beck; the mouse pointer will set in motion a colour movie. Romania, Israel, Croatia, Orava, Liptov, Piešťany...

Eine Fotografie ist nicht nur ein Moment, festgehalten auf einem Blatt Fotopapier oder einem Display. Es ist vielmehr ein Instrument, mit dessen Hilfe ein Mensch - ein Fotograf - der Welt sein Inneres in seiner ganzen Tiefe öffnet. Sehen, wahrnehmen, gefühlsmäßig erfassen und schließlich die Realität auf eine einmalige und unwiederbringbare Weise verewigen, bedeutet mittels Gegenständen und Geschichten anderer Menschen, die eigene Geschichte zu schreiben. Gleich einzigartig und unnachahmlich.

Der Fotograf Dušan Knap aus Piešťany sagt, dass eine Fotografie die vollkommene Verbindung von Kunst und Technik ist. „Ohne Talent ist es nur wahlloses Knipsen, der Fotografie fehlt die Seele“, sagt er. Ebenso wichtig ist seiner Meinung nach die Technik, die sehr hilfreich ist, aber andererseits viel Nützliches abschafft. „Ich erinnere mich an Zeiten, es ist eigentlich noch nicht so lange her, als ich in der Dunkelkammer schwarz-weiß Fotos entwickelte und sie manuell vergrößerte. Man muss Gefühl für das Licht haben, ich brauchte verschiedene Entwickler, musste mit dem Lichtspektrum spielen, damit die Farbrealität nahtlos in das Schwarz-Weiß überging und gleich oder sogar noch überzeugender wirkte. Jede einzelne Fotografie musste sozusagen ausgemeißelt werden,“ erinnert sich Dušan Knap an seine Anfänge als Fotograf.

Er fing als journalistischer Fotograf an und im Grunde hat er nie aufgehört einer

zu sein. Mit seiner Linse hielt er Menschen in verschiedensten Lebenssituationen und Berufen fest - von Arbeitern bis hin zu Politikern von internationaler Bedeutung. Später begann er, sich mit dem stilisierten Foto zu beschäftigen, das vorwiegend in der Werbung angewendet wird. Heutzutage verbindet er seinen Worten zufolge den künstlerischen Stil mit der schonungslosesten Realität. „Ich arbeite an einer Serie stilisierter Glamour-Portraits mit einem Hauch Erotik, die Objekte meiner Fotografien werden junge Menschen aus Roma-Siedlungen sein“, erzählt Knap von seinem neuesten Projekt.

Fotografen mögen jedoch kein langes Gerede. Jeder, der mehr über den Fotografen Dušan Knap aus Piešťany erfahren möchte, findet alles auf seiner Internetseite www.knapphoto.com. Es ertönt das adrenalinfördernde Gitarrensolo von Jeff Beck, mit dem Cursor setzen Sie einen Farbfilm in Bewegung. Rumänien, Israel, Kroatien, Orava, Liptov, Piešťany... Ein Portrait der US-Außenministerin, ein Fischmarkt in Tokio, die Atmosphäre des Marathonlaufs von Košice oder der Hockeyspiele... Damit ist alles gesagt. Dušan Knap beweist mit seinen Fotografien, dass erst die Geschichten anderer seiner eigenen einen Sinn geben. ■

K nihu vydalo Balneologické múzeum a pokrstil ju veľvyslanec Indie na Slovensku Mysore Kapaniaiah Lokesh. Miesto krstu nebolo zvolené náhodou. V rokoch 1934 a 1937 bol v Piešťanoch na liečení naváb indického štátu Bhópál, ktorý bol s úrovňou v hoteli Thermia Palace spokojný natoľko, že jeho riaditeľovi - Marekovi Lubošinskému ponúkol prácu na svojom kniežacom dvore. Mal tam vybudovať a zmodernizovať kniežacie kuchyne a paláce pre hostí podľa európskeho vzoru.

Na vládcom dvore strávili manželka Marek a Viera Lubošinskí celé obdobie 2. svetovej vojny. Viera bola natoľko uchvátená indickou realitou, že začala písať „denník“. Nejde o klasický cestopis ani denník v pravom slova zmysle. Manželka Lubošinskí, ako zamestnanci

KRST „INDICKÉHO DENNÍKA“

Z ROKOV 1938 -1945

navába, strávili väčšinu času na bhópálskom dvore a na tradičných „únikoch“ kniežat pred letnými horúčavami do Belasých hôr či Himalájí. Popri povinnostiach sa im niekedy podarilo nájsť si čas aj voľne cestovať. Pisateľka však vo svojom „denníku“ podáva popri opisoch a dojmach z ciest aj unikátne popisy a zážitky zo života na kniežacom dvore. Dokument je o to cennejší, že zachytáva zlomový vývoj posledných rokov britskej nadvlády v Indii i úpadok často ešte feudálnej absolutistickej moci indických vládcov. A to všetko z pohľadu života na kniežacom dvore v jednej z vyše 620 monarchií na indickom subkontinente. Autorka v diele autenticky opisuje vzťahy na kniežacích dvoroch s ich intrigami, pretvárkou, sebestvom a márnivosťou, ktoré boli v ostrom protiklade k životnej realite bežných ľudí. Počas svojho pobytu sa však nestretávala len s maharádžmi či navábmi, ale i s ľuďmi z „druhej strany barikády“. Silne pôsobia popisy stretnutia s takými osobnosťami indického boja za nezávislosť, ako Džaváharlál Néhrú či Saródzíní Naidúová.

Kniha je písaná ľahkým, pútavým a vtípnym štýlom, ktorý si, napriek rozsahu takmer 300 strán, udržiava záujem čitateľa

THE INAUGURATION OF
THE "INDIAN DIARY"
FROM 1938 -1945

DIE TAUF DES
„INDICKÝ DENNÍK“
AUS DEN JAHREN 1938 -1945

Andrej Bolerázsky Foto: Eva Drobná, archív BM

▲ Knihu pokrstili indickým čajom a korením J. E. Mysore Kapaniaiah Lokesh, veľvyslanec Indie v SR a Remo Cicutto, primátor mesta Piešťany. Asistovali im Vladimír Krupa, riaditeľ Balneologického múzea v Piešťanoch, a Andrej Bolerázsky, odborný pracovník múzea.

The book was christened with Indian tea and spices by H. E. Mysore Kapaniaiah Lokesh, Ambassador of India to the Slovak Republic and Remo Cicutto, the Town of Piešťany Mayor. They were assisted by Vladimír Krupa, the Museum of Balneology in Piešťany Director, and Andrej Bolerázsky, a fellow at the Museum.

Das Buch taufen der indische Botschafter in der Slowakei, S. E. Mysore Kapaniaiah Lokesh, und der Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto, mit dem indischen Tee. Anwesend waren ebenfalls Vladimír Krupa, Leiter des Balneologischen Museums in Piešťany und Andrej Bolerázsky, wissenschaftlicher Mitarbeiter des Museums.

V porovnaní s okolitými krajinami Slovensko citeľne zaostáva v tradícii vydávania historických cestopisov. O to viac nás potešila udalosť zo 14. apríla 2007. V kaviarni kúpeľného hotela Thermia Palace sa uskutočnil slávnostný krst v našich podmienkach unikátnej publikácie - Indického denníka Viery Lubošinskej z rokov 1938 - 1945.

In comparison with the neighbouring countries, Slovakia notably lags behind in the tradition of publishing historical travel books. All the more, we were delighted by the event taking place on 14 April 2007. In the Thermia Palace Spa Hotel café, the ceremonial inauguration of a publication considered unique in our local circumstances - the "Indian diary from 1938 - 1945" by Viera Lubošinská - was held.

Im Vergleich mit den benachbarten Ländern bleibt die Slowakei bezüglich der Herausgabe historischer Reiseberichte spürbar zurück. Umso erfreulicher war das Ereignis vom 14. April 2007. Im Café des Kurhotels Thermia Palace fand die feierliche Taufe der hierzulande einzigartigen Publikation - des „Indický denník“ (Indisches Tagebuch) von Viera Lubošinská, aus den Jahren 1938 - 1945 statt.

od začiatku až po záver. Jej pútavosť umocňuje viac než 300 vzácných autentických fotografií manželov Lubošinských z ich indického pobytu. Ide o knihu, aká vzhľadom na historické okolnosti na Slovensku dosiaľ nevyšla, resp. s podobným typom diela sme sa mohli stretnúť len v preklade z anglického prostredia. Indickým denníkom sa dostáva medzi čitateľov výnimočná publikácia, ktorá prináša zaujímavý a hlavne unikátny pohľad na indickú realitu na konci 1. polovice 20. storočia.

Kniha by nevyšla bez ústretovosti Hildy Igumovej a Róberta Švikruha, ako i bez finančnej pomoci Indického výboru pre kultúrne vzťahy, Mesta Piešťany, Trnavského samosprávneho kraja ako aj ďalších sponzorov. Knihu je možné kúpiť alebo objednať v Balneologickom múzeu v Piešťanoch. ■

The book has been published by the Museum of Balneology and christened by the Indian Ambassador to Slovakia, Mysore Kapanaiiah Lokesh. The venue was not chosen just by accident. In the years 1934 and 1937, the Indian state Bhopal Nawab was treated in Piešťany. He was so satisfied with the comfort of the Thermia Palace Hotel that he offered its director Marek Lubošinský to work at his princely court. He was supposed to build and modernize the prince's kitchens and palaces for the guests according to the European model.

▼ Marek a Viera Lubošinskí pri jazere Dal v Kašmíre.
Marek and Viera Lubošinskí at Lake Dal in Kashmir.
Marek und Viera Lubošinský am See Dal in Kaschmir.

The spouses Marek and Viera Lubošinskí spent the whole period of the Second World War at the prince's court. Viera was so fascinated by the Indian reality she started writing a "diary". It is not a classic travel book, neither a diary to all intents and purposes. As the Nawab's employees, the couple Lubošinskí spent most of their time at the Bhopal court and on the prince's traditional "getaways" from the summer heats, in the Blue Mountains or Himalayas. Along their duties, they sometimes managed to find time to travel freely. Besides the descriptions and impressions from the journeys, the writer presents in her diary also unique descriptions and experiences from the life at the prince's court. The document is all the more valuable that it records the last years of the British domination in India breaking development and the decline of the often still-feudal Indian emperors' absolutist power. The book unveils all this from the viewpoint of life at the prince's court in one from more than 620 monarchies on the Indian subcontinent. The author in her work authentically describes the relationships at the princes' courts with their intrigues, hypocrisy, egoism and vanity, which were in sharp contrast to the reality of the common people's life. However, during her stay she was not only meeting Maharajas or Nawabs, but also people from the "other side of the barricade". The descriptions of meetings with the Indian struggle for independence personalities as Jawaharlal Nehru or Sarojini Naidu make a great impression.

The book is written in a light, catching and witty style that in spite of the book 300 pages, keeps the reader's attention from the beginning to the end. The book catchiness is even amplified by

more than 300 valuable authentic photographs by the Lubošinskí couple from their Indian stay. It is the type of a book that has not yet been published in Slovakia due to the historical circumstances, or more precisely, we could only have seen a similar type of work in translation from the English environment. Thanks to the Indian Diary, the readers get an exceptional publication that brings an interesting and mainly unique view on the Indian reality at the end of the twentieth century first half.

The book would not have been published without the help of Hilda Igumová and Róbert Švikruha as well as financial support of the Indian Committee for Cultural Relations, the Town of Piešťany, the Trnava Self-Governing Region as well as other sponsors. The book can be purchased or ordered in the Museum of Balneology in Piešťany. ■

Das Buch brachte das Balneologische Museum heraus und getauft wurde es von dem indischen Botschafter in der Slowakei, Mysore Kapanaiiah Lokesh. Die Wahl des Ortes war dabei kein Zufall. In den Jahren 1934 und 1937 war in Piešťany der Nawab des indischen Staates Bhopal zur Therapie, der mit dem Niveau des Hotels Thermia Palace so überaus zufrieden war, dass er seinem Direktor Marek Lubošinský einen Posten auf seinem fürstlichen Hof angeboten hat. Er sollte dort fürstliche Küchen und Paläste für die Gäste nach

▲ Palácoví kuchári v Bhópale.
Palace cooks in Bhopal.
Palastköche in Bhopal.

europäischem Standard aufbauen bzw. modernisieren.

Auf dem Hof des Herrschers verbrachten die Eheleute Marek und Viera Lubošinský den gesamten Zeitraum des 2. Weltkrieges. Viera war derart von der indischen Realität hingerissen, dass sie begonnen hat, ein „Tagebuch“ zu schreiben. Hierbei handelt es sich nicht um einen klassischen Reisebericht und auch nicht um ein Tagebuch im wirklichen Sinne. Die Eheleute Lubošinský, verbrachten als Angestellte des Nawab, die meiste Zeit auf dem Hof in Bhopal sowie bei der traditionellen Flucht der Fürsten vor der Sommerhitze in die Blauen Berge oder den Himalaya. Neben ihren Pflichten konnten sie gelegentlich auch die Zeit zum freien Reisen finden. Die Autorin liefert jedoch in ihrem „Tagebuch“ neben den Beschreibungen und Eindrücken von ihren Reisen ebenfalls einmalige Schilderungen und Erlebnisse aus dem Leben auf dem Fürstenhof. Das Dokument ist umso wertvoller, da es die Umbruchentwicklung der letzten Jahre der britischen Vorherrschaft in Indien festhält sowie den Verfall der häufig noch feudalen und absolutistischen Macht indischer Herrscher. Und das alles aus dem Blickwinkel des Lebens auf einem fürstlichen Hof, in einer der über 620 Monarchien des indischen Subkontinents. Die Autorin beschreibt in ihrem Werk authentisch die Beziehungen auf den fürstlichen Höfen, mit all ihren Intrigen, Heucheleien, Egoismus und der Verschwendung, die in einem krassen Gegensatz zur der Lebensrealität einfacher Menschen standen. Während ihres Aufenthaltes begegnete sie jedoch nicht nur den Maharadschas und Nawabs, sondern auch Menschen von der anderen „Seite der Barrikade“. Sehr intensiv wirken die Schilderungen der Treffen mit solchen Persönlichkeiten des indischen

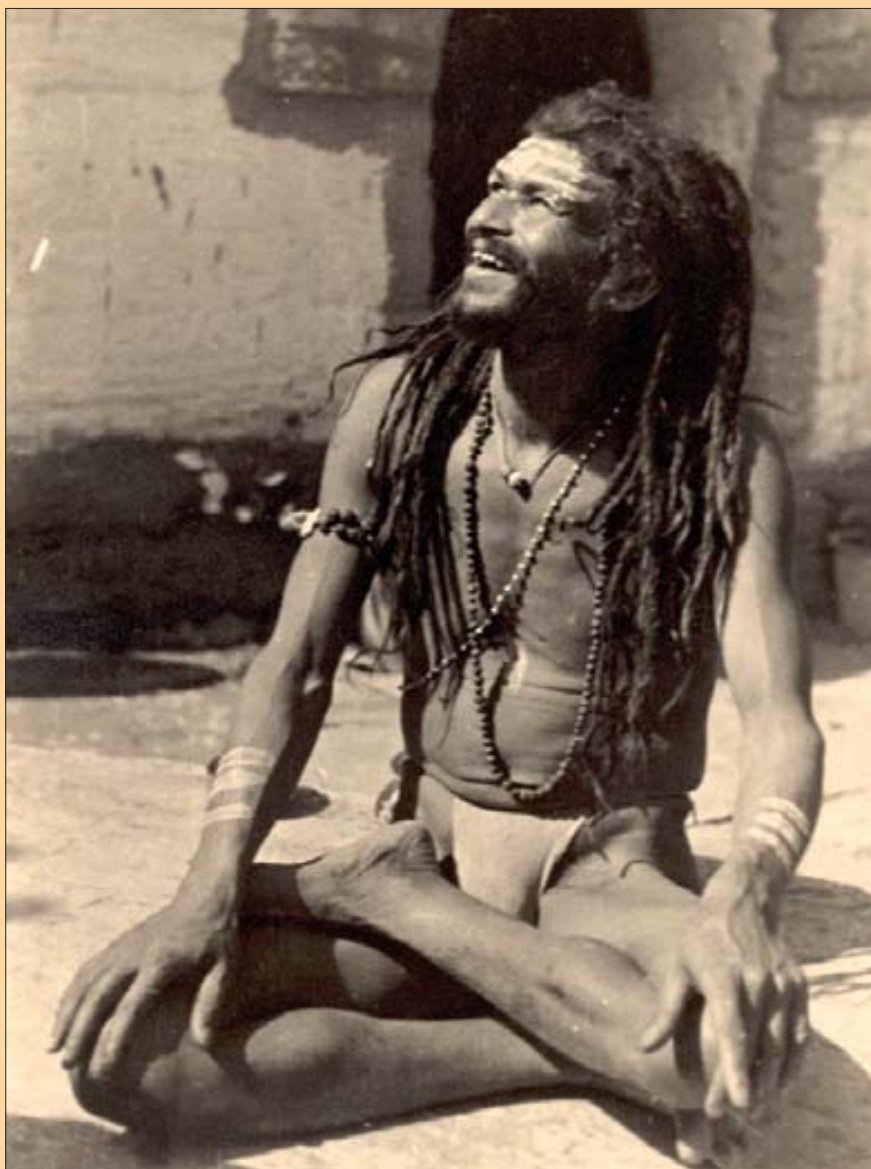
Unabhängigkeitskampfes wie Javaharlal Nehru oder Sarojini Naidu.

Das Buch ist in einem leichten, humorvollen und gleichzeitig fesselnden Stil geschrieben, der trotz des Umfangs von knapp 300 Seiten die Aufmerksamkeit des Lesers von Anfang bis zum

Ende aufrechterhalten kann. Die Faszination wird zusätzlich von mehr als 300 einzigartigen authentischen Fotografien des Ehepaares Lubošinský von ihrem Aufenthalt in Indien verstärkt. Ein vergleichbares Buch, in Bezug auf die geschichtlichen Ereignisse, wurde in der Slowakei noch nie herausgegeben. Ähnliche Werke waren bisher ausschließlich als Übersetzungen aus dem englischen Umfeld zu finden. Mit „Indický denník“ bekommt der Leser eine Ausnahme-Publikation, die einen interessanten und vor allem einmaligen Einblick in die indische Realität am Ende der 1. Hälfte des 20. Jh. bietet.

Das Buch konnte ausschließlich dank der Unterstützung von Hilda Igumnová und Róbert Švikruha sowie der finanziellen Unterstützung des Indischen Ausschusses für kulturelle Beziehungen, der Stadt Piešťany, der Selbstverwaltungsregion Trnava und weiterer Sponsoren herausgegeben werden. Die Publikation kann im Balneologischen Museum in Piešťany gekauft bzw. bestellt werden. ■

▼ Jogín v horách pri Ránikéte.
A yogi in the mountains near Raniket.
Ein Yogi in den Bergen am Raniket.

Sviatočné rukávce vyšívane zlatou niťou. ►
 Ceremonial sleeves embroidered with golden cotton.
 Festliche Ärmel, bestickt mit goldenem Faden.

Navštívili ste už... OBEC NIŽNÁ

Vladimír Krupa Foto: Eva Drobná, Marek Mikuš

Have you already visited... The village of Nižná
 Besuchten Sie schon... Die Ortschaft Nižná

Obec Nižná leží v západnej časti piešťanskeho okresu, pri juhovýchodnom okraji Malých Karpát. Chotárom preteká potok Výtok, ktorý sa vlieva do Dudváhu. Najstaršie súvislejšie osídlenie v chotári obce je zistené z mladšej a neskorej doby kamennej - neolitu a eneolitu.

The village of Nižná is situated in the western part of the Piešťany District, at the Little Carpathians south-eastern edge. The stream Výtok, which pours into Dudvák River, passes through the village territory. The oldest more or less continuous settlement within the village territory comes from the New and Late Stone Age - the Neolith and the Eneolith.

Das Dorf Nižná liegt im westlichen Teil des Bezirks Piešťany, am südöstlichen Rand der Kleinen Karpaten. Das Gemeindegebiet durchfließt der Bach „Výtok“, der in die Dudwaag mündet. Die älteste zusammenhängende Besiedlung des Gemeindegebietes geht auf die jüngere (Neolithikum) und späte Steinzeit (Äneolithikum) zurück.

V areáli poľnohospodárskeho družstva bolo zistené pohrebisko zo strednej doby bronzovej a z intravilánu obce pochádzajú nálezy stredovekej keramiky.

Prvá písomná správa o obci je z roku 1532, kde sa spomína pod názvom Nysnya. V 16. storočí boli majiteľmi obce príslušníci rodiny Onory - Adam, Ján a František.

Nižná bola spustošená vpádmi nepravidelných oddielov osmanskej armády v rokoch 1599 a 1663. Po vymretí Onoryovcov kúpil obec roku 1688 Krištof Erdődy a stala sa súčasťou dobrovodskeho a neskôr chelnického panstva.

Medzi významné pamiatky patrí kostol sv. Štefana kráľa, ktorý bol v rokoch 1899 - 1900 prestavaný. Pôvodne na jeho mieste stála kaplnka z roku 1645 a kostol z roku 1682. Z pôvodného zariadenia kaplnky sa zachoval votívny obraz Onoryovcov z roku 1645 s motívom Zmŕtvychvstania, ktorý je v súčasnosti zaradený do zoznamu hnutelných kultúrnych pamiatok. V dolnej časti obrazu sú zobrazení príslušníci rodiny Onory. Výmalba kostola po jeho prestavbe je

dielom piešťanského maliara Štefana Enhoffa.

Pri prestavbe bola z interiéru kostola odstránená baroková sochárska výzdoba. Náhodný nález (1970) drevených plastík patróna kostola sv. Štefana kráľa a jeho manželky, bohobojnej Gizely, dokazuje, že ide o kvalitné práce, pochádzajúce zrejme z okruhu trnavskej rezbárskej dielne V. Stadlera.

Kňaz a maliar Alexander Buzna, ktorý je v Nižnej pochovaný, pôsobil tu na sklonku svojho života (1938 - 1945). Z jeho tvorby sa zachoval aj obraz, olejomalba (z roku 1942) - pohľad na Nižnú, ktorý sa nachádza na Obecnom úrade.

Na cintoríne sa zachovali pekné náhrobníky srdcového tvaru, tzv. basové, s križom v hornej časti z 18. a 19. storočia. Pri plote cintorína je improvizovaná expozícia starých ľudových náhrobníkov, ktoré boli vytvorené v neďalekom centre kamenárov - Dobrej Vode. Zaujímavosťou je aj hrob neznámeho ruského vojaka Ivana, ktorý zomrel roku 1917. Ako zajatec pracoval v Nižnej na veľkostatku. Pomník padlým v 1. svetovej vojne je dielom piešťanského sochára Valéra Vavru.

Nižná patrila medzi bohatšie obce piešťanského regiónu, čo sa odzrkadľuje nielen v niekdajšom ľudovom odeve, ale aj v iných prejavoch tradičnej ľudovej kultúry. ■

A burial place from the Middle Bronze Age was found on the grounds of the farmers' grounds, while medieval ceramics findings come from the village residential area.

The first written record about the village comes from 1532, when it was mentioned under name Nysnya. In the 16th century, the

Onory family members - Adam, Ján and František - owned the village.

Nižná was devastated by the Ottoman army irregular troops invasions in 1599 and 1663. After the Onorys died out, the village was bought by Krištof Erdődy in 1688 and it became the part of the Dobrá Voda and later Chtelnica domain.

The Saint Stephen the King church, rebuilt in 1899 - 1900, is one of its significant monuments. Initially, there was a chapel from 1645 and a church from 1682 standing in its place. From the genuine chapel furnishings, an Onorys' votive picture from 1645 with a Resurrection motive has been preserved; it is currently included in the list of movable cultural monuments. The Onory family members are depicted in the lower part of the picture. After its rebuilding, the church was decorated by Piešťany artist Štefan Enhoff.

During its reconstruction, the Baroque sculptural decoration was removed from the church interior. The incidental finding

▲ Mladý pár z Nižnej. Ateliérová fotografia zo začiatku 20. stor.
A young couple from Nižná. Studio pictures from the beginning of the 20th century.

Junges Paar aus Nižná, ein Atelierfoto vom Anfang des 20. Jh.

(1970) of wooden sculptures representing the church patron, Saint Stephen the King and his wife, the saintly Gisela, proves that the sculptures are of high quality and they apparently come from V. Stadler's carving manufactory in Trnava area.

Priest and artist Alexander Buzna, who is buried in Nižná, worked there at the dawn of his life (1938 - 1945). An oil painting (1942) - a view on Nižná - has been preserved from his works, which can be found at the Municipal Office.

At the cemetery, beautiful heart-shaped gravestones, the so-called bass gravestones with a cross in the upper part coming from the 18th and 19th century, have been preserved. At the cemetery fence, there is an improvised exposition of the old folk gravestones, which were created in the nearby stonemason's centre in Dobrá Voda.

▲ Ludový náhrobník srdcového tvaru zo začiatku 19. stor.
The rustic heart-shaped gravestone from the beginning of the 19th century.
Volkstümlicher Grabstein in Form eines Herzens, vom Beginn des 19. Jh.

▼ Náhrobník Adama Onoryho z roku 1682.
Adam Onory's gravestone from 1682.
Der Grabstein von Adam Onory aus dem Jahr 1682.

One of the curiosities is also the grave of an unknown Russian soldier Ivan, who died in 1917. As a prisoner of war, he worked at the manor in Nižná. The monument to people killed in the First World War is the Piešťany sculptor Valér Vavro's work.

Nižná belonged to the better-off villages in the Piešťany region; that is reflected not only in its traditional folk dress, but also in the other manifestations of the traditional folk culture. ■

Im Areal der landwirtschaftlichen Genossenschaft wurden die Überreste einer Grabstätte aus der mittleren Bronzezeit entdeckt und aus dem Gemeindegebiet stammen ebenfalls Keramikfunde aus dem Mittelalter.

Die erste schriftliche Erwähnung der Ortschaft stammt aus dem Jahr 1532, unter dem Namen Nysnya. Im 16. Jh. gehörte sie zum Besitz von Adam, Ján und František aus der Familie Onory.

Nižná wurde in den Jahren 1599 und 1663 durch Einfälle der unregelmäßigen Einheiten der Osmanischen Armee verwüstet. Nach dem Aussterben des Geschlechtes Onory wurde die Gemeinde 1688 von Kristof Erdödy gekauft und in das Herrngut Dobrá Voda und später Čhtelnica eingegliedert.

Zu den bedeutenden Denkmälern gehört die Kirche zum hl. König Stefan, die in den Jahren 1899 - 1900 umgebaut wurde. An ihrer Stelle befanden sich ursprünglich eine Kapelle aus dem Jahr 1645 sowie eine Kirche aus dem Jahr 1682. Aus der damaligen Einrichtung der Kapelle blieb ein sakrales Bild (von 1645) aus dem Besitz der Familie Onory, mit dem Motiv der Auferstehung erhalten, das in die Liste der beweglichen Kulturdenkmäler aufgenommen wurde. In dem unteren Bereich des Gemäldes sind die Mitglieder des Geschlechtes Onory abgebildet. Die Bemalung der Kirche nach ihrem Umbau ist das Werk des Malers Štefan Enhoff aus Piešťany.

Bei dem Umbau der Kirche wurden aus ihrem Interieur barocke Statuen entfernt. Eine zufällige Entdeckung (1970) von Holzplastiken des Kirchenpatronen, des hl. König Stefan und seiner Ehefrau, der gottesfürchtigen Gisela, beweist, dass es sich um wertvolle Arbeiten handelt, die vermutlich aus der Schnitzerei von V. Stadler in Trnava stammen.

Der Geistliche und Maler

Alexander Buzna, der in Nižná begraben liegt, wirkte hier zum Ende seiner Lebzeiten (1938 - 1945). Von seiner Schöpfung blieb auch ein in der Gemeindebehörde befindliches Ölgemälde aus dem Jahr 1942 - ein Blick auf Nižná - erhalten.

Auf dem örtlichen Friedhof befinden sich erhaltene, herzförmige Grabsteine mit einem Kreuz im oberen Bereich, aus dem 18. und 19. Jh. An der Umfriedung des Friedhofs wurde eine improvisierte Exposition alter volkstümlicher Grabsteine aufgestellt, erschaffen in dem unweit liegenden Zentrum der Steinmetze - in Dobrá Voda. Zu den Sehenswürdigkeiten gehört ebenfalls das Grab eines russischen Soldaten namens Ivan, der im Jahre 1917 starb. Er arbeitete als Gefangener auf einem Großgut in Nižná. Das Denkmal für die Gefallenen des 1. Weltkrieges ist ein Werk des Bildhauers Valér Vavro aus Piešťany.

Nižná zählte zu den reicheren Gemeinden der Piešťany-Region, eine Tatsache, die sich in den damaligen Volkstrachten sowie anderen Elementen der traditionellen Volkskultur widerspiegelt. ■

▲ Z pôvodnej umeleckej výzdoby kostola v Nižnej - drevená plastika sv. Štefana kráľa a jeho manželky Gizely. Koniec 17.stor. ►
From the original art decoration in the Nižná church - the wooden sculpture of Saint Stephen the King and his wife Gisela (end of the 17th century).

Aus der ursprünglichen Kunstverzierung der Kirche in Nižná - die Holzplastik des hl. Königs Stefan und seiner Frau Gisela, Ende des 17.Jh.

JEDEN VEČER V KURSALONE alebo tri v jednom

Text a foto Tomáš Hudcovič

ONE NIGHT IN KURSALON OR THREE IN ONE?
EIN ABEND IM KURSALON ODER DREI IN EINEM

Tri zaujímavé akcie v jeden večer a na jednom mieste mali možnosť zažiť návštevníci piešťanského Kursalonu koncom februára. Najskôr to bol krst knihy jazzových portrétov Jazz 2006 autorov Petra Ertla a Patricka Španka z vydavateľstva Meet Photo, ktorý zakončil rovnomennú výstavu týchto

autorov vo Frapperii Kursalon. Úlohu uviesť knihu do života dostal jazzman Jozef Dodo Šošoka. Vyriešil ju v skutku originálne, keď na to použil paličky, ktoré dostal od bubeníka skupiny Living Colours Willa Calhouna.

Po slávnostnom akte bubnovania na knihu členovia Piešťanského fotoklubu

deinštalovali jazzové fotky. Vzápätí steny Frapperie ovládli sugestívne čiernobiele portréty Bratislavčanky Marty Dankovej. Samostatná výstava v Kursalone bola premiou pre autora najkrajšej fotografie plenérovej výstavy Park Foto 2006. A toto ocenenie získala práve Martina. Navyše sa jej fotografie objavajú aj v ďalšej knihe vydavateľstva Meet Photo. Spoločnú publikáciu pripravuje vydavateľstvo a Kursalon i pre víťazov súťažných výstav fotografií Piešťanský Fotokursalon 2007 a Park Foto 2007.

Záver príjemného večera patril speváčke Lucii Lužinskej a All Time Jazz Triu, ktorých vystúpenie len umocnilo atmosféru kultúrou nabitého večera v Kursalone. ■

Three interesting events in one night and in one place could have been to see by the Piešťany Kursalon (Spa Hall) visitors at the end of February. Firstly, it was christening a book of jazz portraits Jazz 2006 by authors Peter Ertl and Patrik Španko from the Meet Photo publishing house that concluded an

„Meet Photo“, mit der die gleichnamige Ausstellung beider Autoren im Kursalon zu Ende ging. Den Part, das Buch in das Leben einzuführen, übernahm der Jazzmusiker Jozef Dodo Šošoka. Und seine Darstellung war in der Tat sehr originell, er nutzte dafür die Schlagzeugsticks von Will Calhoun, dem Schlagzeuger der Band Living Colours.

Nach dem feierlichen Akt des Trommelns auf dem Buch, entfernten Mitglieder des Fotoklubs Piešťany die Jazz-Bilder. Unmittelbar darauf beherrschten suggestive schwarz-weiße Portraits von Martina Danková aus Bratislava die Wände des Raumes. Eine eigenständige Ausstellung im Kursalon war die Auszeichnung für den Autor des schönsten Fotos bei der Freiluft-

ausstellung „Park Foto 2006“. Und diese erhielt gerade Martina. Darüber hinaus erscheinen ihre Fotografien auch in einem anderen Buch aus dem Verlagshaus „Meet Photo“. Eine gemeinsame Publikation bereitet das Verlagshaus in Zusammenarbeit mit dem Kursalon auch für die Gewinner der Fotoausstellungen „Piešťanský Fotokursalon 2007“ und „Park Foto 2007“ vor.

Der krönende Abschluss des angenehmen Abends gehörte der Sängerin Lucia Lužinská sowie dem All Time Jazz Trio, deren Auftritt einmal mehr die Atmosphäre des kulturträchtigen Abends im Kursalon hervorhob. ■

exhibition of the same name by these authors in Frapperia Kursalon. The task to christen the book fell to jazzman Jozef Dodo Šošoka. He did it in a really original way, using the drumsticks he got from the Living Colours drummer Will Calhoun. After the ceremonial act of drumming on the book, the Piešťany Photoclub members uninstalled the jazz photos. In no time, the walls of Frapperia were covered by impressive black-and-white portraits by Martina Danková from Bratislava. A separate exhibition in Kursalon was the prize for the author of the best photo at the open air exhibition Park Photo 2006. And it was Martina who won this award. Moreover, her photographs will appear in another book by the Meet Photo publishing house. The publisher and Kursalon are also preparing a joint publication for the photo exhibitions Piešťany Photokursalon 2007 and Park Photo 2007 competition winners.

The pleasant evening finale belonged to singer Lucia Lužinská and the All Time Jazz Trio, whose performance only intensified the culture filled day in Kursalon atmosphere. ■

Drei interessante Veranstaltungen an einem Abend und am gleichen Ort konnten Besucher des Kursalons in Piešťany Ende Februar erleben. Zuerst war es die Taufe des Buches „Jazz 2006“ (Jazz-Portraits) der Autoren Peter Ertl und Patrick Španko aus dem Verlagshaus

KOMFORT, RELAX A DOBRÁ INVESTÍCIA

ENZO

APARTMÁNY PIEŠŤANY S.R.O.

COMFORT, RELAXATION AND A GOOD INVESTMENT
KOMFORT, RELAX UND EINE GUTE INVESTITION

Spoločnosť ENZO - Apartmány Piešťany, s. r. o., ako investor a developer projektu ENZO, sa rozhodla realizovať tento projekt a ponúknuť tak bývanie pre klientelu, ktorá preferuje pohodlné, komfortné a bezpečné bývanie v absolútnom centre mesta. ENZO nie je typickým projektom bytového domu. Je to polyfunkčný objekt s originálnou architektúrou, určený na rekreačné či trvalé bývanie v moderných, nadštandardne vybavených apartmánových bytoch s dobrým dopravným prístupom a parkovaním v podzemných garážach objektu. Projekt ENZO je situovaný na mimoriadne atraktívnom mieste, medzi ulice Winterovu, Nálepkovu, Nitriansku a Námestie slobody (bývalé „Staré trhovisko“), a nadväzuje na výstavbu apartmánových domov v tejto lokalite. Výstavba objektu ENZO zavŕši aj zámer Mesta Piešťany vybudovať nové moderné námestie, ktoré bude jednou z najkrajších častí v Piešťanoch. Námestie, kde bude stáť ENZO, sa priamo prepojí s pešou zónou a tak vznikne ucelený priestor s reprezentačno-oddychovou funkciou,

Mesto Piešťany vďaka svojim kúpeľom s neopakovateľnou atmosférou na Kúpeľnom ostrove, vďaka mestskému parku a krásnemu historickému centru s moderným námestím i pešou zónou, patrí k jedným z najkrajších miest na Slovensku. Zároveň s týmto tvrdením možno konštatovať, že Piešťany sa neustále rozvíjajú po viacerých stránkach a sú čoraz väčším vyhľadávaným miestom na bývanie a oddych. Spoločnosť ENZO - Apartmány Piešťany, s. r. o., sa práve preto rozhodla realizovať priamo v centre mesta výnimočný projekt s názvom ENZO.

Thanks to its Spa with an unrepeatable atmosphere at the Spa Island, thanks to the town park and a beautiful historical centre with a modern square and a pedestrian zone, Piešťany belongs to one of the most beautiful towns in Slovakia. At the same time, we can observe that Piešťany is in many respects in a constant development and it is increasingly sought for living and rest. That's why the company ENZO - Apartments Piešťany, Ltd. has decided to realize an exceptional project called ENZO directly in the town centre.

Die Stadt Piešťany reiht sich dank ihres Heilbades mit der unvergleichbaren Atmosphäre der Kurinsel sowie des städtischen Parks und des wunderschönen historischen Stadtzentrums, mit einem modernen Marktplatz und einer Fußgängerzone, zu den schönsten Städten in der Slowakei. Im gleichen Zug mit dieser Erkenntnis kann festgestellt werden, dass sich Piešťany beständig und vielseitig weiterentwickelt und es wird zu einem immer mehr favorisierten Ort sowohl zum Wohnen als auch zur Erholung. Und gerade aus diesem Grund hat sich die Gesellschaft „ENZO - Apartmány Piešťany GmbH“ entschlossen, ein gleichnamiges Ausnahme-projekt direkt im Zentrum der Stadt zu realisieren.

a zároveň prostredím poskytujúcim mimoriadny klúd. Apartmánový dom ENZO poskytne jedinečnú možnosť na ideálne bývanie v modernom životnom štýle, ale aj príležitosť na oddychové bývanie pre zahraničnú klientelu.

V apartmánovom dome ENZO bude 43 moderných, dispozične zaujímavých riešených apartmánových bytov s veľkými, priestranými izbami, ktoré navodzujú prirodzený pocit voľnosti a pohodlia. Developer projektu sa rozhodol realizovať 2 - 3 izbové apartmánové byty od 58 do 120 m², tak aby zaručili žiadaný komfort klienta. Ak sa však stretne s požiadavkou na jednoizbový apartmán, je projekčne pripravený rozdeliť niektorý z väčších apartmánov. Súčasťou apartmánov sú balkóny a na najvyššom podlaží luxusné terasy. V prízemí apartmánového domu sú navrhnuté obchody a kaviarne ako súčasť oddychovej zóny nového námestia. A aby boli služby komplexné, investor ponúka svojim klientom zariadenie interiérov špeciálnou kolekciou moderného nábytku značky ENZO, vybavenie apartmánov kuchynskými linkami, šatníkmi, skriňami, prípadne nábytkom vyrobeným na mieru - všetko podľa prania, citu a osobného vkusu každého z klientov.

Obchodnou stratégiou spoločnosti ENZO - Apartmány Piešťany, s. r. o., je investovať do nehnuteľností v najlukratívnejších lokalitách Slovenska a vytvárať pre klientov nehnuteľnosti patriace do kategórie nadštandardných. Keďže je ponuka obmedzená a hodnota takýchto nehnuteľností neustále stúpa, poskytne im aj atraktívnu investičnú príležitosť. Takouto príležitosťou sú bezpochyby priestory v apartmánovom dome ENZO. ■

extraordinary calmness will arise. The ENZO apartment house will provide a unique opportunity for an ideal housing in a modern lifestyle, but also an opportunity for holiday housing for clientele from abroad.

In the ENZO apartment house, there will be 43 modern apartments with an interesting layout with big, spacious rooms that evoke a natural feeling of freedom and comfort. The project developer has decided to build two- to three-room apartments of 58 to 120 m² in order to provide the desired comfort for a client. However, if a request for a one-room apartment occurs, the developer has a project ready to divide some of the larger apartments. Balconies and luxurious terraces on the highest floor are component parts of the apartments. Shops and cafés on the ground-floor are projected as the new square relaxation zone. In order for the services to be complex, the investor offers his clients to fit out interiors with a special modern furniture collection from the ENZO brand - the apartments with kitchen units, wardrobes or other tailor-made furniture - everything according to the wishes, feelings and personal taste of each client.

The ENZO - Apartments Piešťany Ltd business strategy is to invest into real estate in the most lucrative localities in Slovakia and to create above-standard properties for the clients. As the offer is limited and the value of such properties increases constantly, the company provides them with an attractive investment opportunity. No doubt that the premises in the ENZO apartment house represent such an opportunity. ■

komfortables und sicheres Wohnen im direkten Stadtzentrum bevorzugt. ENZO ist kein typisches Projekt eines Wohnhauses. Vielmehr handelt es sich um ein multifunktionelles Objekt mit origineller Architektur, bestimmt als Ferien- bzw. Dauerwohnungen in modernen, über den üblichen Standard hinaus ausgestatteten Apartments mit guter Verkehrsanbindung und Parkplätzen in der Tiefgarage des Objektes. Das Projekt ENZO entsteht an einem ausgesprochen attraktiven Ort, zwischen den Straßen Winterova, Nálepková, Nitrianska und dem Platz „Námestie slobody“ (der ehemalige „Alte Markt“), und knüpft an den Bau von Apartmenthäusern in dieser Lokalität an. Die Umsetzung des Projektes ENZO krönt gleichzeitig das Vorhaben der Stadt Piešťany, einen neuen, modernen Marktplatz zu erschaffen, der zu den schönsten Lokalitäten in Piešťany werden sollte. Der Platz, auf dem ENZO stehen wird, soll eine direkte Verbindung zur Fußgängerzone erhalten, wodurch ein geschlossener Raum mit einer repräsentativen und entspannenden Funktion entstehen wird, der außerordentliche Ruhe bieten wird. Das Apartmenthaus ENZO bietet die einmalige Gelegenheit zum idealen Wohnen im modernen Lifestyle sowie zu Erholungs-aufenthalten für ausländische Klientel.

Im Apartmenthaus ENZO sind 43 moderne, originell geschnittene Apartmentwohnungen geplant, mit großzügigen Zimmern, die ein natürliches Gefühl von Freiheit und Komfort erzeugen. Der Projektentwickler entschloss sich für 2 und 3 Raum-Apartments mit einer Gesamtfläche von 58 bis 120 m², die den gewünschten Komfort des Kunden sichern sollen. Im Falle der Nachfrage nach 1-Zimmer Apartments ist er darauf vorbereitet eines der größeren Apartments aufzuteilen. Ein Bestandteil aller Apartments sind Balkons und in dem obersten Stockwerk auch luxuriöse Terrassen. Für das Erdgeschoß des Apartmenthauses sind Geschäfte und Cafés entworfen, als Bestandteil der Erholungszone des neuen Marktplatzes. Und damit die Dienstleistungen komplett sind, bietet der Investor seinen Kunden ebenfalls die Einrichtung des Interieurs mit einer speziellen Kollektion moderner Möbel der

Marke ENZO - die Ausstattung der Apartments mit Küchenzeilen, Garderobenschränken und eventuell mit maßgefertigten Möbeln, alles entsprechend dem Wunsch, Gefühl und persönlichen Geschmack jedes einzelnen Kunden.

Die Marketingstrategie der Gesellschaft „ENZO - Apartmány Piešťany GmbH“, ist eine Investition in Liegenschaften in den lukrativsten Lokalitäten der Slowakei sowie das Errichten von Immobilien des gehobenen Standards für die Klientel. Und weil das Angebot begrenzt ist und der Wert solcher Immobilien stetig steigt, bedeutet es für sie ebenfalls eine attraktive Investitionsgelegenheit. Dazu gehören zweifelsohne auch die Räumlichkeiten im Apartmenthaus ENZO. ■

As the investor and developer of the ENZO project, the company ENZO - Apartments, Ltd. has decided to realize this project and in this way to offer housing to clientele who prefer a convenient, comfortable and safe housing in the town very centre. ENZO is not a typical project of an apartment house. It is a multifunctional building with original architecture designed for recreational or permanent housing in modern, above-standard apartments with good traffic access and parking in the building underground garages. The ENZO project is situated in an exceptionally attractive location, in between the streets Winterova, Nálepková, Nitrianska and the main square (Námestie slobody), i.e. on the former marketplace (Staré trhovisko), and it comes further to the construction of apartment houses in this locality. The ENZO building construction will also round off the Piešťany City Hall intention to build a new modern square which would be one of the most beautiful parts of Piešťany. The square in which the ENZO will be situated, will be directly interconnected with the pedestrian zone and in this way, a compact space suitable for representation and relaxation and, at the same time, a space providing an

ENZO - Apartmány Piešťany, s. r. o.
ENZO - Apartments Piešťany, Ltd.
ENZO - Apartmány Piešťany GmbH
Tel.

+421 915 677 899
+421 907 717 399
+421 903 725 143

e-mail: enzo.piestany@centrum.sk
www.enzo-piestany.sk

Die Gesellschaft „ENZO - Apartmány Piešťany GmbH“ beschloss als Investor und Entwickler dieses Projekt zu realisieren und somit Wohnmöglichkeiten für eine Klientel anzubieten, die ein bequemes,

Pochádza zo Zlatých Moraviec, trvalé bydlisko má v Nemecku, aktuálne pracovisko v Bratislave. Momentálne býva v Piešťanoch, s ktorými má veľa spoločného. Tréner slovenskej futbalovej reprezentácie Ján Kocian.

He comes from Zlaté Moravce, his permanent address is in Germany, his current place of work in Bratislava. At the moment, he lives in Piešťany, which he has a lot in common with. The Slovak football national team coach - Ján Kocian.

Er stammt aus Zlaté Moravce, seinen festen Wohnsitz hat er in Deutschland, seine aktuelle Wirkungsstätte befindet sich in Bratislava. Derzeit wohnt er in Piešťany, in der Stadt, mit der ihn Vieles verbindet. Die Rede ist vom Trainer der slowakischen Fußball-Nationalmannschaft, Ján Kocian.

Ako sa vlastne jeho meno spojilo s Piešťanmi? „Ako mladý som absolvoval futbalové sústredenie v Piešťanoch, kde som spoznal svoju manželku. Do roku 1993 sme žili v Nemecku a po návrate sme sa chceli niekde usadiť. Kúpili sme pozemok na Floreáte, postavili sme tam dom, a tak sa zo mňa stal Piešťanec. Keďže posledné roky som aj s rodinou strávil v Nemecku, dom bol opustený a chátral. Na Slovensko som sa vrátil sám a keďže do Bratislavy to z Piešťan nie je ďaleko, rozhodol som sa bývať tu. Chcem dať celý dom a jeho okolie do poriadku. Veď nie nadarmo sa vraví, že keď sa v dome nebýva, chátka viac ako keby sa v ňom bývalo,“ začal svoje rozprávanie Ján Kocian.

S futbalom začínal v Topoľčiankach, po vojenčine obliekal deväť rokov dres prvotligovej Dukly Banská Bystrica. Odtiaľ si to v roku 1988 ako tridsaťročný namieril do nemeckého FC St. Pauli. V tom čase prestupy do zahraničia neboli vôbec jednoduché. Jednou z podmienok, ktorú musel hráč splňať, bol aj dosiahnutý vek 30 rokov. „Najťažšie bolo vôbec nájsť klub, ktorý by chcel takého starého hráča. Je pravdou, že som dostal ponuku i skôr. V zahraničí som mohol hrať už od roku 1983, no to by som musel ujsť z republiky. Vtedy som v sebe nenašiel dosť odvahy,“ priznáva. Na Slovensko sa vrátil v už spomínanom roku 1993, kedy sa stal asistentom Jozefa Vengloša pri slovenskej reprezentácii. „Bolo to veľmi ťažké obdobie. Po rozdelení republiky sme začínali úplne od nuly. Ja ako asistent trénera som napríklad musel chodiť po športovú výstroj do Štrasburgu. S reprezentáciou sa nám vtedy pracovalo veľmi zle, nedokázali nám veľmi pomôcť ani legionári. Ich prístup

REPREZENTAČNÝ TRÉNER BÝVA V PIEŠŤANOCH

Michal Gregorička
Foto: Tomáš Hudcovič

THE NATIONAL TEAM COACH
LIVES IN PIEŠŤANY

DER TRAINER DER NATIONALMANNSCHAFT
WOHNT IN PIEŠŤANY

k reprezentácii mohol byť lepší," spomína na svoju dvojročnú skúsenosť pri kormidle výberu SR J. Kocian. Po jedenástich rokoch sa dostal k reprezentácii znova, tentoraz už ako hlavný tréner. Opäť v pomerne zložitej situácii, no s určitými víziami do budúcnosti: „Prišiel som do rozbehutej kvalifikácie, ktorej dodali dve potupné prehry s Českom a Nemeckom nádyh zlyhania. Napriek tomu je tu vidno markantný rozdiel. Reprezentácia už nie je postavená na takých slabých základoch. Hráči hrajú v lepších kluboch a sú profesionáli aj v prístupe k povinnostiam. Pracujú na sebe a chcú niečo dosiahnuť. Nielen v klube, ale aj v reprezentácii. Musíme sa v prvom rade zamyslieť, na čo vlastne máme. Myslím si, že sme schopní odohrať aj lepšie zápasy, no či naše výkony niekedy budú stačiť na to, aby sme sa prebojovali na záverečný turnaj, je otázne. So špičkovými mužstvami nemôžeme hrať otvorene, pretože sú ďaleko pred nami. Napríklad aj Nemci nás vždy brali ako trpaslíka, to len my si možno navrávame, že to je inak. Oni z nás rešpekt nemali a na trávniku to aj jasne ukázali. Aj preto je jednou z najdôležitejších úloh pre mňa vzbudiť v hráčoch sebavedomie. Nesmú sa nechať na ihrisku súperom vyfackať, naopak musia im ukázať, že aj oni majú svoju kvalitu." Ján Kocian určite vie o čom hovorí, pretože ako hráč bol pri tom, keď československá reprezentácia postúpila v roku 1990 v Taliansku do štvrtfinále MS a práve on sa vtedy doma dočkal ocenenia Futbalista roka.

Fanúšikom piešťanského futbalu určite neuniklo, že Kocian obliekal aj dres PFK. Prečo sa vtedy už bývalý hráč a tiež bývalý asistent reprezentačného trénera rozhodol „oprášiť" svoje kopačky? „Piešťanci boli nováčikom v druhej lige a vtedajší prezident Štefan Rusnák ma požiadal, či by som mužstvu nemohol pomôcť. Samozrejme, najmä skúsenosťami. Bol som prakticky predloženou rukou trénera Jaroslava Kravárika. Pomôcť som mal hlavne v úvode súťaže, neplánovali sme dlhodobú spoluprácu. Môj organizmus bol totiž opotrebovaný a do zápasov som vstupoval prakticky bez tréningov. Ak by som trénoval spolu s ostatnými, už by som nevládla odohrať zápasy. Aj preto bolo od začiatku otázkou času, ako dlho vydržím. Zranenie nakoniec prišlo veľmi skoro, takže som nastúpil len v niekoľkých zápasoch." Piešťanský futbal sledoval aj predtým, keď jeho švagor Vladimír Hodoško hral za PFK. Od roku 1999 však bol Ján Kocian trénerom v Nemecku, kde vystriedal tri kluby. A vývoj piešťanského futbalu sleduje už len z rozprávania. Myslí si, že klubu by pomohol väčší záujem zo strany mesta a piešťanských podnikateľov. „Je škoda, že PFK padol tak hlboko. Myslím si, že je tu dostatočný potenciál, aby bol futbal na vyššej úrovni. V drese Piešťan začínal aj môj syn Ján - hral tu aj spolu s Filipom Hološkom. Kým môj syn s futbalom nakoniec skončil, Filip sa mu venuje doteraz. Chválím Filipa aj jeho rodičov za to, že to dotiahol tak ďaleko. Možno mohol dať prednosť inej krajine ako Turecku, no v reprezentácii určite posledné slovo

nepovedal. Je to totiž perspektívny a vývojaschopný hráč. Keď naberie skúsenosti z ťažkých zápasov, môže byť pre Slovensko platným hráčom," uzavrel svoje rozprávanie Ján Kocian. ■

How is his name actually connected with Piešťany? "As a young man, I participated in a football training session in Piešťany, where I met my wife. Until 1993, we lived in Germany and after our return, we wanted to settle down somewhere. We bought a lot at Floreát, built a house there, and that's how I have become a Piešťany resident. As I and my family spent the recent years in Germany, the house was abandoned and dilapidating. I returned to Slovakia by myself and as it is not too far from Bratislava to Piešťany, I have decided to live here. I want to fix the whole house and its surroundings. It is wisely said that a house dilapidates more when nobody lives there than when it is actually inhabited," Ján Kocian began his story.

He started playing football in Topoľčianky, and after finishing his military service, he played for the first-league Dukla Banská Bystrica team for nine years. From there, he headed to the German St. Pauli when he was thirty in 1988. Back then, transfers abroad were not simple at all. One of the preconditions the player had to fulfil was to reach the age of 30. "As a matter of fact, the most difficult thing was to find a club that would be interested in such an old player. The truth is that I got an offer earlier, too. I could have played abroad already since 1983; however, I would have had to flee from the republic. At that time, I didn't find enough courage," he confessed. As mentioned above, he returned back to Slovakia in 1993, when he became Jozef Vengloš' assistant in the Slovak National Team. "It was a very difficult period. After the republic partition, we had to start from scratch. As the assistant to the coach, I had to bring the sports equipment from Strasbourg. At the time, it was very hard for us to work with the national team, and the players playing abroad didn't manage to help us a lot. Their attitude towards the national team could have been better," J. Kocian recollected his two-year experience at the helm of the Slovak national team. After eleven years, he got back to the national team, this time as the head coach. Again, in a rather difficult situation, but with certain vision for the future: "I came into already running qualification, that due to the two disgraceful losses to the Czech Republic and Germany got an air of failure. Even though, a notable difference is visible here. The national team isn't built on such weak foundations any more. The players play in better clubs and their attitude to their duties is professional as well. They work on themselves and they want to achieve something. Not only in their clubs, but also in the national team. In the first place, we have to be aware of what we are actually able to achieve. I think that we are capable playing

better matches, but it is questionable whether our performance will ever be good enough to break through to the final tournament. We can't play an open game against the top teams as they are far better than us. For example, the Germans have always considered us to be a "football dwarf" too; it is only us thinking that it may be different. They were not afraid of us and they also showed it clearly on the field. This is also why one of my most important tasks is to encourage self-confidence in the players. They mustn't let their opponents to shove them around on the field; just on the contrary, they must demonstrate their own quality in front of them." Ján Kocian surely knows what he is talking about as he was there as a player when the Czechoslovak national team fought its way to the quarterfinals of the World Championship in Italy in 1990, and it was him who was then awarded the "Football Player of the Year Award" at home.

Football fans in Piešťany surely have not missed that Kocian also played for the PFK. Why did he then already former player and also the former assistant to the national coach decide to put his football shoes on once again? "The Piešťany players were freshmen in the second league and the then president Štefan Rusnák asked me whether I could help the team; of course, in particular with my experience. In fact, I was the coach Jaroslav Kravárik's extended hand. I was mainly supposed to help in the beginning of the competition; we didn't plan a long-term cooperation. My body was worn down and I was entering the matches practically without any training. If I had to train together with the others, I wouldn't have enough strength left to play the matches till the end any more. That's also why it was just a question of time, how long I would survive. An injury came rather early, so I only appeared in several matches." He used to follow the football in Piešťany before, as his brother-in-law Vladimír Hodoško played for PFK. However, since 1999 Ján Kocian was a coach in Germany, where he changed three clubs. Now he only knows about the football developments in Piešťany from hearsay. He thinks that a greater interest on the part from the municipality and Piešťany businessmen would help the club. "It is a pity that the PFK has fallen so deep. I think there is a potential sufficient enough to reach a higher football level. My son Ján has also started playing football in the Piešťany jersey, he played together with Filip Hološko. However, while my son has finished with football for good, Filip still continues. I applaud Filip and his parents for making such a career. Perhaps he could have preferred another country to Turkey, but he surely hasn't said his last word on the national team yet. He is a perspective and viable player. As soon as he gains experience in the difficult matches, he can become a valuable player for Slovakia," Ján Kocian finished his talk. ■

Wie kam sein Name eigentlich in Verbindung mit Piešťany? „In meinen jungen Jahren absolvierte ich ein Fußball-Trainingslager in Piešťany, wo ich meine Frau kennenlernte. Bis 1993 lebten wir in Deutschland und nach unserer Rückkehr wollten wir irgendwo ansässig werden. So kam es dazu, dass wir ein Grundstück am „Floreát“ kauften und dort ein Haus bauten. So wurde ich zum „Piešťaner“. Da ich die vergangenen Jahre samt Familie in Deutschland

verbrachte, war das Haus verlassen und verfiel zunehmend. In die Slowakei kehrte ich allein zurück und da es aus Piešťany nach Bratislava nicht so weit ist, entschied ich mich hier zu wohnen. Ich möchte das gesamte Haus und seine Umgebung wieder in Ordnung bringen. Denn es wird nicht umsonst gesagt, wenn ein Haus unbewohnt ist, verfällt es mehr, als wenn jemand darin wohnt,“ begann Ján Kocian seine Erzählung.

Mit Fußball hat er in Topoľčianky begonnen, nach dem Wehrdienst trug er neun Jahre lang das Trikot des Erstligisten Dukla Banská Bystrica. Von

dort verschlug es ihn im Jahre 1988 als 30-jährigen zum deutschen FC St. Pauli. In der damaligen Zeit war ein Wechsel ins Ausland alles andere als einfach. Eine der Bedingungen, die ein Spieler erfüllen musste, war das erreichte Alter von 30 Jahren. „Das schwierigste daran war, überhaupt einen Verein zu finden, der so einen alten Spieler haben wollte. Tatsächlich habe ich schon zuvor ein Angebot bekommen. Im Ausland hätte ich bereits ab dem Jahr 1983 spielen können, dafür hätte ich jedoch die Republik illegal verlassen müssen. Damals habe ich nicht ausreichend Mut gehabt,“ gibt er zu. In die Slowakei kehrte er, wie zuvor erwähnt, im Jahre 1993 zurück und fing im gleichen Jahr als Assistent von Jozef Vengloš bei der slowakischen Nationalmannschaft an. „Es war eine sehr schwierige Zeit. Nach der Aufteilung der Republik fingen wir wieder bei Null an. Ich, als Assistent des Trainers, musste für die Sportausrüstung immer nach Strassburg fahren. Mit der Auswahl konnten wir nur schlecht arbeiten, auch die Legionäre konnten uns nicht viel helfen. Ihre Herangehensweise an die Mannschaft hätte besser sein können,“ erinnert sich J. Kocian an seine zweijährige Erfahrung am Steuer der slowakischen Nationalmannschaft. Nach 11 Jahren kam er wieder zur Auswahl, diesmal schon als Trainer. Erneut in einer relativ komplizierten Situation und doch mit bestimmten Zukunftsvisionen: „Ich kam in eine laufende Qualifikation, der zwei schmachvolle Niederlagen gegen Tschechien und Deutschland einen Beigeschmack des Versagens bescherten. Trotzdem ist hier ein markanter Unterschied sichtbar. Die Auswahlmannschaft ist nicht mehr auf solch schwachem Fundament aufgebaut. Die Spieler spielen in besseren Clubs und sind ebenfalls, was ihre Einstellung zu Pflichten betrifft, Profis. Sie arbeiten an sich und wollen etwas erreichen. Nicht nur in ihrem Verein, sondern auch in der Nationalmannschaft. Wir müssen in erster Linie darüber nachdenken, was für ein Potential wir haben. Ich denke, dass wir in der Lage sind, auch bessere Spiele auszutragen, ob unsere Leistungen je ausreichend sein werden, um uns bis zum Finale durchzukämpfen, ist allerdings fraglich. Mit den Spitzenmannschaften können wir nicht offen spielen, weil sie uns meilenweit voraus sind.“

So haben uns beispielsweise auch die Deutschen immer nur als einen Zwerg betrachtet, nur wir reden uns möglicherweise ein, dass es anders wäre. Sie hatten vor uns keinerlei Respekt, was sie auf dem Rasen auch deutlich präsentierten. Auch deshalb ist es für mich eine der wichtigsten Aufgaben, das Selbstbewusstsein der Spieler zu stärken. Sie dürfen sich auf dem Spielfeld keine Backpfeifen vom Gegner

gefallen lassen, im Gegenteil, sie müssen ihm zeigen, dass auch sie ihre Qualitäten haben.“ Ján Kocian weiß genau, wovon er spricht, denn als Spieler war er dabei, als die Tschechoslowakische Nationalmannschaft 1990 in Italien in das Viertelfinale der Weltmeisterschaft aufstieg und gerade er wurde zu Hause als Fußballer des Jahres gekürt.

Den Fußballfans aus Piešťany ist mit Sicherheit nicht entgangen, dass Kocian ebenfalls im Trikot des PFK (Fußballclub Piešťany) spielte. Warum entschied sich der damalige Ex-Profi und ehemalige Assistent des Auswahltrainers seine alten Fußballtreter zu „entstauben“? „Die Jungs aus Piešťany waren Neulinge in der zweiten Liga und der damalige Präsident Štefan Rusnák fragte mich, ob ich der Mannschaft helfen könnte. Sicher, vor allem durch meine Erfahrungen. Ich war praktisch die verlängerte Hand von Trainer Jaroslav Kravárik. Helfen sollte ich hauptsächlich im Einklang der Qualifikation, eine längere Zusammenarbeit war nicht geplant. Mein Körper war nämlich verbraucht und mein Einsatz bei den Spielen erfolgte praktisch ohne Training. Hätte ich mit den anderen auch noch trainiert, wäre mir keine Kraft zum Spielen übrig geblieben. Allein deshalb war es von Anfang an nur eine Frage der Zeit, wie lange ich durchhalten würde. Die Verletzung kam schließlich sehr früh, so dass ich nur einige Spiele absolviert habe.“ Den Fußball in Piešťany verfolgte er schon früher, denn sein Schwager Vladimír Hodoško spielte im PFK. Seit 1999 wirkte Ján Kocian jedoch als Trainer in Deutschland, insgesamt in drei verschiedenen Vereinen. Und die Entwicklung des Fußballs in Piešťany verfolgt er nur Anhand von Gesprächen. Er ist der Meinung, dass dem Verein etwas mehr Interesse seitens der Stadt und der ansässigen Unternehmen helfen könnte. „Es ist schade, dass der PFK so tief gefallen ist. Ich denke, dass hier ein ausreichendes Potential für Fußball auf höherem Niveau vorhanden ist. Im Trikot des PFK Piešťany fing auch mein Sohn Ján an - er spielte hier gemeinsam mit Filip Hološko. Während mein Sohn schließlich mit dem Fußball aufhörte, blieb Filip bis heute dabei. Ich lobe ihn und seine Eltern dafür, dass er es so weit gebracht hat. Vielleicht hätte er ein anderes Land als die Türkei bevorzugen können, aber in der Nationalmannschaft hat er das Letzte Wort mit Sicherheit noch nicht gesprochen. Er ist nämlich ein entwicklungsfähiger Spieler mit Perspektiven. Wenn er in schwierigen Spielen Erfahrungen gesammelt hat, kann er für die Slowakei ein geltender Spieler werden,“ beendete Ján Kocian das Gespräch. ■

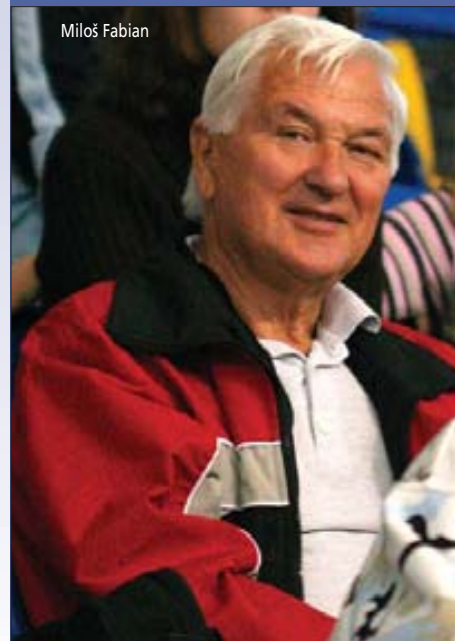
Peter Tibenský v akcii.
Peter Tibenský in action.
Peter Tibenský in Aktion.

Výsledky piešťanských nohejbalistov vravia jasnou rečou. Patria medzi najlepších na Slovensku a nestratia sa ani vo svetovej konkurencii. Kantek, Zvonček, Krajčík, Tibenský či Lehutová, to sú mená Piešťancov, ktorí získali medaily z majstrovstiev sveta a Európy za posledných pár rokov. Podiel na ich úspechoch má najmä nestarnúci nestor nohejbalu Miloš Fabian, ktorý celý život zasvätil tomuto športu a patrí mu čestné miesto v Česko-slovenskej nohejbalovej sieni slávy.

The Piešťany football-tennis players' achievements speak its clear language. They are among the best in Slovakia and not bad in the world competition either. Kantek, Zvonček, Krajčík, Tibenský or Lehutová, those are the names of natives to Piešťany who have won medals in World or European Championships in the last few years. Miloš Fabian, the ageless football-tennis doyen has dedicated his whole life to this sport and got a place of honour in the Czech-Slovak Football-tennis Hall of Fame, is to be credited with a great share in their achievements.

Die Spielergebnisse der Beinballer aus Piešťany sprechen für sich. Sie gehören zu den besten in der Slowakei und gehen auch in der internationalen Konkurrenz nicht unter. Kantek, Zvonček, Krajčík, Tibenský oder Lehutová, all das sind Namen von Piešťanern, deren Träger in den letzten Jahren Medaillen in der Europa- oder Weltmeisterschaft gewannen. Einen großen Anteil an ihrem Erfolg hat vor allem der nicht altern zu scheinende Beinball-Mentor Miloš Fabian, der sein ganzes Leben diesem Sport widmete und dem ein Ehrenplatz im Tschechisch-Slowakischen Saal des Beinballruhmes gebührt.

Miloš Fabian

PIEŠŤANSKÝ NOHEJBALISTI MEDZI NAJLEPŠÍMI

PIEŠŤANY FOOTBALL-TENIS PLAYERS AMONG THE BEST BEINBALLER AUS PIEŠŤANY GEHÖREN ZU DEN BESTEN

Tomáš Hudcovič Foto: Tomáš Hudcovič, Roman Tibenský

Nohejbal prišiel na Slovensko z Čiech, kde sa prvé zmienky o ňom objavili v roku 1922. Vtedy sa tomuto športu ľudovo hovorilo "futbal cez šnúru". Do Piešťan ho priniesli pražskí futbalisti v roku 1945, keď si ako pacienti tunajších kúpeľov krátili čas na volejbalovom ihrisku kúpaliska Eva touto svojou obľúbenou zábavou. Do hry sa zapojili aj miestni vodní pólisti a plavci, ktorí sa rýchlo priučili nohejbalovému umeniu. Prvú nohejbalovú sieť 30 až 40 cm širokú, uchytenú na stĺpoch gumami, „ušil“ piešťanský brašnár Štefan Bartovic, ktorý aktívne hrával nohejbal až do svojich 75-tich rokov. Práve Štefan Bartovic je považovaný za zakladateľa nohejbalu na Slovensku. V roku 1963 bola v Piešťanoch vytvorená dlhodobá mestská súťaž. Uskutočnilo sa tiež prvé medzimestské stretnutie Piešťany - Martin a tento rok je považovaný za oficiálny začiatok nohejbalu na Slovensku.

Minulý rok oslávil Miloš Fabian, tréner piešťanských nohejbalistov, sedemdesiatku, pričom jeden z najkrajších darov k tomuto jubileu dostal od svojho zverenca Petra Tibenského. Ten bol členom strieborného družstva v kategórii dvojíc na majstrovstvách sveta juniorov v Opave. Vďaka tomuto výsledku sa dostal i medzi desiatku najlepších juniorských športovcov Piešťan za rok 2006. Spolu s juniormi bojovali vlni v Opave o tituly aj ženy. V kategórii trojíc obsadili Slovenky druhé miesto, pričom medzi nimi bola aj Barbora Lehutová z klubu Bona Mente Piešťany.

Piešťanskí nohejbalisti dosahujú výborné výsledky najmä v juniorských kategóriách. Potvrďuje to tiež titul majstrov sveta z roku 2004, ktorý v kategórii dvojíc priniesli z Rumunska Daniel Krajčík a Pavol Zvonček. To je však

zároveň háklivé miesto piešťanského nohejbalu. Mladí nádejní nohejbalisti totiž odchádzajú do škôl a v seniorských kategóriách reprezentujú iné kluby. Tréneri Miloš Fabian a Ján Zvonček i napriek tomuto problému a relatívne ťažkej dobe z hľadiska získavania sponzorov vytrvalo hľadajú talenty a podporujú tak nielen piešťanský, ale aj celý slovenský nohejbal. ■

Football-tennis came to Slovakia from Bohemia, where the first mentions of this sport appeared in 1922. Back then, it was popularly called "football over the rope". It was brought to Piešťany by Prague football players in 1945; they as patients of the local spa passed their time with this favourite game at the volleyball court at the Eva swimming pool. The local water-polo players and swimmers joined the game and quickly learned the art of football-tennis. The first football-tennis net, 30 to 40 cm wide and tied to the poles by rubber strings, was "sewn" by the Piešťany bag-maker Štefan Bartovic, who actively played football-tennis until the age of 75. It is Štefan Bartovic who is considered the founder of football-tennis in Slovakia. In 1963, a standing town league was established in Piešťany. The first inter-town match Piešťany vs. Martin also took place, so this year is regarded as the official start of football-tennis in Slovakia.

Last year, the coach of Piešťany football-tennis players Miloš Fabian celebrated his 70th birthday, while one of the best gifts on this occasion came from his player Peter Tibenský, who was the silver team member in doubles at the Junior World Championships in Opava, Czech Republic. Thank to this result, he ranked among the top ten Piešťany junior sportsman for 2006. Together with the juniors, women also competed for titles last year in Opava. The Slovak women took the second place in triples, with Barbora Lehutová from the Bona Mente

Piešťany club being on the team.

Piešťany football-tennis players achieve outstanding results especially in the junior categories, as proven by the World Champions 2004 title in doubles fought out by Daniel Krajčík and Pavol Zvonček in Romania. However, this is also the tender spot of Piešťany football-tennis. Young, up-and-coming players leave for universities and represent other clubs in the senior categories. Despite this problem and the relatively hard time for finding sponsors, coaches Miloš Fabian and Ján Zvonček constantly search for talents and support the football-tennis in Piešťany as well as throughout Slovakia. ■

▲ Barbora Lehutová s trénerom Erikom Fencikom.
Barbora Lehutová with coach Erik Fencik.
Barbora Lehutová mit Trainer Erik Fencik.

Der Beinball kam aus Tschechien, wo es im Jahre 1922 die ersten Erwähnungen dieser Sportart gab, in die Slowakei. Damals wurde der Sport im Volksmund als "Fußball über die Leine" genannt. Nach

Piešťany brachten ihn die Prager Fußballer 1945, indem sie sich als Gäste des hiesigen Heilbades auf dem Volleyballplatz des Freibades Eva mit diesem beliebten Spiel ihre Zeit vertrieben. Dazu gesellten sich dann die ortsansässigen Wasserballer und Schwimmer, die sich schnell die Grundlagen der Beinballkunst angeeignet haben. Das erste Beinballnetz 30 bis 40 cm breit, mit Gummibändern an den Pfosten befestigt, „nähte“ der Täschner Štefan Bartovic aus Piešťany, der bis zu seinem 75. Lebensjahr aktiv Beinball spielte. Gerade Štefan Bartovic wird für den Begründer des Beinballs in der Slowakei gehalten. Im Jahre 1963 wurde in Piešťany die städtische Liga gegründet. Der erste Kampf wurde zwischen den Städten Piešťany - Martin ausgetragen und dieses Jahr gilt als der offizielle Beginn der Beinball-Ära in der Slowakei.

Im vergangenen Jahr feierte Miloš Fabian, Trainer der Beinballer aus Piešťany, seinen 70. Geburtstag, wobei er das schönste Geschenk zu diesem Jubiläum von seinem Schützling Peter Tibenský bekam. Dieser war ein Mitglied der silbernen Mannschaft in der Zweier-Kategorie bei der Weltmeisterschaft der Junioren in Opava. Dank dieses Ergebnisses schaffte er es ebenfalls unter die zehn besten Juniorsportler von Piešťany im Jahr 2006. Zusammen mit den Junioren kämpften im vergangenen Jahr in Opava auch Frauen um den Titel. In der Dreier-Kategorie besetzten die Slowakinnen den zweiten Platz, unter ihnen Barbora Lehutová aus dem Club „Bona Mente Piešťany“.

Die Beinballer aus Piešťany erreichen vor allem in den Juniorklassen herausragende Ergebnisse. Das bestätigt ebenfalls der Weltmeistertitel aus dem Jahr 2004, den Daniel Krajčík und Pavol Zvonček in der Zweier-Kategorie aus Rumänien brachten. Dies ist jedoch

gleichzeitig eine heikle Stelle des Beinballs von Piešťany. Junge, hoffnungsvolle Beinballer folgen ihrem Studium und repräsentieren in den Seniorgruppen andere Clubs. Die Trainer Miloš Fabian und Ján Zvonček suchen trotz dieses Problems und der relativ schwierigen Zeit bezüglich der Gewinnung von Sponsoren, ununterbrochen Talente und unterstützen somit nicht nur den Beinball von Piešťany, sondern ebenfalls den slowakischen insgesamt. ■

BOWLING

POHYB, RELAX, ZÁBAVA A ŠPORT PRE VŠETKÝCH

BOWLING - EXERCISE, LEISURE, FUN AND SPORT FOR EVERYBODY

BOWLING - BEWEGUNG, RELAX, UNTERHALTUNG UND SPORT FÜR JEDERMANN

Jana Obertová

Piešťany sú nesporne športovým mestom. No ak sa pozrieme na ponúkané druhy športu, sú skôr profesionálne zamerané. V meste chýba také športovo-zábavné centrum, ktoré by mohli využívať ľudia v každom veku. A to je bezpochyby BOWLING, ktorý teraz v Európe zažíva boom. Bowling dáva možnosť aj mladým ľuďom, ktorí sa nezaoberajú profesionálne nejakým športom, aktívne tráviť svoj voľný čas v peknom a príjemnom prostredí. Bowling je šport pre každý vek: môžete ho hrať pre zábavu i relax, ale môžete sa ním začať zaoberať aj profesionálne.

It goes without question that Piešťany is a sports town. However, if we take a look at the kinds of sports offered, they are rather professionally oriented. A sports and entertainment centre that could be used by people of all ages is missing in the town. And this is undoubtedly BOWLING, which is currently enjoying a boom in Europe. Thanks to bowling, even young people who are not professionally involved in any sport can spend their free time actively in a nice and pleasant environment. Bowling is sport for all ages: you can do it for fun and leisure, but you can also start dealing with it professionally.

Piešťany ist zweifelsohne eine Stadt des Sportes. Ein näherer Blick auf das vorhandene Angebot verrät jedoch, dass die meisten Sportarten mehr professionell ausgerichtet sind. In der Stadt fehlt ein Sport- und Freizeitzentrum mit entsprechender Auswahl für jede Altersklasse. Und dazu gehört mit Sicherheit BOWLING, das derzeit in Europa einen regelrechten Boom erlebt. Bowling bietet auch jungen Menschen, die keinem Sport professionell nachgehen eine Möglichkeit, ihre Zeit aktiv in angenehmer und attraktiver Umgebung zu verbringen. Bowling ist ein Sport für jedes Alter: Sie können aus Spaß und zum Entspannen spielen, aber genauso gut auf die professionelle Laufbahn umsteigen.

■ „Preto sme sa rozhodli investovať do tohto odvetvia a spojiť príjemné s užitočným,“ predstavuje projekt Tatiana Polianina, riaditeľka spoločnosti Kazimex, s. r. o. „Bowling ponúka dva smery, ktorými sa chceme uberať. Prvým je jednoducho hra pre relax, zdravie a zábavu s priateľmi, aktívny oddych pre kúpeľných hostí po procedúrach, pre návštevníkov mesta, ale aj na usporiadanie rodinných turnajov, pre manažérov firiem, na pracovné stretnutia a pod. Druhý smer bude viesť k profesionálnej hre. Naším cieľom je založiť miestnu bowlingovú ligu, budeme organizovať trénerské kurzy, plánujeme vytvoriť bowlingový klub. Chceme podporovať mládež, myslíme na jej zdravie, a spolupracovať so školami. Vychovať spomedzi nich aj profesionálov, ktorí budú reprezentovať mesto Piešťany.“ Bowling centrum v Piešťanoch bude mať pre spomínané aktivity všetky predpoklady. Dodávateľom najnovšej technológie a ôsmich bowlingových dráh s monitormi je renomovaná spoločnosť Brunswick (USA). Centrum bude mať reštauráciu pre 40 - 45 hostí, dve rôzne kaviarne, bar a VIP salón pre 20 - 25 osôb. Dôležitým spoločenským priestorom je videosála s moderným ozvučením, ktorá bude využitá multifunkčne pri dôležitých svetových športových podujatiach, videoprojekciách, ale aj na koncerty a disco bowling pre mladých. Súčasťou je aj biliard.

„Teší nás, že sme sa stretli s pozitívnym prístupom predstaviteľov Mesta Piešťany, primátora Ing. Rema Cicutta a zástupcov úradov, ktorým nie je ľahostajné, ako bude mesto vyzeráť a ako sa v ňom budú hostia cítiť,“ pokračuje. „Objekt buduje piešťanská stavebná firma Rekosta, ktorej generálnym riaditeľom je Ján Zenkay a zo strany investora ju riadi stavebný manažér Ing. Dušan Obert. Tento druh športovo-spoločenského centra je pre všetkých novým projektom, a zároveň novou výzvou dosiahnuť úroveň, ktorá prakticky na Slovensku nejstojí. Veríme, že takto pribudne v Piešťanoch ďalší objekt, ktorý zvýši hodnotu mesta, a návštevníkom sem bude príjemné prichádzať.“

Slávnostným otvorením 1. júna 2007 chceme prispieť k programu Otvorenia letnej kúpeľnej sezóny v Piešťanoch prvým ročníkom turnaja o Pohár primátora mesta Piešťany. ■

■ “This is why we have decided to invest into this sector and to combine business with pleasure”, the Kazimex Company, Ltd. Director Tatiana Polianina, introduces the project. “Bowling offers two directions we want to take. The first one is simply playing for leisure,

health and fun with friends, an active relaxation for the Spa guests after their treatments and for the town visitors, but also organisation of family tournaments, tournaments for company managers, business meetings etc. The second direction will lead to the professional sport. Our goal is to launch a local bowling league, we will organise courses for coaches, and we plan to create a bowling club. We would like to support young people, we think about their health and we also want to cooperate with schools. We want to bring up professionals, who will represent the town Piešťany.”

The bowling centre in Piešťany will have all the prerequisites for the abovementioned activities. The state-of-art technology and the eight bowling lanes with monitors supplier is the renowned Brunswick Company (USA). In the centre, there will be a restaurant for 40 - 45 guests, two different coffee bars and a VIP saloon for 20 - 25 people. An important social

place is the video hall equipped with modern sound system, which will have multipurpose use during important world sports events, video projections, but also during concerts and disco bowling for young people. The centre also includes pool tables. “We are pleased that we have received a positive message from the town of Piešťany representatives, Mayor Remo Cicutto and the local authorities, who are not indifferent to how the town will look like and how the guests will feel here”, she continues. “The facility is being built by the Piešťany construction company Rekosta, whose Director General is Ján Zenkay and is managed by construction manager Ing. Dušan Obert on the investor's side. This kind of sports and social centre is a new project for all and at the same time a new challenge to reach a level which practically does not exist in Slovakia. We believe that this way, another facility increasing the town's value will come into being in Piešťany, so that the visitors will enjoy coming here.

We would like to contribute to the Summer Spa Season Opening in Piešťany programme with the first Mayor of Piešťany Cup tournament taking place during our bowling centre ceremonial opening on 1 June 2007.” ■

■ „Aus diesem Grund beschlossen wir, in diesen Bereich zu investieren und Nützliches mit dem Angenehmen zu verbinden“, stellt Tatiana Polianina, Direktorin der Gesellschaft „Kazimex GmbH“ das Projekt vor. „Bowling bietet uns zwei Richtungen, denen wir folgen möchten. Die erste ist einfach ein Spiel für die Gesundheit, Erholung und Spaß mit Freunden, eine aktive Erholung nach den Anwendungen für Kurgäste, für Besucher der Stadt, aber auch für die Veranstaltung von Familien-Turnieren, für Firmen-Manager, für geschäftliche Treffen usw. Die zweite Richtung führt zum professionellen Spiel. Unser Ziel ist, eine örtliche Bowling-Liga zu gründen, Trainer-Kurse zu organisieren und einen Bowling-Club ins Leben zu rufen. Wir möchten die Jugend unterstützen, ihre Gesundheit fördern und mit den Schulen zusammenarbeiten. Aus jungen Talenten professionelle Sportler und künftige Repräsentanten der Stadt Piešťany großziehen.“

Das Bowlingzentrum in Piešťany wird für diese Aktivitäten alle Voraussetzungen erfüllen. Der Lieferant der neuesten Technologie sowie der acht Bowlingbahnen, ausgestattet mit Monitoren, ist die renommierte US- Firma Brunswick. Das Zentrum wird über ein Restaurant für 40 - 45 Gäste, zwei Cafés, eine Bar sowie einen VIP-Salon für 20 - 25 Personen verfügen. Ein wichtiger Gesellschaftsraum ist der Video-Saal mit modernster Beschallung, der multifunktionell, bei wichtigen internationalen Sportevents, Videoprojektionen, aber auch für Konzerte und Disco Bowling für Jugendliche genutzt wird. Zur Raumausstattung gehört auch Billard.

„Es freut uns, dass wir einer solch positiven Einstellung seitens des Bürgermeisters von Piešťany, Ing. Remo Cicutto, sowie der Stadt- und Behördenvertreter begegnet sind, denen das Aussehen der Stadt und das Wohlfühlen der Gäste am Herzen liegt,“ setzt Tatiana Polianina fort. „Den Bau des Objektes übernimmt die Baugesellschaft „Rekosta“ aus Piešťany, unter der Führung von Generaldirektor Ján Zenkay sowie dem Baumanager Ing. Dušan Obert als Investor. Diese Art des Sport- und Freizeitzentrums ist für alle ein neues Projekt und gleichzeitig eine Herausforderung, ein Niveau zu erreichen, das in der Slowakei praktisch nicht existiert. Wir sind überzeugt, dass somit in Piešťany ein weiteres Objekt entsteht, das die Attraktivität der Stadt erhöht und die Besucher gern hierher kommen.“

Mit der feierlichen Eröffnung am 1. Juni 2007 und dem mit ihr verbundenen 1. Turnier um den Pokal des Bürgermeisters der Stadt Piešťany möchten wir unseren Beitrag zur Eröffnung der Sommer-Kursaison leisten.” ■

Tel: +421 911 271 494

E-mail: bowling@bowlingpiestany.sk
www.bowlingpiestany.sk

Cenu primátora mesta Piešťany v kategórii Kultúrna osobnosť za rok 2006 získal významný karikaturista a zakladateľ slovenského komiksu Jozef Babušek, ktorý dlhých 23 rokov uverejňoval v humoristickom časopise Roháč kreslený seriál Jožinko - dieťa svojich rodičov pod pseudonymom Jozef Schek.

The Mayor of Piešťany Award in the category "The Personality of Culture 2006" was bestowed to the famous caricaturist and Slovak cartoons founder Jozef Babušek, who was publishing cartoon series "Jožinko - the child of his parents" in the humorous weekly Roháč under pseudonym Jozef Schek for 23 long years.

Den Preis des Bürgermeisters der Stadt Piešťany, in der Kategorie Persönlichkeit der Kultur 2006 erhielt der bedeutende Karikaturist und Begründer des slowakischen Comics Jozef Babušek, der ganze 23 Jahre für die humoristische Zeitschrift „Roháč“ die Serie „Jožinko - dieťa svojich rodičov“ (Jožinko - das Kind seiner Eltern) unter dem Pseudonym Jozef Schek zeichnete.

V priestoroch KSC Fontána bola sprístupnená Putovná výstava CE.ZA.AR. 2006 - Cena za architektúru Slovenskej komory architektov. Výstavu otvorili riaditeľ Slovenskej komory architektov Peter Bouda (vpravo) a primátor mesta Piešťany Remo Cicutto. Prítomní boli i projektanti z Architektonického ateliéru BP, ktorí získali za projekt rekonštrukcie pešej zóny v Piešťanoch prvé miesto v kategórii exteriérových diel.

Travelling exhibition CE.ZA.AR 2006 - The Slovak Chamber of Architects Award for Architecture took place in the KSC Fontána premises. The exhibition was opened by the Slovak Chamber of Architects Director Peter Bouda (right) and Piešťany Mayor Remo Cicutto. Project authors from the Architectonic studio BP who won the first place in the Exterior Work Category for their pedestrian zone reconstruction project were also present at the exhibition.

In den Räumlichkeiten des Kultur- und Gesellschaftszentrums „Fontána“ wurde von dem Direktor der Slowakischen Architektenkammer, Peter Bouda (r.) und dem Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto, die Wanderausstellung „CE.ZA.AR. 2006“ (Der Architekturpreis der Slowakischen Architektenkammer) eröffnet. Anwesend waren ebenfalls Projektautoren aus dem „Architektenbüro BP“, die für das Projekt der Rekonstruktion der Fußgängerzone in Piešťany den 1. Platz in der Kategorie „Exterieur“ erhielten.

Nad Koncertom pre ženy v KSC Fontána (16. marca) prevzala záštitu manželka primátora mesta Alena Cicuttová. Keďže sólistami večera boli japonskí umelci, zavítali na toto podujatie aj J. E. veľvyslanec Japonského cisárstva Makoto Washizu a kultúrna atašé veľvyslanectva Shina Doi.

Mayor's spouse Alena Cicuttová sponsored the "Concert for women" in the KSC Fontána (on 16 March). As the soloists of the evening were Japanese artists, H. E. the Ambassador of Japan Makoto Washizu and the Embassy Cultural Attaché Shina Doi took part in this event.

Die Schirmherrschaft über das Konzert für Frauen im Kultur- und Gesellschaftszentrum Fontána (am 16. März) übernahm die Ehefrau des Bürgermeisters, Alena Cicuttová. Da die Solisten des Abends japanische Künstler waren, besuchten diese Veranstaltung ebenfalls S.E. der Botschafter des Japanischen Kaisertums, Makoto Washizu sowie die Kultur-Attache der Botschaft, Shina Doi.

Events - visits - meetings ■ Ereignisse - Besuche - Treffen

Pod názvom Žijeme na jednej zemi bola 26. apríla 2007 sprístupnená výstava fotografií Ivana Kriváka v galérii Fontána. Autor, povolaním právnik, zachytil na svojich snímkach život ľudí v ťažko skúšanom južnom Sudáne, kde dopravoval lieky. Vernisáže výstavy sa zúčastnil prezident SR Ivan Gašparovič a ďalšie popredné osobnosti nášho verejného života. Podujatie pripravil v spolupráci s ďalšími organizáciami Srečko Mustagruďič.

„We live on one planet“ - the exhibition of photographs by Ivan Krivák - was unveiled in the Gallery Fontána on 26 April 2007. The author, a lawyer by profession, managed to capture in his photos the people's life in the hard tested south Sudan where he went to deliver medicines. Ivan Gašparovič, the Slovak Republic President, and other public life foremost personalities took part at the exhibition opening. Srečko Mustagruďič prepared this event with help of other organisations.

Unter dem Titel „Žijeme na jednej zemi“ (Wir leben auf einer Erde) wurde am 26. April 2007 in der Galerie „Fontána“ die Fotoausstellung von Ivan Krivák eröffnet. Der Autor, von Beruf Jurist, hält auf seinen Fotografien das Leben der Menschen im leidgeprüften Südsudan fest, die er mit Medikamenten versorgte. An der Vernissage nahmen der slowakische Präsident Ivan Gašparovič sowie weitere herausragende Persönlichkeiten unseres öffentlichen Lebens teil. Die Veranstaltung des Events übernahm Srečko Mustagruďič in Zusammenarbeit mit weiteren Organisationen.

Delegáciu z Kazachstanu, zloženú z predstaviteľov kazašských mimovládnych organizácií a poslancov národného parlamentu prijal 23.marca primátor mesta Remo Cicutto. O procese decentralizácie a jej fungovaní na Slovensku oboznámil hostí Viktor Nižňanský, bývalý splnomocnenec vlády SR pre decentralizáciu verejnej správy.

On 23 March, Piešťany Mayor Remo Cicutto received a delegation from Kazakhstan consisting from the Kazakh non-governmental organisations representatives and National Parliament members. Viktor Nižňanský, the Slovak Government for public administration decentralization former plenipotentiary, acquainted the guests with the decentralization process and its functioning in Slovakia.

Der Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto, empfing am 23.März eine Delegation aus dem Kasachstan, bestehend aus den Vertretern kasachischer Organisationen sowie den Abgeordneten des Nationalparlaments. Über den Prozess der Dezentralisation und seinen Mechanismus in der Slowakei berichtete den Gästen Viktor Nižňanský, ehemaliger Bevollmächtigter der slowakischen Regierung für die Dezentralisation der öffentlichen Verwaltung.

Spisovateľ Dušan Dušek vyrastal v Piešťanoch, čo sa odrazilo aj v jeho tvorbe. Na pozvanie mestskej knižnice zavítal 28. marca na stretnutie s čitateľmi, ktoré sa uskutočnilo v hoteli Magnólia. Nad podujatím prevzal záštitu primátor mesta Remo Cicutto (na snímke v rozhovore s D. Dušekom).

Writer Dušan Dušek grew up in Piešťany; that has also been reflected in his work. Following the invitation by the Town Library, he came for a meeting with his readers, which took place in hotel Magnolia on 28 March. The Piešťany Mayor Remo Cicutto (talking to D. Dušek) sponsored the event.

Der Schriftsteller Dušan Dušek wuchs in Piešťany auf, was sich auch in seinem Schaffen widerspiegelt. Auf die Einladung der Städtischen Bibliothek kam er am 28. März zu einem Treffen mit Lesern, das im Hotel Magnolia stattfand. Die Schirmherrschaft über die Veranstaltung übernahm der Bürgermeister Remo Cicutto (Foto: im Gespräch mit D. Dušek).

Mesto Piešťany a Dom umenia pripravili výstavu karikatúr pod názvom „Kornel Földvári - a jeho 75-ročný Kultúrny život“. Karikatúry a postrehy o ňom a pre neho vytvorili jeho kolegovia umelci - spisovatelia či karikaturisti - pri príležitosti jeho životného jubilea. Vernisáž sa uskutočnila 10. apríla za účasti významných osobností nášho kultúrneho a spoločenského života.

The Town of Piešťany and the House of Art prepared a caricatures exhibition under a title "Kornel Földvári and his 75-years-long cultural life". On the occasion of his life anniversary, his fellow artists - writers and caricaturists - created for him witty caricatures and remarks about him. The varnishing day was held on 10 April in the presence of our cultural and social life prominent personalities.

Die Stadt Piešťany organisierte gemeinsam mit dem Haus für Kunst die Karikaturausstellung „Kornel Földvári und sein 75-jähriges Kulturleben“. Karikaturen und Bemerkungen zu ihm und für ihn schufen seine Künstler-Kollegen, Schriftsteller und Karikaturisten, aus Anlass seines Lebensjubiläums. Die Vernissage fand am 10. April, in Anwesenheit von Persönlichkeiten unseres Kultur- und Gesellschaftslebens statt.

Medzi najmladších päťdesiatnikov sa 19. apríla zaradil aj enfant terrible piešťanskej výtvarnej scény - Oskar Jakubis. Verejnosti pripomenul svoje abrahámoviny už koncom februára, keď sa vo výstavnej sieni KSC Fontána prezentoval výberom z tvorby. O. Jakubis si vytvoril veľmi osobitý a nezameniteľný maliarsky rukopis. Za svoju tvorbu, často so silným magickým nábojom, získal už viacero ocenení.

On 19 April, Oskar Jakubis, the Piešťany art scene enfant terrible, joined the ranks of the youngest fifty-year-olds. He reminded the public about his anniversary already at the end of February, when he presented a selection of his work in KSC Fontána Gallery. O. Jakubis has developed a very peculiar and inimitable artistic style. He has already received several awards for his work, which is often charged with an air of magic.

Der neueste Zuwachs unter den 50-jährigen ist seit dem 19. April ebenfalls der Enfant terrible der bildenden Kunstszene von Piešťany - Oskar Jakubis. Die Öffentlichkeit erinnerte er an sein Jubiläum bereits Ende Februar, als er im Ausstellungssaal des Kultur- und Gesellschaftszentrums Fontána die Auswahl seiner Werke präsentierte. O. Jakubis schuf seine eigene, sehr charakteristische und unverwechselbare malerische Handschrift. Für seine Werke, oft stark magisch geladen, erhielt er bereits mehrere Auszeichnungen.

Medzinárodnému klubu žien v Piešťanoch (PIWC - Piešťany International Woman's Club) sa podarilo pripraviť skutočne zaujímavé podujatie pod názvom Japonský čaj o piatej. Nápad predstaviť tradičnú japonskú kultúru v našom meste realizovala Božena Volková, ktorá oslovila manželku veľvyslanca Japonska v SR pani Michi Washizu. A ona prišla do Kursalonu i s ďalšími dámami v kimonách, aby záujemcom ukázali umenie pripevniť pás obi na kimono, čajový obrad, skladanie origami. Nakoniec ochutnali sushi a iné japonské špeciality.

The Piešťany International Women's Club (PIWC) managed to organise a really interesting event under the name "Japanese tea at five". Božena Volková, who came up with an idea to introduce the traditional Japanese culture to our town, addressed the wife of the Japanese Ambassador to the Slovak Republic, Ms. Michi Washizu. And she and the other ladies came to the Kursalon in kimonos to show the art of attaching the obi waistband to the kimono, the tea ceremony or the folding an origami to those interested. Finally, they tasted some sushi and other Japanese specialties.

Dem Internationalen Club der Frauen in Piešťany (PIWC - Piešťany International Woman's Club) gelang es einen wirklich interessanten Event unter dem Titel „Japanischer Tee um fünf“ zu veranstalten. Auf die Idee, die traditionelle japanische Kultur in unserer Stadt vorzustellen, kam Božena Volková und stellte sie der Ehefrau des japanischen Botschafters in der Slowakei, Michi Washizu, vor. Diese kam in Begleitung mehrerer in Kimonos gekleideter Damen in den Kursalon. Sie stellten Interessierten die Kunst des Bindens eines Obi auf einem Kimono, das Tee-Ritual oder das Falten von Origami vor. Anschließend gab es Sushi und andere japanischen Spezialitäten zum Probieren.

EDE TOLNAI - ŠEDÁ EMINENCIA PIEŠŤAN

EDE TOLNAI - THE GREY EMINENCE OF PIEŠŤANY

EDE TOLNAI - DIE GRAUE EMINENZ VON PIEŠŤANY

Text a foto Robert Bača

V Piešťanoch hádam nejestvuje človek, ktorý by zapochyboval o budovateľskom prínose rodiny Winterovcov pre toto kúpeľné mesto. Genialita podnikateľskej firmy „Alexander Winter a synovia“ by ale bola málo platná, ak by jej rodinní príslušníci neboli obdarení schopnosťami, s akými sa človek musí už narodiť. K nim patril medziiným cit obklopiť sa ľuďmi schopnými rovnako úspešne tvoriť, ako aj realizovať. Tieto kritériá veľmi dobre splňal prokurista - splnomocnenec kúpeľného podniku - EDMUND TOLNAI. Narodil sa 17. 12. 1880 v Budapešti a do služieb Winterovcov vstúpil v roku 1905. Podľa spomienok Ľudovíta Wintera sa stal tým kolieskom, ktoré okamžite zapadlo do bezchybného súkolia strojového mechanizmu firmy. Ľ. Winter po rokoch priznal, že mnohé zásluhy mali byť pripísané skôr „Edemu“ ako jemu.

In Piešťany, you probably would not find anybody who would question the Winter family contribution to this spa town development. However, the business family “Alexander Winter and sons” genius would be of little significance, if the family members had not been gifted with the skills one already has to be born with. One of skills was also the sense to surround oneself with people who are able to create as well as successfully carry things out. The chief clerk - spa business representative - EDMUND TOLNAI, fitted the mentioned criteria very well. He was born on 17 December 1880 in Budapest and took service with the Winter family in 1905. According to Ľudovít Winter's recollections, Edmund Tolnai was the wheel that immediately fitted into the well-functioning mechanism of the company. Ľ. Winter confessed after years that many merits should have been ascribed rather to “Ede” than him.

Es gibt in Piešťany vermutlich keinen einzigen Menschen, der an dem schöpferischen Beitrag der Familie Winter für diese Kurstadt zweifeln würde. Die Genialität des Unternehmens „Alexander Winter und Söhne“ hätte jedoch allein nicht viel genutzt, wären ihre Familienangehörigen nicht mit Fähigkeiten gesegnet, mit denen ein Mensch bereits geboren werden muss. Dazu gehörte u.a. die Fähigkeit, sich mit Menschen zu umgeben, deren Fertigkeit gleichermaßen in der Schöpfung und der Realisierung lag. Diese Kriterien erfüllte weitestgehend der Prokurist und Bevollmächtigte des Kurunternehmens - EDMUND TOLNAI. Er wurde am 17. 12. 1880 in Budapest geboren und trat im Jahre 1905 in die Dienste der Familie Winter. Den Erinnerungen Ľudovít Winters zufolge, war er das Rädchen, das sofort in das perfekt funktionierende Zahnradgetriebe der Firma einrastete. Ľ. Winter gab nach Jahren zu, dass viele Verdienste eher auf das Konto von Ede als auf sein eigenes gehen sollten.

Po smrti najstaršieho z Winterovcov - otca Alexandra (1836-1909) - už pôsobil Tolnai v Piešťanoch natrvalo, až do svojho úmrtia 13. júla 1957. Po vypuknutí I. svetovej vojny nastali v monarchii obrovské problémy so získavaním základných potravín. V Tolnaiovej hlave skrsla myšlienka postaviť mlyn, ktorý by zásoboval kúpele, nemocničné zariadenia i obec. Hoci nebol odborníkom na problematiku mlynov, zadovážal si množstvo odbornej literatúry a po nociach študoval a rátal. Vychádzal zo štatistik iných mlynov, ako aj z vlastného poznania úrodnosti piešťanského regiónu. Kým kúpele vykryvali podnikateľské aktivity v letnej sezóne, mlyn ich mal podľa Tolnaia dopĺňať v zimnom období. Svoje plány konzultoval a korigoval s architektom A. Bachrachom a inžinierom A. Harsányim. Veľmi úspešne prebehli rokovania o pôžičke peňazí s riaditeľom bratislavskej filiálky rotschildovskej Všeobecnej úverovej banky v Bratislave Dénesom Trebitschom.

V auguste 1916 sa začalo s prípravou výstavby „Ružového mlyna“ a v auguste 1917 sa úspešne spustila čiastočná, v roku 1918 plná prevádzka.

Po poštátnení kúpeľov v roku 1940 sa mlyn stal pre Tolnaia i Winterovcov jediným zdrojom príjmov. Ani manželstvo s katolíčkou, ani konvertovanie na

▲ Ede Tolnai (sediaci) s Ľudovítom Winterom.
Ede Tolnai (sitting) with Ľudovít Winter.
Ede Tolnai (sitzend) mit Ľudovít Winter.

katolícku vieru ho neuchránilo od rasového prenasledovania. S manželkou Máriou (22. 10. 1887 Budapešť - 18. 8. 1963 Piešťany), rodenou Kóvágó, obývali od roku 1927 „villu Riviera“ na nábreží Váhu (dnešný Sad A. Kmeťa 80). Vilu vyprojektovali architekti F. Wimmer a A. Szőnyi, postavila firma Pittel a Brausewetter. Služila aj ako sanatórium, jeho správkyňou sa stala barónka Szveteneyová. V 50-tych rokoch boli Tolnaiovci z Rivieri násilne presťahovaní do robotníckeho dreveného baraku. Tolnaiove dcéry Viera a Mária sa vydali do zahraničia za poľských emigrantov. Žili v Kanade, neskôr v Anglicku, spolu s Tolnaiovou slobodnou sestrou Irenou (nar. 6. 5. 1888 v Pécsi), učiteľkou hry na klavír. Tolnaiova dcéra Viera Rudniczky veľmi úspešne pracovala na anglickom vyslanectve.

Tolnaiove zásluhy o rozvoj Piešťan boli mnohostranné. Okrem toho, že pripravoval propagačné materiály o kúpeľoch a dohliadal na ich bezchybnú prevádzku, prichádzal s podnetmi, ktoré výrazným spôsobom zmenili a vylepšili tvár mesta i kúpeľov. V roku 1928 spolu s Imrichom Winterom stál pri zrode muzeálnej spoločnosti a prvého múzea, v rokoch 1933-34 mal podiel na vybudovaní kúpaliska Eva.

Vzrastom nižšej postavy bol Tolnai prehladnutelný do momentu, kým neprehovoril. Bol známy svojím perfekcionizmom, dôslednosťou, prísnosťou, hraničiacou až s krutosťou. Pre uvedené vlastnosti rozhodne nepatrí medzi obľúbených šéfov u podriadených zamestnancov. Svojím dielom sa však nesporne zaradil k veľkým postavám medzivojnovej histórie Piešťan. ■

▲ Riviera od nábřežia Váhu.
Riviera from the Váh River bank.
Villa Riviera vom Waagufer aus.

After the Winter family oldest member's death - father Alexander (1836-1909) - Tolnai remained to work in Piešťany for good, until his death on 13 July 1957. After the First World War outbreak, there were enormous problems to obtain the basic foodstuffs in the monarchy. Tolnai had an idea to build a flourmill, which would supply the Spa, hospital facilities and village. Although he was not a specialist in the field of flourmills, he bought himself lots of literature and kept studying and calculating at nights. The other flourmills statistics as well as his own knowledge of the Piešťany region fertility were his starting point. While the Spa covered the business activities in the summer season, the flourmill was supposed to supplement them in the winter season. Tolnai consulted and revised his plans with architect A. Bachrach and engineer A. Harsányi. Very successful negotiations regarding a loan were conducted with the director of Rothschild's General Credit Bank in Bratislava affiliated branch, Dénes Trebitsch. In August 1916, the preparations started for "Ružový mlyn" ("The Pink Flourmill") construction and in August 1917, the mill was successfully put into partial operation, while the full operation started in 1918.

After the Spa nationalisation in 1940, the flourmill became the only source of income for Tolnai and the Winter family. Neither his marriage with a catholic bride, nor converting to Christian faith saved him from racial persecution. Since 1927, Tolnai and his wife Mária (born Kővágó on 22 October 1887 in Budapest, died on 18 August 1963 in Piešťany), inhabited the "Villa Riviera" at the Váh riverbank (today's Sad A. Kmeťa 80). The villa was designed by architects F. Wimmer and A. Szőnyi and constructed by the Pittel and Brausewetter Company. It also served as a sanatorium, while its administrator became Baroness Szveteny. In the 1950's, the Tolvais were moved by force from the Riviera to the worker's wooden barrack. Tolnai's daughters Viera and Mária married Polish emigrants and moved abroad. They lived in Canada and later in England, together with Tolnai's unmarried sister Irena (born 6 May 1888 in Pécs), a piano teacher. Tolnai's daughter Viera Rudniczky made a very successful career at the British Embassy.

Tolnai had manifold merits in the development of Piešťany. Apart from preparing promotion materials about the Spa and supervising its smooth

operation, he was coming up with suggestions that changed and improved the appearance of the town and the Spa significantly. In 1928, Tolnai together with Imrich Winter was at the birth of the museum society and the first museum, in 1933-34 he contributed to the Eva swimming pool construction.

Until the moment he started talking, Tolnai could have been overlooked because of his lower stature. He was famous for his perfectionism, consistence, and strictness sometimes close to cruelty. Because of those features, his employees definitely did not consider him a favourite boss. However, by virtue of his work, he undoubtedly belongs to the great characters of Piešťany interwar history. ■

Nach dem Tod des ältesten unter den Winters - des Vaters Alexander (1836-1909) - wirkte Tolnai in Piešťany bereits dauerhaft, bis zu seinem Tod am 13. Juli 1957. Nach dem Ausbruch des I. Weltkrieges traten in der Monarchie gewaltige Probleme mit der Beschaffung von Grundnahrungsmitteln auf. In Tolnais Kopf reifte die Idee, eine Mühle zu bauen, die das Heilbad, die Krankenhäuser sowie die Ortschaft versorgen würde. Und obwohl er kein Spezialist im Bereich der Mühlen war, besorgte er sich Unmengen an Fachliteratur und studierte und rechnete nächtelang. Den Ausgangspunkt lieferten ihm die Statistiken anderer Mühlen sowie die eigenen Kenntnisse über die Fruchtbarkeit der Piešťany-Region. Während das Heilbad die unternehmerischen Aktivitäten im Sommer

▲ Ružový mlyn v roku 1917.
"The Pink Flourmill" in 1917.
„Ružový mlyn“ im Jahre 1917.

deckte, sollte die Mühle nach Tolnai in der Winterzeit eine Überbrückung schaffen.

Seine Pläne konsultierte und korrigierte er mit dem Architekt A. Bachrach und dem Ingenieur A. Harsányi. Die Kreditverhandlungen mit dem Filialleiter der Rothschild Allgemeinen Kreditbank in Bratislava, Dénes Trebitsch, verliefen sehr erfolgreich. Im August 1916 begannen die Vorbereitungsarbeiten für den Bau der Rosa-Mühle („Ružový mlyn“) und im August 1917 wurde zuerst der teilweise, im Jahre 1918 dann der vollständige Betrieb aufgenommen.

Nach der Enteignung des Heilbades im Jahre 1940 wurde die Mühle für Tolnai sowie die Winters zur einzigen Einnahmequelle. Auch die Eheschließung mit einer Katholikin und das Konvertieren zum katholischen Glauben schützten ihn nicht vor rassistischer Verfolgung. Zusammen mit Ehefrau Mária (geb. 22. 10. 1887 in Budapest - gest. 18. 8. 1963 Piešťany), gebürtigen Kővágó, bewohnte er seit 1927 die „Villa Riviera“ am Ufer der Waag (heutiger „Sad A. Kmeťa“, 80). Das Haus wurde entworfen von den Architekten F. Wimmer und A. Szőnyi und gebaut von der Firma „Pittel & Brausewetter“. Zeitlang diente es

auch als Sanatorium, unter der Verwaltung von Baronin Szveteney. In den 50er Jahren wurden die Tolnais mit Gewalt aus „Riviera“ in eine Holzbaracke für Arbeiter umquartiert. Tolnais Töchter Viera und Mária heirateten ins Ausland - polnische Emigranten. Sie lebten in Kanada, später in England, zusammen mit Tolnais unverheirateter Schwester Irena (geb. 6. 5. 1888 in Pécs), einer Klavierlehrerin. Tolnais Tochter Viera Rudniczky wirkte erfolgreich als Mitarbeiterin der englischen Botschaft.

Tolnais Verdienst um die Weiterentwicklung von Piešťany war sehr vielseitig. Neben der Tatsache, dass er das Werbematerial über das Heilbad vorbereitete und über den reibungslosen Betrieb wachte, kam er häufiger mit Anregungen, die auf bedeutende Weise das Aussehen

▲ Detail priečelia budovy mlyna.
Detail of the flourmill facade.
Detailaufnahme der Mühlenfront.

der Stadt und des Heilbades verändert und verbessert haben. Im Jahre 1928 stand er zusammen mit Imrich Winter bei der Geburt der Museums-gesellschaft und des ersten Museums, in den Jahren 1933-34 trug er seinen Anteil bei der Errichtung des Freibades Eva.

Durch seine eher kleinere Gestalt wirkte Tolnai unscheinbar, bis zu dem Moment, an dem er anfangen hat zu sprechen. Er war bekannt durch sein Perfektionismus, seine Konsequenz und Strenge, die beinahe an Herzlosigkeit grenzte. Aufgrund dieser Eigenschaften gehörte er bei seinen Angestellten definitiv nicht zu den beliebten Chefs. Durch sein Werk reiht er sich jedoch zweifelsohne zu den großen Persönlichkeiten der Zwischenkriegsgeschichte von Piešťany ein. ■

▲ Hrob Tolnaiovcov na cintoríne na Bratislavskéj.
Tolnais' grave at the cemetery in the Bratislavská Road in Piešťany.
Das Grab der Familie Tolnai auf dem Friedhof
in der Bratislavská Straße, Piešťany.

KALENDÁRE Z PIEŠŤAN sú najkrajšie

Drahomíra Moretová

■ Začiatkom marca vyhodnotili v Banskej Bystrici 15. ročník súťaže „Najkrajší kalendár Slovenska 2007“. Súťaž organizuje Klub fotopublicistov a Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica. Mesto Piešťany sa tejto súťaže zúčastnilo po druhýkrát a opäť úspešne. Získalo tieto ocenenia:

- 1. miesto „Najkrajší kalendár roka 2007“ v kategórii nástenné kalendáre za kalendár Historické litografie
- 1. miesto „Najkrajší kalendár roka 2007“ v kategórii stolové kalendáre
- Ocenenie odbornej poroty a čestné uznanie za vysokú polygrafickú úroveň a technické spracovanie

Kalendár pripravilo Mesto Piešťany v spolupráci s Balneologickým múzeom v Piešťanoch. Jeho vydanie podporili aj viaceré podnikateľské subjekty z Piešťan. Autorkou grafického spracovania je akademická maliarka Mara Molčanová a agentúra triM.

The calendars from Piešťany are the nicest

■ At the beginning of March, the 15th "The Most Beautiful Calendar of Slovakia 2007" contest came to its final conclusion in Banská Bystrica. The contest is organised by the Club of Photojournalists and the State Scientific Library in Banská Bystrica. The Town of Piešťany has participated in this competition for the second time, and it was successful once again. It won these awards:

- 1st place "The Most Beautiful Calendar of 2007" in Wall Calendars Category for its calendar "Historical lithographs"
- 1st place "The Most Beautiful Calendar of 2007" in Table Calendars Category
- "Expert Panel Award and honourable mention for graphic art and technical elaboration high level" for calendar "Historical lithographs".

The calendar was suggested by the Town of Piešťany in cooperation with the Museum of Balneology in Piešťany. Its publication was supported by several Piešťany businesses. The graphic design author was academic painter Mara Molčanová and the triM agency.

Kalender aus Piešťany sind am Schönsten

■ Anfang März fand in Banská Bystrica die Auswertung des 15. Wettbewerbs „Der schönste Kalender der Slowakei 2007“ statt. Er wird vom Club der Fotopublizisten sowie der Staatlichen Wissenschaftsbibliothek in Banská Bystrica organisiert. Die Stadt Piešťany nahm zum zweiten Mal an diesem Wettbewerb teil und erneut erfolgreich. Sie erhielt folgende Preise:

- 1. Platz „Schönster Kalender des Jahres 2007“ in der Kategorie „Wandkalender“, für den Kalender „Historische Lithographien“
- 1. Platz „Schönster Kalender des Jahres 2007“ in der Kategorie Tischkalender

■ den Jury-Preis sowie eine besondere Anerkennung für hohes polygraphisches Niveau und technische Verarbeitung. Den prämierten Kalender bereitete die Stadt Piešťany in Zusammenarbeit mit dem Balneologischen Museum in Piešťany vor. Seine Herausgabe unterstützten ebenfalls mehrere Unternehmen aus Piešťany. Die Autorin der grafischen Bearbeitung ist die Malerin Mara Molčanová und die Agentur „triM“.